

Brez primernih kostumov ni velikih filmov: lep izbor kostumov iz ateljeja Tirelli v goriški palači Attems Petzenstein

10

V Štandrežu opozarjajo na stoletnico poleta bratov Rusjan

13

V Goriških Brdih je grozdje sladko in kakovostno, konec tedna se začanja trgatve

12

POLETNI FOTOUTRIP '09 S PRIMORSKIM NA POČITNICE

3

Primorski dnevnik

SREDA, 19. AVGUSTA 2009

Št. 195 (19.594) leto LXV.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerkljimi, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, od 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI
Spedizione in abbonamento postale 45% Art. 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA V SLOVENIJI 1,00 €

Zakaj »prijatelju« ne pišeš v slovenščini?

VERONIKA SOSSA

Jezik ni samo razpoznavni znak manjšine in simbol manjšinske etnične identitete, ampak je tudi pogoj za njen obstoj. Zavedanje, da je jezik eden izmed najpomembnejših ohranjalnih elementov skupnosti, bi moralo biti vodilo za vse pripadnike jezikovne manjšine. V izoliranih ruralnih manjšinskih skupnostih se manjšinski jezik in identiteta ohranjata brez posebnih ukrepov. Manjšine v urbani družbi, kot je naša, pa se lahko ohranjajo samo tako, da načrtujejo rabo svojega jezika, da ga uporabljajo povsod tam, kjer je normativno mogoče in da jezik prilagajajo novim razmeram in potrebam. Nosilci tega načrtovanja bi morale biti predvsem javne institucije in krovne organizacije.

Pri vsem tem pa je seveda pomemben tudi odnos, ki ga imajo pripadniki jezikovne skupnosti do svojega jezika. Raba predpostavlja, da je pripadnik pripravljen uporabljati manjšinski jezik, da se tega ne sramuje in da ga ni strah.

Ker Slovenci v Italiji lahko spregovorimo slovensko ali italijansko, se naš odnos do našega jezika vsakodnevno kaže že pri izbiri. Nenazadnje tudi v SMS-sporočilih, mailih, na internetu. Bom svojim »prijateljem« na Facebooku sporočil, kaj počnem, v italijanščini ali slovenščini? Kot uporabnica tačas enega najbolj priljubljenih spletnih mest opažam, da je uporaba italijanščine med mojimi »prijatelji«, ki so pripadniki manjšine, kar pogosta. »Prijatelji« izbirajo večinski jezik pri sporočanju svojega stanja (vsak uporabnik lahko napiše, kaj počne v določenem trenutku dneva), pri dopisovanju s prijatelji ali komentiranju objav drugih.

Izbira jezika je najbrž pogojena z dejstvom, da lahko komentarije in zapise preberejo tudi tisti, ki slovenščine ne poznajo (prav zato nekateri izberejo angleščino, a je to že drugo vprašanje). Najbrž so še drugi razlogi, ki bi jih morali še podrobneje raziskati. Če je razumevanje edina ovira, se iz zagate lahko izvečemo enostavno tako, da uporabimo dvojezično obliko, če že nočemo uporabljati samo slovenščine. Nekateri se tega že poslužujejo, gre pa za izjeme. Menim, da je tudi izbira jezika v takem na pol javnem položaju (dopisovanje in komentiranje lahko preberejo vsi, ki jih je uporabnik Facebooka sprejel med prijatelje) pomembna. Znanje našega jezika upada tudi zato, ker jezika ne uporabljamo povsod tam, kjer je mogoče. Skrb za jezik, ki je eden glavnih elementov za obstoj naše manjšine, mora ostati tudi pri mladih, najštevilnejši skupini uporabnikov interneta, ena izmed prednostnih vodil.

TRST - Načrti vlade FJK za Slovence

Deželni finančni projekti za slovensko manjšino

V skladu za tekoče leto je 930 tisoč evrov

ŽAVLJE - Slovensko okoljsko ministrstvo

Slovenija zahteva dodatna pojasnila o plinskem terminalu

LJUBLJANA - Slovensko okoljsko ministrstvo je po pregledu tehnične dokumentacije za plinski terminal v Žavljah, ki jo je od Italije prejelo konec julija, ugotovilo, da manjka še študija gle-

de čezmejnih vplivov in da ni jasno vprašanje plinovoda. Zato bodo Italiji poslali dodatno zahtevo po pojasnilih.

Potem ko je medresorska komisija 24. julija ugotavljala, da bo lahko sta-

lišče do projekta zavzela po pregledu celotne tehnične dokumentacije, je italijansko veleposlaništvo v Sloveniji ministrstvu kmalu zatem dostavilo gradivo.

Na 2. strani

TRST - Deželni odbor predsednika Renza Tonda je odobril smernice in kriterije za razdelitev denarja iz sklada Furlanije-Julijske krajine za slovensko manjšino. Gre za skupno vsoto 930 tisoč evrov, ki so namenjeni projektom na področju šolstva, večjezičnosti in čezmejnega sodelovanja. Brez denarja je ostalo proračunsko poglavje za obnavljanje kulturnih domov in športnih objektov, za katero bi morala slovenska manjšina pripraviti prednostno lestvico, ki je (še) ni.

To je drugi avgustovski sklep deželne vlade v korist slovenske manjšine. Prvi zadeva gradnjo kulturnega središča v Špetru v Beneški Sloveniji.

Na 3. strani

Dörflerja bi lahko tožila avstrijska vlada

Na 2. strani

V Laškem pod vprašajem prevoz v slovenske šole

Na 12. strani

V Gradežu prijavi štiri mlade vandale iz Avstrije

Na 12. strani

Voda rdeča nit štandreškega poletnega središča

Na 13. strani

DELOVNA MESTA Tujci ne ogrožajo Italijanov

RIM - Priseljenci ne ogrožajo delovnih mest italijanskim državljanom. Tako izhaja iz študije Banke Italije, vključene v poročilo o gospodarstvih italijanskih dežel. Zaposlovanje tujcev in domačinov naj bi bilo klemenatno: priseljenci ne prevzemajo delovnih mest Italijanov, kljub temu, da je številno tujcev predvsem v zadnjih petih letih skokovito naraslo. Priseljenci opravljajo predvsem tako imenovana »tehnična dela«, medtem ko italijanski državljanji upravna in upraviteljska.

Na 5. strani

NAŠ INTERVJU - Kraška ohcet 2009

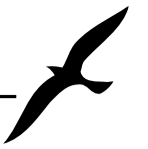
Prijazni par se predstavlja

Pogovor z Ivano Škabar in Deanom Furlanom, ki se bosta 30. avgusta vzela na Tabru

TRST - Odštevanje se je pričelo: od letošnje Kraške ohceti nas loči deset dni. V nedeljo, 30. avgusta, si bosta na Tabru, med stotinami narodnih noš, obljubila večno zvestobo domačinka Ivana Škabar in Zgončan Dean Furlan.

Pred nedeljo ju seveda čaka še nekaj pomembnih etap, od središnega uradnega odprtja do plosovite »od ledih stanu«, Deanove podoknice in prevoza bale. Medtem pa se danes letošnja mladoporočena predstavljata bralcem Primorskega dnevnika.

ENERGETIKA - Slovensko okoljsko ministrstvo pregledalo tehnično dokumentacijo

Slovenija z dodatno zahtevo glede plinskega terminala v Žavljah

Od Italije bodo zahtevali še študijo glede čezmejnih vplivov in poteka plinovoda

LJUBLJANA - Slovensko okoljsko ministrstvo je po pregledu tehnične dokumentacije za plinski terminal v Žavljah, ki jo je od Italije prejelo konec julija, ugotovilo, da manjka še študija glede čezmejnih vplivov in da ni jasno vprašanje plinovoda. Zato bodo Italiji poslali dodatno zahtevo, so včeraj za STA povedali na ministrstvu.

Potem ko je medresorska komisija za oblikovanje stališč Slovenije do problematike plinskih terminalov v Tržaškem zalivu in njegovem priobalnem območju 24. julija ugotovljala, da bo lahko stališče do projekta zavzela po pregledu celotne tehnične dokumentacije, je italijansko veleposlaništvo v Sloveniji ministrstvu kmalu zatem dostavilo gradivo. "Gradivo smo že prevedli, analizirala ga je skupina strokovnjakov in ugotovili smo, da manjka še študija Skupnega raziskovalnega središča Evropske komisije Ispra in da ni jasno vprašanje plinovoda, za kar bomo podali dodatno zahtevo," so povedali na ministrstvu za okolje in prostor, kjer so včeraj v okviru delovno-tehnične skupine definirali zahtevo.

Glede čezmejnih vplivov je za Slovenijo relevantna nova študija, ki jo je italijanska stran (potem ko je razpustila svojo tehnično skupino) po metodologiji slovenske študije delala z ekipo iz Ispre in je prišla do malenkost različnih rezultatov, je včeraj za STA po-

Območje, kjer naj bi postavili kopenski plinski terminal

KROMA

jasnila vodja sektorja za celovito presojo vplivov na okolje na ministrstvu Vesna Kolar Planinšič. "Tehnično so bile izboljšave, narejen je bil velik napredek, vendar niso vsi omilitveni ukrepi zapisani in upoštevani na ustrezen način," pravi Kolar Planinšičeva. Tako ima slovenska stran pomisleke npr. glede sedimenta v Tržaškem zalivu, monitoringa, ki bi moral biti poostren, in kloriranja.

V Italiji je sicer že pravnomočen okoljevarstveni odlok za ta projekt, ki je bil 10. avgusta objavljen v italijanskem uradnem listu (v PD smo o tem podrobneje že poročali), podpisala pa sta ga ministrica za okolje Stefania Prestigiacomo in minister za kulturo Sandro Bondi.

"Odlok pomeni, da je postopek v Italiji z vsemi koraki - vključno s čezmejno presojo - končan in popolnoma zaključen. S tem dejanjem je italijansko ministrstvo za okolje odločilo na podlagi vseh dejstev in z vso odgovornostjo do okolja v Tržaškem zalivu," so se na okoljskem ministrstvu odzvali na odločitev italijanske vlade.

Na ministrstvu imajo pomisleke tudi glede načrtovanega plinovoda od Žavelj do plinskih skladišč v južni Furlaniji. V dokumentaciji, ki so jo dobili na ministrstvu, je načrtovan plinovod po kopnem, medtem ko nekateri mediji poročajo, da je načrtovan v glavnem podmorski plinovod, ki da je del drugega projekta. "Če bo plinovod potekal

po kopnem, čezmejnega vpliva ne bo, v primeru podmorskega pa bi lahko prišlo do dvigovanja sedimenta, v katerem je precej živega srebra," pravi.

Kolar Planinšičeva pričakuje, da bo Italija odgovor na novo zahtevo poslala pravočasno, da se bo lahko medresorska skupina konec avgusta do projekta opredelila in mnenje podala vladi. Ta naj bi stališče - in odločitev o morebitnem ugovorjanju okoljskemu odloku - sprejela v začetku septembra.

Terminal v Žavljah, ki bi ga gradila družba Gas Natural, bi imel zmogljivost do osem milijard kubičnih metrov plina letno, naložba bi bila vredna skoraj 600 milijonov evrov, terminal pa naj bi zgradili v 40 mesecih.

Glede načrtovanega morskega terminala v Tržaškem zalivu imajo na slovenskem ministrstvu informacijo, da postopek teče naprej. "Ta terminal je za nas popolnoma nesprejemljiv," poudarja Kolar Planinšičeva, med drugim zaradi vedute iz Primorja in varnostnih razlogov. (STA)

Slovenski policisti začeli preventivno akcijo Hitrost - počasneje je varneje

LJUBLJANA - Slovenski policisti od ponedeljka do nedelje ponovno poostreno nadzirajo hitrost v preventivni akciji Hitrost - počasneje je varneje. Nadzore izvajajo tudi z vozili z vgrajenimi sistemi provida. Hitrost je namreč najpogostejši vzrok prometnih nesreč, predvsem tistih z najhujšimi in smrtnimi posledicami, so zapisali na policiji. Kot so pojasnili na svoji spletni strani, želijo s preventivno akcijo zmanjšati število mrtvih zaradi prevelike in neprilagojene hitrosti ter povečati spoštovanje predpisov o omejitvi hitrosti. Poleg tega želijo prispevati k večji varnosti vseh udeležencev v cestnem prometu. V tem času je umiritev prometa posebej pomembna zaradi veliko gradbenih del na cestah in veliki pretočnosti prometa zaradi počitnic ter dopustov. Nenazadnje tudi zaradi bližajočega se novega šolskega leta. Statistični podatki za prvih šest mesecev letošnjega leta kažejo, da je prometna varnost v primerjavi z enakim obdobjem lani malenkost boljša. Manj je prometnih nesreč in manj je mrtvih in poškodovanih oseb. Vendar se je ponovno potrdilo dejstvo, da teža poškodb v prometnih nesrečah narašča sorazmerno s hitrostjo. Na slovenskih cestah je namreč v prvem polletju letos zaradi neprilagojene hitrosti umrlo 36 ljudi, 185 jih je bilo hudo, 1249 pa lažje telesno poškodovanih. V enakem obdobju lani je umrlo 46 ljudi, 181 jih je bilo hudo, 1312 pa lažje telesno poškodovanih.

Švedska televizija na zemljevidu zamešala Hrvaško in Slovenijo

ZAGREB - V osrednjem dnevniku švedske državne televizije so te dni objavili poročilo o hrvaško-slovenskem sporu o meji, ki ga je spremljala slika zemljevida, na katerem sta bili Slovenija in Hrvaška zamenjani, je poročal včerajšnji zagrebški Juturnji list. Poročanje o hrvaško-slovenskem sporu ne bi bila posebna zanimivost, če ne bi bil za hrbtom televizijskega voditelja zemljevid, na katerem so državama zamenjali položaja in je bila Hrvaška označena na območju Slovenije, Slovenija pa na območju Hrvaške.

Ponarejeni dokumenti za tržaški terminal?

LJUBLJANA - Družba Gas Natural naj bi za pridobitev dovoljenja za gradnjo plinskega terminala v Žavljah ponaredila dokumente in študijske ocene. Ponarejene dokumente naj bi italijanska vlada namerno prikrila z namenom, da od slovenske vlade pridobi pozitivno mnenje glede terminala. Tako trdijo pri okoljevarstveni organizaciji Alpe Adria Green: svoja stališča bodo v petek utemeljili na tiskovni konferenci v Ljubljani. V prostorih Svetovnega slovenskega kongresa na Cankarjevi ulici bodo ob 10. uri predstavili domnevno ponarejeno dokumentacijo družbe Gas Natural, na osnovi katere je italijanska vlada odobrila dovoljenje, a tudi uraden policijski dosje in vse sodne dokumente.

CELOVEC - Mnenje avstrijskega pravnega izvedenca

Avstrijska vlada bi lahko zaradi tabel tožila koroškega deželnega glavarja

CELOVEC - Avstrijska vlada bi zoper deželnega glavarja avstrijske Koroške Gerharda Dörflerja lahko sprožila t.i. ministrsko obtožbo zaradi neuresničevanja odločb ustavnega sodišča glede dvojezičnih krajevnih napisov, je prepričan izvedenec za kazensko pravo Frank Höpfel. Kot je opozoril v pogovoru za av-

strijsko tiskovno agencijo APA, bi lahko avstrijska vlada Dörflerja, ki je kot deželni glavar v enakovrednem položaju ministra, obtožila na ustavnem sodišču. To bi sicer lahko storil tudi parlament.

Höpfel je za APA pojasnil, da avstrijska pravna zgodovina podoben primer že pozna. Sredi 80. let minulega sto-

letja je avstrijska vlada na ustavnem sodišču obtožila deželnega glavarja Salzburga Wilfrieda Haslauerja, ker je na praznik Marijinega brezmadežnega spočetja 8. decembra 1984, ki je v Avstriji dela prost dan, kljub izrecni direktivi ministra za socialo dovolil odprtje trgovin. Ustavno sodišče je ugotovilo, da je Haslauer kršil pravo, vendar zanj drugih posledic ni bilo.

V Dörflerjevem primeru bi takšna obtožba po Höpfelovem prepričanju bila ustrezna pot, zlasti tudi zaradi trditve, da deželni glavar pri prestavljanju krajevnih tabel ni imel izrecnega namena škodovati, ker naj ne bi vedel, da gre za kršitev prava. S to utemeljitvijo je bil ustavljen postopek zoper Dörflerja, ki so ga zaradi neuresničevanja odločb ustavnega sodišča o dvojezičnih krajevnih tablah z ovadbo proti njemu sprožili Narodni svet koroških Slovencev (NSKS) in Zeleni.

Profesor za državno pravo na dunajski univerzi in izvedenec za ustavno pravo Heinz Mayer pa je v pogovoru za avstrijski državni radio ORF nasprotoval trditvi avstrijske pravosodne ministrice Claudie Bandion-Ortner, češ da v Dörflerjevem primeru ne gre za namen škodovanja, ker ni subjektivne pravice posameznika ali skupine do postavitev dvojezičnih krajevnih tabel. Kot je pojasnil Mayer, sicer drži, da takšne subjektivne pravice res ni. "To pa z vprašanjem, ali kdo zlorablja uradni položaj, ker tabel protipravno ne postavi, nima nikakršnega opravka," je zatrdil Mayer. (STA)

Slike, ki niso le spomin

PRIPRAVLJA: FILIP FISCHER

Turistični otok Alcatraz

11. avgusta 1934. leta je močno oborožena policija ob strogih varnostnih ukrepih pospremila prve zapornike s kopnega na otok Alcatraz v tamkajšnjo kaznilnico. Tu je v celici, ki so ji nadedli siglo B-181, odsedel skoraj pet let Al Capone. Alcatraz, ki je bil dolga leta najznamenitejši ameriški zapor (danes je to Guantanamo), so zaprli 21. marca 1963. Takrat so se železna vrata celice odprla, da bi izselili vse »stanovalec« in jih premestili v druge zapore. Kaznilnice niso zaprli zaradi humanitarnih razlogov, temveč zaradi preproste ekonomske računice. Taka struktura daleč od kopnega je

stala davkoplačevalce preveč. Sedem let kasneje so se začela spet odpirati in zapirati težka vrata celice, a le proti plačilu, saj je otok postal zelo obiskovana izletniška točka.

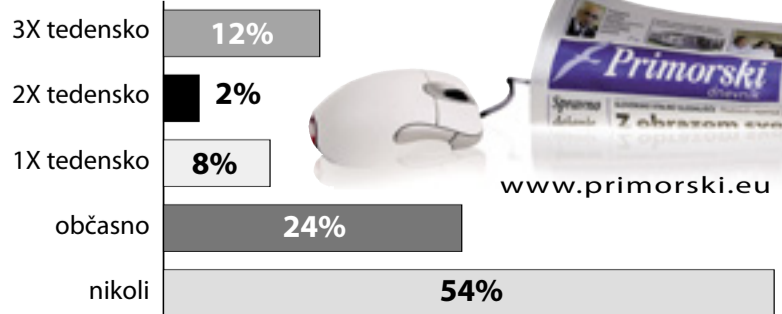
»Odtod ni nihče zbežal, a niti ne bo!« je bilo geslo te kaznilnice na otoku v zalivu pred San Franciscom v Kaliforniji. Geslo je veljalo kar nekaj let, do 1962, ko je trem kaznjencem uspelo zbežati. FBI se je znašel v veliki zadregi, ker se je izgubila vsaka sled za tremi zaporniki. Na koncu je Zvezni preiskovalni urad izjavil, da so se ubežniki utopili in s tem zadevo elegantno in dokončno arhiviral. Iz te resnične zgodbe je nastala filmska uspešnica, v kateri je nastopal v glavni vlogi Clint Eastwood.

ANKETA - Superenalotto

Naši bralci in bralke ne verjamejo v srečo

Italija (in sosedje) norijo zaradi Superenalotta, naših bralk in bralcev pa se hazardna mrzlica očitno ni prijel: več kot polovica (86 oseb) pravi, da ni nikoli igrala, samo 12% (22 ljudi) pa ne zamudi nobenega izžreba. Na naši in vaši spletni strani pa vas medtem čaka nova anketa: ali bi se poročil/a na Kraški ohceti?

Italija je ponorela zaradi Superenalotta: kako pogosto igraš?

FJK - Sklep na zadnji seji odbora pred počitnicami

Dežela namenila 930 tisoč evrov za slovensko manjšino

Skrb za šole, večkulturnost in čezmejno sodelovanje - Nič denarja za obnavljanje stavb

TRST - Deželna vlada je na seji pred avgustovskim premorom odobrila dva za slovensko manjšino pomembna sklepa. Prvi o katerem smo obširno poročali zadeva med drugim kulturni center za Slovence v Beneški Sloveniji, drugi sklep pa se nanaša na denar iz deželnega sklada za slovensko manjšino, ki ga je leta 2004 ustanovila deželna uprava Riccarda Illyja. V tekočem letu bo iz tega sklada Dežela porazdelila 930 tisoč evrov. Gre za letošnji in za lanski denar, ki je zaradi deželnih volitev in posledičnih upravno-političnih sprememb ostal v deželni blagajni.

Deželna vlada na predlog odbornika Roberta Molinara ni porazdelila teh sredstev (to bo naredila pred koncem leta), temveč je določila temeljne kriterije za njihovo namembnost. Vse ostale podrobnosti bodo pristojni deželni uradi v kratkem objavili na spletni strani Dežele Furlanije-Juljske krajine (www.regione.fvg.it) oziroma s sporočili v javnih občilih.

Dežela je v okviru nedavnih proračunskih sprememb (rebalans 2009) spremenila namembnost finančnega sklada. Dejansko gre za štiri sklope finančnih posegov: prvi zadeva v glavnem šolstvo, drugi večjezičnost in multikulturnost, tretji čezmejno sodelovanje in odnose s Slovenijo, četrty sklop posegov pa se nanaša na obnavljanje slovenskih kulturnih domov in športnih objektov. Za ta sklop posegov v tekočem letu niso predvidena finančna sredstva.

Na šolskem področju bodo za delitev prispevkov imele glavno be-

Deželni odbornik Roberto Molinaro, ki je v sklepu omenil tudi vlogo tržaškega Narodnega doma

KROMA

sedo posamezne šole in agencija za razvoj šolske avtonomije v FJK (ANSAS). Sklep izrecno določa, da se kot javno šolo upošteva tudi dvojezični šolski center v Špetru. Denar iz tega proračunskega poglavja bo šel tudi za strokovno usposabljanje učnega osebja in za izmenjave med slovenskimi šolami v FJK in šolami v Sloveniji.

Zanimiv je del sklepa, ki se nanaša na financiranje pobud na področju večjezičnosti in multikulturnosti. Omenjena je razstavna in muzejska dejavnost, kot že obstoječi

večkulturni center pa ima pravico do finančnega prispevka tržaški Narodni dom, kjer informativni urad slovenske manjšine žal že nekaj časa miruje. Tretji sklop denarja iz deželnega sklada za Slovence je namenjen ovrednotenju čezmejnega sodelovanja, pri katerem bodo glavno besedo imele lokalne uprave.

Vsakemu od treh proračunskih poglavij (šolstvo, večjezičnost, čezmejno sodelovanje) bo Dežela namenila najmanj dvajset odstotkov razpoložljivega denarja, ostalo bo odvi-

sno od posameznih projektov. Vsakemu od predloženih in odobrenih načrtov bo uprava FJK namenila najmanj 10 tisoč in največ 30 tisoč evrov. Izjema so projekti, ki bodo sad sodelovanja več organizacij in združenj ali pa javnih uprav.

Za denar za obnovo kulturnih domov in športnih objektov bo treba počakati na program prednostnih posegov, ki ga očitno še ni. Glede tega je na potezi slovenska manjšina, ki s svojimi predlogi na tem področju močno zamuja.

Finančna pomoč FJK za študij v tujini

TRST - Dežela FJK bo v kratkem objavila razpis za dodelitev finančne pomoči študentom, ki študirajo na tujem. Za akademsko leto 2009/2010 bo na razpolago skupno 40 tisoč evrov, posamezna štipendija pa bo znašala 3.200 evrov. Za sredstva se lahko potegujejo študenti, ki bodo v novem šolskem letu začeli univerzitetni študij na tujem in so na maturi (v šolskih letih 2007/2008 ali 2008/2009) dosegli oceno najmanj 70/100, za štipendijo pa se lahko potegujejo tudi študenti višjih letnikov, ki so v akademskem letu 2008/2009 opravili najmanj polovico predvidenih izpitov. Rok za prošnje zapade 27. oktobra.

Hrvaška vlada ne bo preložila začetka šolskega leta

ZAGREB - Predsednica hrvaške vlade Jadranka Kosor je povedala, da letos ne bodo preložili začetka šolskega pouka zaradi podaljšanja turistične sezone, kot so predlagali turistični delavci. Kot je pojasnila za hrvaško tiskovno agencijo Hina, bodo o predlogu še premislili in ga pripravili za prihodnje leto.

Kosorjeva je napovedala, da bodo takoj ustanovili medresorsko delovno skupino iz resorjev izobraževanja in turizma, ki bo podrobno obravnavala ta "dober predlog". Že v začetku leta 2010 pa naj bi odločili o novem šolskem koledarju, ki bo zadovoljil potrebe tako izobraževanja kot turizma. Šola na Hrvaškem se letos začne 7. septembra, turistični delavci pa so prejšnji teden v pogovoru s premierko opozorili, da je na Hrvaškem tisti čas običajno še vedno približno 700.000 turistov in da v turizmu dela veliko dijakov. Predlagali so, da bi začetek novega šolskega leta zato prestavili še za teden dni.

ŠKOCJAN - Stari železobetonski most je dotrajan in nevaren

Kmalu nov Mariničev most

10 ton jekla - Tehnološko zahtevna gradnja - Prvi obiskovalci bodo naj stopili oktobra drugo leto

ŠKOCJAN - Do leta 1965, ko je velika povodenj tako poškodovala poti po Mahorčičevi in Mariničevi jami, da so jih morali zapreti, so obiskovalci strugo reke Reke v tem delu Škocjanskih jam prečkali po železobetonskem mostu, ki so ga postavili v letih 1932 in 1933. V prihodnjih mesecih pa ga bodo zamenjali z jeklenim. »Projekt smo v Parku Škocjanske jame (PŠJ) pripravljali štiri leta,« je povedal direktor Albin Debevec. »Za projektanta smo izbrali družbo Ponting iz Maribora, ki je sprojektirala viadukt Črni Kal. Obstoječi most je postal nevaren, ker so ga poškodovale ledene sveče, popokan pa je tudi kamnit blok, na katerem stoji. Nov most bo ta blok obšel, da pa ne bodo sveče ogrozile ne ljudi ne mosta, bo skrit pod steno.« Nov Mariničev most bo dolg 28 metrov, širok 1,5 metra, težak pa deset ton. »Most je sicer majhen po dimenziji, vendar bo gradnja tehnološko zahtevna,« je povedal Rok Mlakar iz družbe Ponting. »Zahtevno je bilo tudi samo projektiranje, saj ga bo treba postaviti v zelo občutljivo in zavarovano jamsko okolje. Upoštevali smo vse okoljske, naravovarstvene in arhitekturne zahteve, zato smo v projekt vložili precej truda in kreativnosti. Kar zadeva uporabo jekla, ni bilo večjih pripomb, ker gre za lahek material, most pa bo transparenten in ne bo motil obstoječih vedut. Pripombe so bile

zaradi dveh dodatnih sidrišč na jamskih stenah, vendar smo se dogovorili.« Po novem se bo most na jamo opiral na štirih mestih in ne več na dveh: na obstoječi opornik, na katerem stoji dotrajan most, na drugi strani pa obstoječo pot, ki bo ustrezno rekonstruirana, ter z dvema nihajnjima jeklenicama na steno.

Gradbišče bodo uredili pred Jurjevim skednjem v Škocjanu, gradbeni material pa bodo spuščali skozi brezno Okroglica. Na dno bodo postavili podij - delovni oder, ki bo dostopen preko montažnih lesenih stopnic. Za izvajalca bo najzahtevnejša montaža. »Most je kar težek, treba ga bo razstaviti in potem v jami sestaviti tako, da ne bomo nič poškodovali,« je povedal direktor Primorja Ajdovščina Dušan Črničog. »Spomnim se, da sem leta 1980 v Postojnski jami vodil vzdrževalna dela, zato vem, ne sme biti naključij; vsak korak mora biti premišljen in strogo nadzorovan.« Dela bodo izvajali skupaj s Kraškimi zidarjem iz Sežane.

Kako pa bodo most zavarovali pred visoko vodo, nas je še zanimalo. »Ob severnem ležišču bomo povečali pretok, kar pomeni, da bomo odprli rečni profil,« je pojasnil Rok Mlakar in dodal, da bo most vzdržal vsaj 100 let. Rok za zaključek del je oktober prihodnje leto, do letošnjega oktobra pa naj bi po načrtu najprej prenovili kak kilometer turističnih poti po Mahorčičevi in Mariničevi jami. Namestili bodo tudi 1100 metrov ograj, ki bodo ohranile značilno podobo. Le zaradi varnosti bodo prejšnjim trem dodali še dve prečnici. Sledile bodo še poti po Mali dolini.

Vse prenove bodo z davkom na dodano vrednost vredne 1.392.360 evrov, denar zanje pa so v PŠJ pridobili iz Evropskega sklada za regionalni razvoj. Kot smo že poročali, sodi naložba v jami v okvir projekta »Vlaganja v turistično infrastrukturo PŠJ«, v okviru katerega so že tehnološko posodobili in povečali izvozno dvigalo, na preureditev pa čaka še nekdanja gostilna v Matavunu št. 8, ki bo postala kongresni in promocijski center.

Irena Cunja

Tako bo zgledal Mariničev most v Škocjanskih jamah

POLETNI FOTOUTRIP '09

NA POČITNICE S PRIMORSKIM DNEVNIKOM

So trenutki, ko je Primorski odveč ... Posneto na italijanskem bregu Soče, julija 2009

več fotografij na www.primorski.eu

BANKA ITALIJA - Študija o gospodarskih odnosih v deželah

Priseljenci ne ogrožajo delovnih mest Italijanov

Poročilo postavlja na glavo trditve veljakov Severne lige in Nacionalnega zaveznitva

RIM - Priseljenci italijanskim državljanom ne »kradejo« delovnih mest. Prav nasprotno! Tujci so na delovnem področju komplementarni Italijanom, njihov prihod na tržišče dela celo ponuja boljša delovna mesta visoko izšolanim domačinom in povečuje delovno ponudbo ženskam. Trditve, ki ne bo prav po godu Umberto Bossiju in drugim proti priseljencem nastrojenim ligašem, prihaja iz neoporečnega vira: študije Banke Italije, vključene v poročilo o gospodarstvih italijanskih dežel.

Pripadniki Severne lige, pa tudi Nacionalnega zaveznitva, že od nekdaj ponavljajo, da prihod tujcev v Italijo spodjeda italijanskim državljanom delovne možnosti. Študija Banke Italije je sedaj postavila ta rasistično-nacionalistični predsek na glavo.

V premisi so objavljeni podatki o porastu prisotnosti priseljencev v državi. Leta 1991 so predstavljali tujci 0,6 odstotka v Italiji bivojnih ljudi. Lani jih je bilo 6 odstotkov. Porast je bil občuten predvsem v zadnjih letih, ko se je število priseljencev več kot podvojilo. Sedaj živi v Italiji 3,4 milijona prijaviteljnih tujih državljanov. Na to število je gotovo ugodno vplival odluk o obvezni prijavi tujcev iz leta 2002, s katerim je svoj položaj pravno uredilo kakih 650 tisoč priseljencev

Tujci so nameščeni predvsem v Lombardiji, Venetu, Laciju, Emiliji-Romagni in Piemontu. V teh deželah živi 45 odstotkov italijanskih državljanov in 70 odstotkov vseh priseljencev. Na Jugu jih je po uradnih podatkih manj, verjetno zaradi tega, ker jih je mnogo zaposlenih na črno.

Po izračunu Banke Italije je bilo lani zaposlenih 67 odstotkov vseh za delo zmožnih priseljencev, to je 9 odstotkov več kot domačinov. Ampak: »Porast števila priseljencev ni vplival na poslabšanje zaposlitvenih možnosti Italijanov,« je zapisano v študiji. Kajti: »Obstaja določena komplementarnost pri zaposlovanju priseljencev, visoko šolanih Italijanov in žensk. Tujci opravljajo pretežno tehnična in delavska dela, tako imajo italijanski državljanji več delovnih možnosti pri bolj plačanih upravnih in upraviteljskih službah.«

Prisotnost priseljencev je po drugi strani tudi povečala zaposlitvene možnosti italijanskim ženskam. Tujci (oziroma tujke) so v velikem številu primerov prevzeli skrb za otroke in ostarele, tako se lahko italijanske ženske bolj posvečajo zaposlitvi kot doslej.

Banka Italije: priseljenci ne ogrožajo delovnih mest Italijanov

ANSA

VREME - V italijanskih mestih

Tropska vročina

Val toplega vremena bo vztrajal vse do petka, potem »ohladitev«

RIM - Apeninski polotok že nekaj dni pesti neznosna vročina. Glavni krivec zanjo je - po ocenah vremenoslovcev - afriški anticiklon, ki poganja vročinski val iz afriških logov na Škorenj.

Včeraj je bilo najhujše v številnih razbeljenih mestih na jugu in v srednji Italiji, kjer so domačini in turisti iskali kratkotrajno osvežitev in ohladitev v curkih in brizgih vodnjakov. Povečala se je poraba vode, a tudi električne energije, seveda zaradi delovanja hladilnih naprav, ki so te dni v polnem pogonu.

Včeraj je bilo najbolj vroče in soparno v kraju Civitavecchia, kjer se je živorebrni stolpec povzpel do 40 stopinj Celzija. Po napovedih bo tudi danes prav tako vroče.

Pripeka je bila tolikšna, da je spravila v pogon civilno zaščito. Ta je objavila seznam dvanajstih italijanskih mest, v katerih naj bi jutri temperatura doseгла (ali tudi preseгла) 40 stopinj Celzija. Najbolj vroče naj bi bilo v Rimu, Milanu, Bologni, Bresciji, Firencah, Perugii, Benetkah in Latini. Prav v tem mestu naj

»Ohladitev« v Milanu

ANSA

bi dosegli rekordno vročino nad 40 stopinj.

Tropska vročina naj bi vztrajala vse do petka, ko naj bi vendarle prišlo do blage ohladitve.

Mafijec na počitnicah ob svobodo

REGGIO CALABRIA - Štiri leta se je skrival, da bi ušel roki pravice, letos pa si je 33-letni boss n'dranghete Paolo Rosario De Stefano privoščil počitnice, kar ga je stalo svobodo. Včeraj so ga policisti aretirali v Taormini. Do aretacije je bil na seznamu tridesetih najbolj nevarnih iskanih italijanskih kriminalcev. Odsedeti bo moral osem let zaradi združevanja v mafijske namene, izsiljevanja in rop.

Za 3,3 milijarde evrov neprijavljenih dohodkov

RIM - Finančni stražniki so v prvih sedmih mesecih letos »odkrili« za kar 3,3 milijarde evrov neprijavljenih osebnih dohodkov. Gre za vsote, ki so jih lastniki »skrili« v tujini. Državna blagajna je bila ob 1,8 milijarde utajenih davkov. Prijavili so 3.557 oseb, 17 odstotkov več kot lani.

PROBLEM DEDIŠČINE - Razvpita družinska zgodba predsednika vlade

Napovedana ločitev Silvia Berlusconi je povzročila trenja med njegovimi otroki

RIM - Silviju Berlusconiju še ni uspelo zgladiti sporov, ki so nastali v družini po napovedi o ločitvi z Veronico Lario in po škandalih, ki so pretresli njegovo zasebno življenje. Otroci Veronice Lario Eleonora, Barbara in Luigi v tem času dopustujejo

v Vili Certosi na Sardiniji, kjer je predsednik vlade pričakoval tudi Piersilvia in Marino, ki pa ju ni bilo na spregled.

Med Berlusconijevimi otroki so po poročanju nekaterih časopisov izbruhnili spori glede bajne de-

diščine, ki čaka dva sinova in tri hčerke. Menda pa ne gre samo za dediščino, v igri naj bi bili tudi zrahljani medosebni odnosi med otroki Veronice Lario in Marino ter Piersilvijo, ki sta se rodila v Berlusconijevem prvem zakonu. Barbara Berlusconi naj bi si želela vodilno vlogo v založbi Mondadori, ki je sedaj trdno v rokah Marine Berlusconi, medtem ko je Piersilvio za krmilom televizijskega koncerna Mediaset.

Ministrski predsednik je medtem včeraj zanimal, da je v Vili Certosi prirejal družabna srečanja z dvomljivimi gosti. »Šlo je za simpatične žure, na katere nisem nikoli vabil neresnih ljudi,« je dejal Berlusconi, ki je tudi zanimal, da bi kdaj imel spolne odnose z mladoletnicami. Vodja desne sredine je s tem odgovoril na nove ostre kritike, ki mu jih je naslovil dnevnik Avvenire, glasilo italijanskih škofov.

V zvezi s politiko je Berlusconi izrazil željo, da bi parlament jeseni odobril nekatere institucionalne reforme, v katere pa sam močno dvomi. Za to Berlusconi, kot vedno, krivi levosredinsko opozicijo, ki po njegovem nima občutka za državo. Vlada bo vsekakor jeseni skušala znižati davke in ustvariti pri ljudeh vtis o prijazni in ljudem naklonjeni državi, je dejal premier.

Barbara Berlusconi skupaj z mamo Veronico Lario

ANSA

EVRO

1,4101 \$ +0,21

EVROPSKA CENTRALNA BANKA
18. avgusta 2009

valute	18.8.	17.8.
ameriški dolar	1,4101	1,4072
japonski jen	134,12	132,94
kitajski juan	9,6365	9,6203
ruski rubel	45,1050	45,4800
indijska rupija	68,8060	68,8120
danska krona	7,4433	7,4435
britanski funt	0,85660	0,86290
švedska krona	10,2375	10,2880
norveška krona	8,6735	8,7265
češka krona	25,568	25,785
švicarski frank	1,5207	1,5212
estonska krona	15,6466	15,6466
madžarski forint	272,66	274,07
poljski zlot	4,1645	4,1980
kanadski dolar	1,5606	1,5621
avstralski dolar	1,7116	1,7208
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	4,2188	4,2245
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7002	0,7000
braziljski real	2,6281	2,6396
islandska krona	290,00	290,00
turška lira	2,1117	2,1222
hrvaška kuna	7,3093	7,3027

EVROTRŽNE OBRETNOSTNE MERE
18. avgusta 2009

	1 mesec	3 meseci	6 mesecev	12 mesecev
LIBOR (USD)	0,25625	0,425	0,825	1,39
LIBOR (EUR)	0,46375	0,83438	1,11	1,325
LIBOR (CHF)	-	-	-	-
EURIBOR (EUR)	0,508	0,859	1,113	1,334

ZLATO

(999,99‰) za kg

21.336,24 € +91,06

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE
18. avgusta 2009

vrednostni papir	zaključni tečaj v €	spr. v %
BORZNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA		
GORENJE	10,33	+0,68
INTEREUROPA	6,21	-1,11
KRKA	71,53	+1,46
LUKA KOPER	23,14	-0,98
MERCATOR	161,99	-0,01
PETROL	305,44	+0,71
TELEKOM SLOVENIJE	162,62	-0,24
BORZNA KOTACIJA - DELNICE		
ABANKA	52,60	-0,19
AERODROM LJUBLJANA	30,74	-1,54
DELO PRODAJA	-	-
ETOL	-	-
ISKRA AVTOELEKTRIKA	-	-
ISTRABENZ	-	-
NOVA KRE. BANKA MARIBOR	11,73	+0,34
MLINOTEST	-	-
KOMPAS MTS	-	-
NIKA	-	-
PIVOVARNA LAŠKO	29,36	+8,94
POZAVAROVALNICA SAVA	15,00	+0,94
PROBANKA	-	-
SALLUS, LJUBLJANA	452,00	-1,74
SAVA	232,39	-1,77
TERME ČATEŽ	-	-
ZITO	-	-
ZAVAROVALNICA TRIGLAV	21,27	+1,38

MILANSKI BORZNI TRG
18. avgusta 2009

delnica	zaključni tečaj v €	spr. v %
A2A	1,238	+0,81
ALLEANZA	5,17	+0,78
ATLANTIA	14,94	+1,15
BANCO POPOLARE	6,18	+2,40
BCA MIPS	1,456	+0,55
BCA POP MILANO	4,69	+1,30
EDISON	1,115	+1,92
ENEL	3,965	+2,06
ENI	15,98	+0,76
FIAT	8,125	+0,68
FINMECCANICA	10,77	+1,32
GENERALI	15,68	+0,90
IFIL	-	-
INTESA SAN PAOLO	2,74	-0,36
LOTTOMATICA	15,58	+0,65
LUXOTTICA	17,42	+0,93
MEDIASET	4,3825	+1,04
MEDIOBANCA	9,415	-0,11
PARMALAT	1,746	+0,17
PIRELLI e C	0,3115	+1,45
PRYSMIAN	12,01	+0,50
SAIPEM	18,45	+1,10
SNAM RETE GAS	3,1225	-0,08
STMICROELECTRONICS	5,18	-1,61
TELECOM ITALIA	1,038	+0,39
TENARIS	10,32	+0,58
TERNA	2,4625	-0,40
TISCALI	0,316	+0,48
UBI BANCA	10,19	+0,20
UNICREDIT	2,3575	+2,95

SOD NAFTE

(159 litrov)

69,24 \$ +0,07

IZBRANI BORZNI INDEKSI
18. avgusta 2009

indeks	zaključni tečaj	sprememba %
SLOVENIJA		
SBI 20, Ljubljana	4.152,12	+0,53
SBITOP, Ljubljana	1.024,58	+0,80
TRG JV EVROPE		
CROBEX, Zagreb	1.896,93	+0,66
BIRS,	-	-
FIRS, Banjaluka	-	-
Belex 15, Beograd	-	-
SRX, Beograd	291,78	+2,01
BIFX, Sarajevo	1.916,62	-
NEX 20, Podgorica	16.214,72	+0,39
MBI 10, Skopje	2.539,70	+0,12
DRUGI TRGI		
Dow Jones, New York	9.217,03	+0,89
Nasdaq 100	1.955,92	+1,30
S&P 500, New York	989,66	+1,01
MSCI World, New York	1.034,27	-2,79
DAX 30, Frankfurt	5.232,31	+0,59
FTSE 100, London	4.668,44	+0,50
CAC 40, Pariz	3.450,69	+0,91
ATX, Dunaj	2.353,61	+1,23
PX, Praga	1.141,30	+1,12
EUROSTOXX 50	2.621,74	+0,69
Nikkei, Tokio	10.284,96	+0,15
STI, Singapur	2.567,72	+0,85
Hang Seng, Hongkong	20.306,27	+0,84
Composite, Sanghaj	2.910,88	+1,40
Sensex, Mubaj	15.035,26	+1,69

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.eu

Primorski
dnevnik

REPEN 2009 - V nedeljo, 30. avgusta, bo na Tabru veliko slavje narodnih noš

Še deset dni do letošnje Kraške ohceti: pravi čas, da spoznamo njena protagonista

Letošnji par, Ivana Škabar in Dean Furlan, se predstavljata - Tudi tokrat radodarni darovalci

Odštevanje se je pričelo: od letošnje Kraške ohceti nas loči deset dni. V nedeljo, 30. avgusta, si bosta na Tabru, med stotinami narodnih noš, obljubila večno zvestobo domačinka Ivana Škabar in Zgončan Dean Furlan. Pred nedeljo ju seveda čaka še nekaj pomembnih etap, od poslovitve »od ledih stanu« do Deanove podoknice in prevoza bale. Medtem pa sta nam letošnja nevesta in ženina zaupala, kako se je njuna ljubezenska zgodba začela ... a tudi namignila, kakšno bi lahko bilo njeno nadaljevanje.

Kraška ohcet se bo začela čez teden dni. Uradno odprtje bo namreč v sredo, 26. avgusta, ob 19. uri v Kraški hiši, dve uri pozneje pa bosta v Pokrajinskem muzeju nastopila pevska zborra Kraški dom in Rdeča zvezda. Gre za zborra iz vasi, od koder sta doma mladoporočenca, katerima je koncert tudi posvečen. Dan kasneje, ko bosta Ivana in Dean proslavila deključino in fantovščino, bodo v vasi začele delovati tudi številne osmice.

Na Kraški ohceti se bosta letos poročila Ivana Škabar in Dean Furlan

KROMA

Seznam daril za letošnji par Kraške ohceti

Poročni kolač - pekarna Čok Opčine
poročni in naprsni šopek, 80 nageljnov - Atelie Dom Art, Vivijana Kljun Opčine
poročna prstana - draguljarna Malalan Opčine
par čevljev za ženina in nevesto - trgovina obutve Malalan Moda Opčine

Kraška fotoohcet '09

Ujemite letošnjo Kraško ohcet v svoj objektiv in posredujte najlepše posnetke naši spletni strani www.primorski.eu.

KRAŠKA OHCET 2009 - Pogovor z nevesto Ivano Nasmeljano Repenka, ki rada fotografira in ribari

Opravlja vsa hišna opravila, dobro kuha, vrtnari, in če se pokvari avto, ga morda še popravi? Kdo ne bi izbral take neveste, ki se tudi rada zabava na »feštah« ne glede na to, če na njih vrtijo narodnozabavno glasbo, reagge ritme Kingstonov ali rock Vasca Rossija? Če pa z naštetim še niste povsem prepričani, vedite, da Ivana Škabar tudi dobro fotografira, pri čemer fotografij ne založi v računalnik, ampak jih razvije. Ob vsem tem pa je treba omeniti še eno odliko letošnje neveste na Kraški ohceti: domov občasno prinese tudi kakšno ribo. Ne iz ribarnice, temveč kar iz morja. 24-letna rjavolaska namreč tudi rada ribari tako iz čolna kot s kopnega.

Za največji ulov bi bila poskrbela pred leti na Hrvaškem, a kaj, ko se je obilna riba ujela na trnek, potem pa smuknila znova v morje. Namesto da bi se premetavala na kopnem, je orada našla špranjo med deskami lesenega pomola in čez njo začofotala v vodo.

»Ivana, je bil zato tvoj največji ulov Dean?« smo jo vprašali pri njej doma v Repnu. »Ne, on je ulovil mene, ne jaz njega,« nam je odgovorila. Dean jo je omrežil – glej čudo – v vasi ribičev. Bilo je leto 2001, mladina pa se je takrat pogosto (i)zbirala na Kontovelu. V pivnici Cuspide ju je predstavila njegova sosedka. Dean je pomolil trnek in Ivana se je neizmuzljivo zapičila nanj.

Od takratnega ulova mineva osem let, kar je po Ivaninem mnenju dovolj za poroko, čeprav je priznala, da je med znanci tu pa tam kdo pripomnil, ali ni premlada. Toda z Deanom imata mnogo skupnega in tudi odločitve, da se bosta vzela na Kraški ohceti, je padla sporazumno. Seveda ni nobene bojazni, da bi na Kraški ohceti letošnji par izpadel kot »riba zunaj vode«. Dean in Ivana sta kljub mladim letom že veterana na repenskem prazniku. Skupaj sta se ga prvič udeležila leta 2003, ko sta se vzela Niko Golemac in Tanja Kermec.

»Lep par,« se ju je spomnila Ivana in oči so se ji zaiskrile. Pogovor je namreč nanesel na Tanjino mamo Mirando (Miro) Piščanc, ki se je ravno tako poročila na Kraški ohceti, in sicer na prvi izvedbi leta 1968. »Poznam Miro, ker me je učila na tečaju računalništva,« je začela pripovedovati Ivana, ki je danes zaposlena v družinskem avtomehaničnem podjetju. »Ona je res čudovita oseba, dobre volje, nasmejana ...«

S podobnimi pridevniki, ki jih je Ivana uporabila za opis neveste na prvi Kraški ohceti, je letošnje nevesto Ivano opisal njen izbranec. Dean se ni mogel spomniti nobene slabe lastnosti, ampak je naštel le pozitivne. Vendar Ivane nima rad le skorajšnji mož. Med pogovorom z njo v lepo urejeni kleti se je z dvorišča občasno slišalo cviljenje psa. Ga nevesta crta? »Verjetno bolj on mene, kot jaz njega.« Brat, ki ga je izbrala za pričo, ji je že kupil nadvse koristno darilo (kaj, naj ostane družinska skrivnost), oče in mama pa ne štedijo s pohvalami na njen račun.

»Dekliško bom imela na Colu, kjer je imel oče fantovsko,« je presrečno dejala Ivana proti koncu pogovora, ki bi skoraj stekel brez negativne misli. Iz morja lepih spominov in vtisov pa je nevesta Ivana vendarle povlekla tudi grenko ugotovitev. Zasedili smo jo šele potem, ko smo znova poslušali posnetek enournega pogovora: »Mi je res žal, ker smo zadnje čase popustili ... Ni časa.« Obžalovanje se je kajpak nanašalo na lovljenje rib. (P. V.)

KRAŠKA OHCET 2009 - Pogovor z ženinom Deanom Gentelman iz Zgonika, ki rad podarja rdeče vrtnice

Ženin na letošnji Kraški ohceti Dean Furlan svoji izbranki Ivani večkrat kupi cvetje, kar je njej zelo všeč. Ob vsaki pomembni priliki ji prinese rdeče vrtnice. Vendar svetlolasi Zgončan bodoče žene ni očaral le z gentlemanskimi potezami, temveč tudi z značajskimi. Ivana namreč o njem pravi, da je »super«: supersimpatičen, superprijeten in superprijazen. Mi bi pa lahko dodali, da vseeno ni superman, saj v svojem življenju ni še nikoli letel. Prvič se bo to zgodilo šele septembra, ko bosta odletela na Minorco.

Medeni teden na španskem otoku bo zanj predstavljal prvi oddih po dolgem garanju. Zadnje čase je bil čez dan v službi, zvečer pa v Repnu, kjer ureja hišo, v katero se bo vselil po 30. avgustu. »Nimam časa, da bi mislil na poroko,« nam je razložil. Dela in drugih skrbi je toliko, pravi, da se bo pomembnosti trenutka zavedel šele nekaj dni pred skokom v zakonski jarem.

A usoda se je tako poigrala, da bo Dean nekaj dni pred poroko praznoval tudi rojstni dan, in sicer svojo prvo četrtino stoltja. Zgodilo se bo v četrtek, 27. avgusta, ravno ko bosta na Kraški ohceti fantovska in deključka. Njegovi prijatelji iz Zgonika in okolice slovijo po živahnosti, ki že meji na miroljubno razbojništvo, zaradi česar se je vprašanje postavilo kar samo od sebe: »Se bojiš, kaj ti bodo prijatelji pripravili na fantovski?« Odgovor: »Ne zase, zanje se bojim.« Na letošnji Kraški ohceti bo zato vzdušje zelo živahno, napetost pa visoka, kar je tudi prav, če vemo, da je ženina po poklicu električar. Električno napeljava v novi hiši je seveda uredil on, vendar del v hiši še ni konec. Kraški par se bo v hišo vselil šele po poroki in takrat se bo Dean poslovil od Zgonika.

Od domače vasi se vsekakor poslavlja nadvse častno. Dean je namreč prvi Zgončan, ki se bo poročil na Kraški ohceti. »Sigurno!« je odgovoril na vprašanje, ali so mu prijatelji iz vasi prišepnili, da je še premlad. Ampak on je zaverovan v poroko in jo je tudi prvi predlagal, pa čeprav je vedel, da se bo moral marsičemu odreči, na primer učenju kontrabasa, ki si ga obeta že tri leta.

Zato bo zaenkrat še naprej igral na trobento. Iz tega instrumenta je tudi diplomiral na konservatoriju in si lahko predstavljamo, da je s

svojim trobentanjem poživl marsikateri praznik. »Fešt« se namreč ne otepa, saj rad sodeluje z vaško skupnostjo pri pripravi številnih druženj: ob pustu, prvem maju itd.

Kar ga še posebej veseli, pa je narava. »Sem čuden človek,« je začel razlagati. »Mi je všeč, ko grem v naravo. Opazujem spremembe na začetku pomladi, tudi pozimi je lepo ... « Mu pa ni všeč morje, kar je prvo in edino neskladje, ki smo ga zasledili. V vsem ostalem so njegovi okusi zelo podobni Ivaninim.

Tako kot nevesta je tudi Dean previden v izjavah. Ni nam želel razkriti, kdo je krojač njegove obleke (zvedeli bomo šele v torek), in tudi ime sosedke, ki je odločilno prispevala k spletnju zveze z Ivano, je za časopis še skrivnost. Previden je tudi pri napovedovanju prihodnosti. Ko mu je bodoča žena po našem vprašanju namignila, da bi se čez deset let družina lahko razširila, je jedernato komentiral: »Se upa ...«

Vsaj ena napoved pa ni pretvegana. Ker je letošnji ženina na Kraški ohceti pred nekaj dnevi kupil Ivani 24 rdečih vrtnic za njen štiriindvajseti rojstni dan, lahko brez pretirane domišljije ugibamo, da bo Dean 12. avgusta 2010 spet prinesel svoji izbranki rdeče vrtnice. Šop jih bo takrat štel 25. (P. V.)

VREME - Pasja vročina s 60-odstotno vlago

Sopara bo še nekaj dni pestila naše kraje

V Trstu vroče tudi ponoči, v primerjavi z ostalimi pokrajinami pa je temperatura znosnejša

Pasjo vročino najtežje prenašajo priletni ljudje (levo), v Barkovljah pa se tudi ob delavnikih gnetejo kopalci (desno)

KROMA

Pasja vročina, ki je zajela Furlanijo-Julijsko krajino in v manjši meri tudi Trst, bo še nekaj dni pestila naše kraje. Po podatkih deželne meteorološke agencije Osmer se vremenska slika v prihodnjih dneh ne bo bistveno spremenila: zelo vroče bo vsaj do jutrišnjega večera, najverjetneje tudi v petek. Soparna vročina je za avgustovske dni povsem normalen pojav, ki pa povzroča pri delu prebivalstva skrbi in zdravstvene težave. Po drugi strani so ta teden zadovoljni ljubitelji plaž in morja, saj bo še naprej prevladovalo sončno vreme. Marsikateri planinec pa se ta čas ne bo odpravil na izlet v gore, saj bi bil pohod v hudi vročini kar mučen.

Agencija Osmer je včeraj na deželni ravni beležila najvišje temperature med 33 in 36 stopinjami, stop-

nja vlage pa je bila med 45 in 55 odstotki. Na obalnem pasu so najvišje temperature znašale od 31 do 33 stopinj, vlaga pa je bila ponekod več kot 60-odstotna. V Trstu in Miljah je bilo vreme nekoliko bolj znosno (najvišja temperatura je znašala 30 stopinj), termometri na kraški planoti pa so to mejo krepko preseglji (do 35 stopinj). Vlaga je bila na Tržaškem 59 do 62-odstotna. Najnižja temperatura v Trstu ni padla pod 25 stopinj, tako da so noči prav tako vroče, medtem ko je na Krasu v nočnih urah mogoče zadihati in je spanje prijetnejše.

Deželni urad FJK za zdravstvo in socialno zaščito opozarja, da od junija do septembra deluje posebna služba za pomoč ostarelim in ostalim ljudem, ki jih poletna vročina najbolj moti. Informativni center upravlja dru-

žba Televita, na brezplačno telefonsko številko 800-007800 odgovarjajo vsak dan med 10. in 20. uro. Storitve nudi med drugim koristne nasvete za kljubovanje pasji vročini. Zlata pravila pa so vedno ista: piti veliko vode, jesti sveže sadje, vzdržati se športnih dejavnosti v najbolj vročih urah, čim več časa preživeti v hladnejših prostorih. Toda prekomerna uporaba naprav za klimatizacijo je prav tako škodljiva.

MILJE - Včeraj Kopalca utonil v morju pri Lazaretu

Včeraj popoldne je v morju pri Lazaretu utonil kopalca. 66-letni Roberto Valli, doma iz Trsta, je nekaj minut pred 17. uro pri kopalšču Gabriele nenadoma obležal v vodi, njegovo telo pa je z obale zagledal kopalški mojster. Slednji je skočil v vodo in potegnil kopalca na suho ter poklical službo 118, ki je dospela v kopalšče z rešilcem in avtomobilom. Utopljenca so skušali oživljati, a bilo je prepozno: Valli je izgubil življenje. Posegli so miljski karabinerji in osebje pristaniške kapitanije, ki omenja, da je moškega med plavanjem zelo verjetno obšla srčna slabost.

Usoden padec z okna doma za ostarele

Številni mimoidoči so v ponedeljek ob 22. uri obvestili službo 118 in policijo, da na pločniku v Ulici Dante negibno leži priletna gospa. V Terezijanško četrt je pridrvel rešilec, zdravstveno osebje pa je lahko samo ugotovilo, da je ženska mrtva. Na kvesturi so povedali, da je bila 86-letna Tržačanka A. S. gostja doma za ostarele La tua casa, padla pa je z okna v tretjem nadstropju tamkajšnjega poslopja. Sedež doma za ostarele je v Ul. Genova, omenjeno okno pa gleda na Ul. Dante. Policija ugotavlja, kaj se je zgodilo: osebje in gostje doma za ostarele so povedali, da A. S. v zadnjem obdobju ni kazala zaskrbljujočih znakov, v njeni sobi pa policisti niso našli nobenega sporočila.

TURIZEM - Pozitivni podatki

V miramarskem hostlu vse več mladih in tudi starejših turistov

Vhod v hostel Tergeste pri Miramaru

V petek aperitiv za Emergency

Tržaška sekcija humanitarne organizacije Emergency praznuje letos petnajstletnico delovanja. Med številna praznovanja, ki os e že in se še bodo zvrstila do konca leta, se vključuje tudi petkov večer v barkovljanskem gozdiču.

Pri kiosku s pijačo bo tržaška skupina postavila svojo stojnico, kjer bo mimoidočim postregla z informacijami o delovanju, o projektih v teku in o uspehih, ki jih je v vseh teh letih požela. V sodelovanju z upravitelji kioska so se člani Emergency domenili, da bo denar, ki ga bodo stranke potrošile med 19. in 21. uro za kafa pijače, namenjen zdravstvenemu centru v Angħaramu v dolini Panšir v Afganistanu. Tu je lani poiskalo pomoč preko deset tisoč ljudi, letna oskrba sanitarnega centra pa stane okrog 23 tisoč evrov. Zdravstvena pomoč je brezplačna, predvsem pa kakovostna.

Turistična sezona je za Trst nadvse zadovoljiva, pozitivne podatke, v brk splošni krizi turizma, beležijo skoraj vsi hoteli v mestu in okolici. Poleg klasičnih hotelov pa se turisti poslužujejo tudi mladinskega hostla Tergeste, ki ob ugodnejših cenah ponuja sveže mladostno ozračje in razgled na Miramarski grad. Hostel je resda nekoliko daleč od središča mesta: tega se mladi zavedajo zlasti v nočnih urah, ko se morajo vračati v Miramar brez linijskih avtobusov.

Hostel Tergeste je konec letošnjega julija beležil dvo odstotni porast obiskov v primerjavi z lanskim letom, kar je glede na trenutne razmere v gospodarstvu in turizmu nedvomno pozitivno. Upravitelj sta pred dnevi obiskala in pohvalila tržaški občinski odbornik za gospodarstvo in turizem Paolo Rovis in direktor občinskih uradov za gospodarski razvoj Edgardo Bussani. Po hodnikih, sobah in terasah avstrijske zgradbe ju je vodil deželni predsednik združenja mladinskih hotelov AIG (lastnika hostla) Elio Tafaro.

Tafaro je povedal, da so najpogostejši gostje Avstrijci in Nemci, sledijo Španci. Spomladi prihajajo italijanski dijaki, udeleženci šolskih izletov, pa tudi manj premožne športne ekipe. Kljub temu, da gre za mladinski hostel, pa ni nobenih starostnih omejitev: letos je tu prenočila tudi vesela družina devetdesetletnih turistk ...

Devin-Nabrežina: Foti novi koordinator DS

24-letni univerzitetni študent Francesco Foti je novi koordinator devinsko-nabrežinske sekcije Demokratske stranke. Na tem mestu je nadomestil Emanuelo Fragiaco, ki je odstopila zaradi poklicnih obvez. Foti se bo zavzemal za še večjo zakoreninjenost DS v Devinu-Nabrežini. Ob izvolitvi je kritično ocenil dejavnost domače občinske uprave ter ji očital, da nima nobenih razvojnih načrtov.

Srečajmo se v knjižnici

Še do 27. avgusta se nadaljujejo bralni četrtki v knjižnicah Quarantotti Gambini pri sv. Jakobu in Stelio Mattioni v Naselju sv. Sergija. Jutrišnje razvedrilno srečanje, ki ga v knjižnicah prireja tržaško občinsko odborništvo za kulturo, bo na terasi šentjakobske knjižnice (Ul. delle Lodole 7/A) ob 18. uri. Tokratno branje bo zaobjemalo zgodbe o nastanku sveta, med miti in legendami ter svetovnimi religijami. Vstop je prost.

Strasten tango na Trgu Cavana

Trg Cavana se bo jutri spet spreminil v »milongo« oz. v plesišče tanga pod zvezdami. Profesionalni plesalci argentinskega tanga se bodo namreč tam zbrali ob 21. uri in se prepustili senzualnim ritmom tega očarljivega plesa. Profesionalcem pa se bodo lahko pridružili tudi amaterji oz. publika; vsaka ženska pa bo v dar prejela vrtnico.

Občina Trst: pobuda za žrtve gospodarske krize

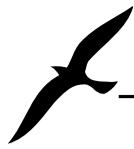
Tržaška občinska uprava predstavlja zanimivo pobudo, namenjeno ljudem, ki so se znašli v stiski zaradi negativnih učinkov gospodarske krize. Projekt nudi denarne prispevke za trimesečno delo na socialnem področju. Namenjen je ljudem, ki imajo stalno bivališče v Trstu najmanj od 31. decembra 2007 in so izgubili delo v letu 2008 ali 2009. Izračun družinskih dohodkov ISEE ne sme presegati 7500 evrov.

Na razpolago je 130 mest, trimesečno delo bo potekalo v sklopu občinskih uradov za javna dela, vzgojo, kulturo in šport in bo v glavnem zadevalo čiščenje notranjih in zunanjih prostorov ter zelenih površin, uradniško delo ipd. za skupnih 30 delovnih ur na teden. Ekonomski prispevek znaša 750 evrov na mesec.

Interesenti morajo vložiti prošnjo najpozneje do 8. septembra na sedež občinskih uradov za socialno zaščito (Ul. Mazzini 25), in sicer ob torkih in sredah med 9. in 11. uro. Prošnje sprejemajo tudi po faksu, na številki 040-6758442, ali preko priporočene pošte s povratnico. Ustrezeni obrazec je na voljo na omenjenem sedežu v Ul. Mazzini 25 in v uradu za stike z javnostjo v Ul. Procureria 2/A, pa tudi na spletni strani www.retecivica.trieste.it.

Brezdomci kaznovani, ker so spali na travi

Pred dnevi je tržaška občinska policija, ki skrbi za javni red in čistočo v mestu, kaznovala tri romunske državljane, ki so ležali na travnatih površini na Trgu sv. Antona. 50 in 20 let stara moška ter 24-letno dekle so baje spali na kosih kartona na zelenici, počitek pa jih je stal 133 evrov na glavo. Ni znano, ali ima trojca dovolj denarja.

EKSKURZIJA - Dijaki 1., 2. in 3. razreda geometrov zavoda Žige Zoisa

Obisk Socerba in Mohovega gradu

Udeleženci poučne ekskurzije in skica Socerbskega gradu

Dijaki 1., 2. in 3. razreda geometrov zavoda Žige Zoisa smo si v letošnjem letu ogledali vasi Socerb in Zabrezec ter njune gradove; spremljali sta nas profesorici Tanja Smotlak in Marija Milič.

Naša ekskurzija se je začela v Borštu, kjer stojijo na začetku doline Glinščice razvaline Mohovega gradu, ki je nekdanji stal na razgledni strateški točki doline Glinščice. V tej dolini so Rimljani v 1. stoletju našega štetja zgradili vodovod, ki se je vil 14 kilometrov in se končal na tržaškem nabrežju. Kot dokazujejo ostanke, ki so jih odkrili na griču sv. Mihaela in v jamah doline Glinščice, je bil ta kraj naseljen že v mezolitiku. V srednjem veku je bilo v tej dolini več mlinov, od katerih so nekateri prenehali delovati šele pred nekaj desetletji. Ti mlinci so bili last plemičev, ki so bili lastniki gradu na Socerbu in Mohovega gradu. Mohov grad sega v poznano antiko, v leto 450 našega štetja. Ime gradu Moccò oz. Mohov grad je povzeto po antroponimu družin Barbasco, Barbamocolo in Barbarigo, ki so izhajali iz antične »gens Barbia« prisotne v Trstu. Mohov grad je imel pomembno strateško lego, saj od tam nadzorovali trgovanje s soljo od Žavelj na Kranjsko. Zaradi trgovske poti so se zato vnele vojne med Trstom, Koprom in Benetkami. Mohov grad je bil postavljen za vojake: dolg je bil 52 metrov, globok pa 2,5 m. Imel je tri stolpe, od katerih je bil v enem postavljen zvon, ki je služil kot alarm; v njem je lahko prebivalo sto vojakov. Od 15. stoletja dalje je grad postopoma začel razpadati zaradi spremenjenih zgodovinskih okoliščin. Dokončno so ga porušili po 2. svetovni vojni. Danes smo videli le razvalino s štirimi zidovi. V poznem

srednjem veku so grad imenovali Wincinberg oz. Fünfenberg (pet gričev), vendar je bilo to ime gradu, ki je stal na drugi strani doline Glinščice, na stezi za Beko. Lastniki Mohovega gradu so bili tudi drugi plemiči, med temi zadnji grofi Petazzi. Tudi ta plemiška družina je imela svoj izvor v antični družini »gens Papiria«. Zapustili smo razvaline Mohovega gradu in se podali na Socerb. Vas se nahaja v Sloveniji takoj po bivšem mejnem prehodu. Vas in grad sta poimenovana po sv. Socerbu, mladeniču, ki se zatekel v jamo, kjer je nekaj časa preživel v askezi. Proglasili so ga za mučenika leta 284. Njegovo ime izhaja iz rimske družine Servili. Leta 1826 so v stolnici sv. Justa odkrili njegov grob; Sv. Socerb je drugi zavetnik mesta Trst. Nekoč so v jami hranili svetnikov kip, ko pa so ga vandali poškodovali, so ga zamenjali z mozaikom, ki ga danes lahko vidimo v cerkvi v Dolini.

Socerbski grad omenjajo že leta 948; najprej je bil last tržaških škofov. Stal je na pomembni trgovski poti, ki je peljala v Koper. Od tod so plemiči imeli popoln razgled na morje in na žaveljske soline. Tudi za ta grad so se vneli boji med Benetkami in Trstom. Večkrat so bili lastniki tega gradu tudi lastniki Mohovega gradu. Grad so v dvajsetem stoletju večkrat restavrirali, med 2. svetovno vojno pa je bil porušen. Prvotno je imel več dviznih mostov in v njem so prebivali plemiči, poveljnik in 12 plačanih vojakov. Grad je obiskal tudi plemič J. V. Valvazor. V slavi vojvodine Kranjske vidimo ilustracijo tega gradu in ugotovimo, da je bilo dvorišče večje, na njem je stala tudi cerkev, ki je danes ni več. Na dvorišču so potekale viteške igre. Leta 1616 se je vnela vojna med

lastniki gradu in Uskoki; slednje je premagal grof Petazzi, ki je nato postal lastnik socerbskega gradu, pozneje tudi vasi Kastelec in pa Mohovega gradu. V vasi je leta 1648 zgradil cerkev, ki so jo lani obnovili. Za Petazzijev grad so gradu gospodovali tudi markizi Turinetti di Prie, baroni Salvai, Montecuccoli iz Modene. V XVII. stoletju je grad zadela strela, tako da je v celoti pogorel. Zadnji njegov lastnik je bil baron Economo.

Ogledali smo si tudi notranjost gradu. Občudovali smo lep razgled na Milje in Trst s hodnika, kjer je nekoč korakala obrambna straža, notranjost gradu so preuredili v restavracijo, omembe vredna pa je nedvomno vodnjak iz kamna, na katerem je izklesan grb ene plemiške družine, nekdanje lastnice gradu. V veži je izobešana obleka služabnika zadnjega lastnika, barona Economa. Lani si je grad ob svojem obisku v Sloveniji ogledala tudi kraljica Elizabeta II.

Po obisku gradu smo se podali še v vas. To naselje omenjajo v 14. stoletju. Ustavili smo se pred cerkvijo, nato smo si ogledali kmetijo ovc družine Korošec. Pred odhodom domov smo se ustavili še v bližnji vasi Kastelec: danes je ta le ena vas v Sloveniji zraven Socerba pod avtocesto, nekoč pa so stari Rimljani tam zgradili nekropolo iz I. stoletja, ki so jo odkrili leta 1902. Ko so tlakovali cesto, ki iz Prebenega vodi v Kastelec, pa so v tem naselju odkrili še starejšo nekropolo z 82 grobovi iz V., IV. stoletja pred našim štetjem.

Na koncu smo pogled usmerili v sedanjost in se vrnili v Trst.

Niko Daneu, 1. razred; Minej Purič, 2. razred; Erik Solinas, 2. razred; Alen Čok, 3. razred.

OPČINE - Kulturni delavec, igravec, režiser

Utihnil je glas Draga Gorupa

Na Opčinah je utihnil glas Draga Gorupa, vsestranskega kulturnega in prosvetnega delavca, igralca, režiserja, pisca gledaliških predstav, recitatorja, mentorja amaterskih gledaliških skupin, povezovalca kulturnih in spominskih prireditvev na Krasu in v mestu.

Drago Gorup je vse življenje nosil v sebi veliko ljubezen do igre in gledališča. V njem je začela tleti že v otroštvu, a se ni nikoli tako ognjevitno razplamela, da bi zažarela na odrskih deskah, kot si je mladi Drago želel. V povojnih letih je bilo v kraški družini pregrešno govoriti o igralskem poklicu. Za starše je bil mnogo bolj cenjen zdravniški poklic, in Drago se je tej družinski želji študijsko tako marljivo pokoril, da je na univerzi v Padovi opravil vse predvidene izpite. Ampak: ljubezen je pač ljubezen, in ko te objame in prevzame, se ji ne moreš izogniti. Drago Gorup je začel v Venetu študirati na italijanski igralški šoli, pristopil je k tamkajšnji gledališki skupini in začel nastopati. Nekaj let je s skupino igral in nastopal po Italiji, gledališka pot ga je takrat privedla tudi na oder tržaškega Rossettija.

Po nekaj letih tega nomadskega gledališkega življenja se je Drago Gorup vrnil v domače kraje. Poklicno gledališče je bilo v petdesetih letih prejšnjega stoletja zanj fata morgana. Fant se je posvetil amaterskemu gledališču. Svoje igralsko znanje je razdal po vaških kulturnih in prosvetnih društvih po Krasu in v mestu. Postal je mentor številnih gledaliških skupin, režiser na desetih iger in drugih predstav. Rad pa je tudi pisal za gledališče. Konec sedemdesetih in v začetku osemdesetih let, ko je desničarska Lista za Trst razburkala tržaško politično življenje, je Gorup njen nacionalistični pohod ironično in zbadljivo postavil na oder z delom Melonarijada, s katerim je odprlo kulturno društvo Tabor uspešno gostovalo po kulturnih domovih po slovenskih vaseh in v mestu. Ob njem je napisal še številna druga odrska dela.

Nasploh so bila osemdeseta leta tista, ki so mu, verjetno, prinesla največja igralska zadoščenja. Tako je nastopil v Primorskem dramskem gledališču v Novi Gorici (v Brechtovih Prividih Simone Machard) in v Slovenskem stalnem gledališču v Trstu (osem vlog od Uršičeve Rdeče kapice leta 1988 do Kreftovih Kranjskih komedijantov v Šedlbauerjevi režiji leta 1996).

Osrednje njegovo gledališko delovanje pa je ostajalo amatersko. Gorup je sodeloval z gledališkimi skupinami v domačih Opčinah in Replnu, v Rovtahn-Kolonkocvu in drugih krajih. Recitiral je na prireditvah, mnogokrat je tudi sam pripravil recitale. Sodeloval je na razvedrilnih popoldnevih. Nastopal je s Tržaškim partizanskim pevskim zborom

Pinko Tomažič. Njegova povezovalna beseda je bila nepogrešljiva na prireditvah na Opčinah, na partizanskih spominskih slovesnostih, na komemoracijah padlih borbov. Pred štirimi leti je bil (z Aldo Sosič) tudi povezovalac majske prireditve ob 60-letnici Primorskega dnevnika. Poleg tega je bilo njegov glas slišati tudi na Radiu Trst A. Bil je član Radijskega odra, sodeloval je pri številnih radijskih igrah.

Glas Draga Gorupa je utihnil v soboto, na pragu igralčevih osemdesetih let. A v teh dneh ga bo do začetka oktobra mogoče še slišati na slovenskem radiu, v ponovitvah radijske priredbe Tolstojevnega romana Vojna in mir v režiji Marjane Prepeluh, posnete pred več kot dvajsetimi leti.

M.K.

Glasbena komedija v tržaškem dialektu

Drevi bo ob 20.30 v avditoriju devinskega zavoda združenega sveta zaživela glasbena komedija Che bel che xe l'amor, ki jo je uglasbil Umberto Lupi na podlagi teksta Edde Vidiz. Gre za sodobno ljubezensko pravljico, ki se dogaja med rajem, kjer Gigi opeva svojo ljubezen, zemljo, kamor višje sile spet pošljejo zaljubljenega mladeniča in pa pekel, od koder se oglašata hudičev Teufel; v ozadju pa kraljuje seveda Trst. Vstop je prost. Predstavo bodo ponovili v petek ob 20.30 na Opčinah (na trgu za cerkvijo v Ul. Carsia). Več informacij na tel. 333/7225580 ali 335/7431214.

Umberto Lupi v Miljah in Devinu

V miljski marini Porto San Rocco bo jutrišnji večer glasbeno obarvan. V okviru festivala Dal Golfo al carso 2009, ki ga prireja kluturno združenje El Campanon bo namreč nastopil tržaški kantavtor Umberto Lupi. Spremljali ga bodo Gino Cancelli (trobenta in rog), Giuliano Tull (saksofon), Lorenzo Fonda (baterija) ter Elena Centone in Deborah Duse (glas). Ista zasedba bo v soboto nastopila v devinskem portiču pri restavraciji Alla dama bianca. Vstop je prost.

GLASBA - Andrejka Možina, čelistka, pevka in skladateljica

Tudi Andrejkina Zarja se je potegovala za jazzon

V Novem mestu podelili slovensko nagrado za jazz kompozicijo

Na tekmovanju Jazzon je skladbo Andrejke Možina izvedel Robert Jukič Jazzon Quintet

Ljubiteljem jazz glasbe in šansonov je ni treba posebej predstavljati, saj so ji prav gotovo že prisluhnili. Andrejka Možina namreč že vrsto let nastopa po manjših in večjih odrih, sredi leta 2006 pa je pri Založništvu tržaškega tiska izšel tudi njen avtorski prvenec Zasl si me z zvezdami, ki vsebuje njene uglasbitve slovenskih poezij v stilu šansona in popevke (od Franceta Prešerna do Miroslava Košute ali Irene Žerjal). Trenutno pripravlja novo CD ploščo, pri čemer ji pomagajo glasbeniki Gorazd Pintar, Rosa Brunello in Igor Checchini; zasedba je že uspešno nastopila v Pradamu na festivalu Nei suoni dei luoghi in v Sorici na zaklju-

čnem večeru likovne kolonije društva Kons. V razširjeni postavi se konec avgusta odpravljajo tudi v Rim na tekmovanje jazzovskih skupin v Villi Cellimontani.

Andrejka Možina je diplomirana čelistka in pevka, ki se izpopolnjuje na specialističnem bieniju za jazz tržaškega konservatorija Tartini in poučuje petje na oddelku za zabavno glasbo in jazz na Glasbeni matici v Trstu in Gorici. Zelo rada pa tudi piše skladbe, ki so se že večkrat potegovala za različne nagrade. Maja je na primer Daniel Malalan nastopil na Slovenskem šansonu v Ljubljani z njeno skladbo Zavesa (na besedilo Saše Martelanca). Pe-

sem je bila uvrščena tudi na CD ploščo, ki jo je izdala slovenska radiotelevizija. Prejšnji teden pa se je v Novem mestu odvijal finalni večer tekmovanja Jazzon. Za slovensko nagrado za jazz kompozicijo se je na finalnem večeru potegovala tudi njena skladba Zarja. Sedem finalnih skladb je premierno izvedel za to priložnost zbrani Robert Jukič Jazzon Quintet: ob odlični izvedbi sedmih finalnih skladb, je prvo nagrado po oceni stokovne komisije dobila skladba Smeh in solze avtorice Tjaše Fabjančič. Pri založbi Goga pa bo v kratkem izšla zgoščenka s posnetki vseh finalnih skladb: med njimi bo tudi Andrejkina Zarja. (pd)

MLADI - Tabor Slovenske škofijske komisije in kriške župnije

Deset dni v Bohinju

Kljub sitnemu vremenu je bilo enkratno - Ob božičnem času pa jih čaka še zimski tabor

Deset dni v čudoviti in nedotaknjeni naravi oz. v dobri družbi naše zamejske (pa ne samo) mladine: to so nedvomno pogoji za uspešen tabor. Če dodamo še lokacijo, se pravi čudoviti Bohinj, smo s tem povedali marsikaj o letošnjem taboru za višješolsko in univerzitetno mladino, ki ga prireja Slovenska škofijska komisija za mladino v sodelovanju s kriško župnijo.

Udeleženci niso letos zapustili Julijskih Alp, pač pa se preselili na »drugo stran«: kočjo so letos našli v Bo-

hinjski Bistrici. Iz te čudovite vasi so se povzpeli do izvira reke Bistrice, do planinske kočje na Vojah ali do Koče pri Savici. Le vreme jim ni bilo vedno naklonjeno, brez večjih težav pa so se prilagodili tudi tej sitnosti. Včasih je bilo namreč prevročje, tako da so se odpovedali marsikateremu izletu, kot na primer do kočje na Uskovnici, in se zato raje podali skoraj vsak dan v Ribčev Laz in se prijetno kopali v Bohinjskem Jezeru. Ko pa je bilo deževno, so jo raje mahčili v vodni park Bohinj. Prijetna

družba mladih, ki prihajajo z raznih koncev »našega sveta«, to je od Milj do Sesljana in tudi iz matične domovine, je v nedeljo prisostvovala mladinski maši, vsak dan pa jim je bilo na voljo več dejavnosti in iger. Vse to je pripomoglo, da se je tabor hitro iztekel. Udeležencem je bilo žal, da letošnje izkušnje ni bilo mogoče podaljšati še za nekaj dni ... Počakati bo treba na zimski tabor, ki bo v času božičnih počitnic. (Na fotografiji udeleženci ob izviro Bistrice)

Poklon Leonor Fini ob rojstnem dnevu

Ob rojstnem dnevu italijanske slikarke, scenografke in kostumografke Leonor Fini bodo prihodnji konec tedna (29. in 30. avgusta) v studiu Tommaseo v Ul. del Monte 2/1 predvajali dokumentarec Mais où est Leonor?, ki so ga posneli Trieste Contemporanea in Videost; režijo filma, ki je nastal s pomočjo deželnega sklada za avdiovizualne vede, je podpisal Giampaolo Penco. V sodelovanju s švicarsko televizijo bodo obenem predvajali Champ libre (o Finijevi na Korziki), Giulietta e Romeo (film Renata Castellanija, za katerega je Finijeva poskrbela kostime) in pa Leonor Fini - Biografie di artista (intervju Gianfranca Radosa s Finijevim iz leta 1992). Hkrati bo režiser Alessandro Marinuzzi predstavil gledališko predstavo Corrada Premude Guardiania sei sogni. Variazioni su Leonor Fini.

Včeraj danes

Danes, SREDA, 19. avgusta 2009

TEKLA

Sonce vzide ob 6.10 in zatone ob 20.06 - Dolžina dneva 13.56 - Luna vzide ob 4.41 in zatone ob 19.28

Jutri, ČETRTEK, 20. avgusta 2009

BERNARD

VREME VČERAJ: temperatura zraka 28,6 stopinje C, zračni tlak 1017 mb raste, veter 11 km na uro severo-zahodnik, vlaga 67-odstotna, nebo rahlo pooblačeno, morje skoraj mirno, temperatura morja 26,7 stopinje C.

Lekarne

Od ponedeljka, 17., do sobote, 22. avgusta 2009 Lekarne odprte tudi od 13. do 16. ure

Ul. Cavana 11 - 040/302303, Oširek Osoppo 11 - 040/410515, Boljunec - 040/228124 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Cavana 11, Oširek Osoppo 11, Ul. Settefontane 39, Boljunec - 040/228124 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30 Ul. Settefontane 39 - 040/390898.

www.farmacititrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnice: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - Dvorana je zaprta za poletni premor.

ARISTON Poletna arena: 21.00 »I love Radio Rock«.

CINECITY - 16.30, 18.15, 20.00, 22.00 »Alieni in soffitta«; 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Sex movie«; 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Il messagero«; 16.00, 17.00, 18.45, 20.00, 21.30 »Harry Potter e il principe mezzosangue«; 18.00, 22.00 »La rivolta delle ex«; 16.00, 18.50, 21.45 »Transformers«; 16.00, 20.00 »Una notte da leoni«.

FELLINI - Dvorana je zaprta za poletni premor.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ul. Giotto 8) 17.00, 19.30, 22.00 »Harry Potter e il Principe mezzosangue«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 17.15 »Coraline e la porta magica«; 19.45, 22.00 »I love Radio Rock«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Obsessed - Il thriller«.

KOPER - KOLOSEJ - 15.50, 17.50 »G-Force«; 16.50, 19.00, 21.10 »Snubi-

tev«; 18.00 »Harry Potter in Princ mešane krvi«; 20.50 »Brüno«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.15, 17.40, 19.05, 20.30, 22.15 »Alieni in soffitta«; Dvorana 2: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Il messagero«; Dvorana 3: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Killshot«; Dvorana 4: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Sex movie«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana je zaprta za poletni premor.

Naš dragi

Angelo Krtizin

jih danes 90 slavi.

Polno zdravja in srečnih dni mu cela žlahta želi.

Danes

nona Rožica

okrogla leta slavi.

Naj bo vedno nasmejana in vesela, mene močno rada imela in še naprej zame skrbel!

Erik

Izleti

ŠOLSKE SESTRE DE NOTRE DAME

vabimo na skupno gorško-tržaško romanje na Barbano, v ponedeljek, 31. avgusta. Po skupni sv. Maši na Barbani bomo šli na kosilo v Bilje, potem pa na Sv. Goro, kjer bomo imeli pete litanije Matere božje in blagoslov z Najsvetejšim. Avtobus bo odpeljal iz Opčin ob 7.00, s Trga Oberdan ob 7.15, s Proseka ob 7.30, iz Sv. Križa ob 7.35, iz Sesljana ob 7.40. Povratek okrog 20.30. Za vpis in ostale informacije pokličite čimprej na tel. št.: 040-220693 ali 347-9322123.

KRD DOM BRIŠČIKI organizira 11., 12. in 13. septembra izlet v Salzburg. Za rezervacije in informacije lahko pokličete na tel. št. 040-327062.

SKDIGO GRUDEN vabi na izlet s splavom po Dravi v nedeljo, 13. septembra. Odhod s trga v Nabrežini ob 8.00, ob 11.30 vkrcanje na splav v Gortini (občina Muta), dvournna vožnja s programom in flosarsko malico, popoldne še obisk Prežihovine in ogled pivovarne v Trobljah. Povratek okoli 20. ure. Cena izleta 35,00 evrov. Vpisovanje v kavarni Gruden in v trgovini Sergija Kosmine v Nabrežini.

SKUPINA 85 organizira od 19. do 25. septembra izlet: Donava od Beograda do Črnega morja. Informacije in vpisi: info@gruppo85.org, tel. 348-5289452 ali 338-7417105.

Loterija 18. avgusta 2009

Bari	12	41	24	10	8
Cagliari	30	10	63	80	24
Firenze	33	59	1	76	90
Genova	87	7	24	57	65
Milan	50	57	35	16	44
Neapelj	2	44	47	28	13
Palermo	65	53	56	79	84
Rim	61	87	70	16	89
Turin	36	82	32	72	17
Benetke	79	51	3	22	7
Nazionale	71	8	26	46	73

Super Enalotto št. 99

2	19	43	49	77	82	jolly 50
Nagradni sklad						12.238.493,89 €
Brez dobitnika s 6 točkami Jackpot						139.900.000 €
Brez dobitnika s 5+1 točkami						— €
45 dobitnikov s 5 točkami						40.794,98 €
4.976 dobitnikov s 4 točkami						368,92 €
202.411 dobitnikov s 3 točkami						18,13 €

Superstar

7

Brez dobitnika s 6 točkami	— €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	— €
Brez dobitnika s 5 točkami	— €
19 dobitnikov s 4 točkami	36.892,00 €
970 dobitnikov s 3 točkami	1.813,00 €
15.181 dobitnikov z 2 točkama	100,00 €
100.030 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
216.643 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

Šolske vesti

ZDRUŽENJE STARŠEV O. Š. FRANA MILČINSKEGA obvešča, da za tabor angleškega jezika »Jezikajte!« in šahovsko, fotografsko in računalniško delavnico »Mišk@« sprejemamo vpise do 20. avgusta. Za vsa dodatna pojasnila in prijave sem Vam na razpolago na tel. 040-567751 ali 320-2717508 (Tanja) ali po e-pošti: franmilcinski@gmail.com

DDTZG ŽIGE ZOISA obvešča, da bo med poletno prekinitevjo didaktičnih dejavnosti šola zaprta ob sobotah od vključno 22. avgusta. Od ponedeljka do petka bo tajništvo odprto od 9. do 14. ure.

RAVNATELJSTVO PEDAGOŠKEGA IN DRUŽBOSLOVNEGA LICEJA A.M. SLOMŠKA obvešča, da bo med poletno prekinitevjo didaktičnih dejavnosti šola zaprta ob sobotah od vključno 22. avgusta.

RAVNATELJSTVO DDTZG Žige Zoisa obvešča dijake, da bodo preverjanja za odpravljanje primanjkljajev na sedežu v dneh 27., 28. in 29. avgusta po koledarju, ki je izobešen na oglasni deski na sedežu in objavljen na spletnem mestu www.zigazois.it.

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE obvešča, da bo zaradi novih pravil letos podeljevanje letnih splenc na tržaško in goriško pokrajino potekalo skupno, in sicer v petek, 28. avgusta, v prostorih Nižje srednje šole »S. Kosovel« na Opčinah, Bazoviška ulica, št. 7, in sicer ob 10.00 za vrtnice in osnovno šolo ter ob 11.30 za nižje in višje srednje šole. Kdor bi se podelitve ne mogel udeležiti, lahko v ta namen izpolni pooblastilo. Tozadavni obrazci so na voljo tako na tržaškem kot na goriškem sedežu Urada. Seznam razpoložljivih mest bo vsaj 24 ur prej objavljen na oglasnih deskah tržaškega in goriškega urada.

RAVNATELJSTVO DPZIO JOŽEF ŠTEFAN obvešča, da bo avgusta ob sobotah zavod zaprt ter da se bo redni pouk za š.l. 2009/2010 začel v torek, 15. septembra.

DDTZG ŽIGE ZOISA obvešča, da bo prvi dan pouka v šolskem letu 2009/10 v četrtek, 10. septembra 2009.

NA LICEJU FRANCETA PREŠERNA se bo pouk v šolskem letu 2009/10 začel 10. septembra.

Osmice

OSMICA je odprta v Šempolaju v občnem gaju. Vabljeni!

OSMICO je odprl Žigon Miro, Zgonik št. 36. Tel. št.: 040-229198.

OSMICO je odprl Paolo Pernarčić, Medjvas 21.

OSMICO je odprl Zahar v Borštu 57.

OSMICO sta v Saležu odprla Sandra in Joško Škerk.

OSMICO v Bazovici sta odprla Nada in Boris.

OSMICO sta odprla Marčelo in Ervin Doljak v Samatorci 22. Tel. 040-229180.

TERČONOVI so v Cerovljah odprli osmico. Tel. 040 - 299435.

V REPNU »NA OREŠJU« ima družina Škabar odprto osmico.

Obvestila

KULTURNO DRUŠTVO Mešani pevski zbor Sežana vabi v sezoni 2009/10 k sodelovanju nove pevke in pevce. Pevske vaje so vsak torek od 20. do 22. ure. Informacije na tel. št.: 031-369859. Vabljeni.

ZDRUŽENJE ZA ZADRVLJENJE ALKOHOLNE ODVISNOSTI ASTRA sporoča, da je posvetovalnica v nabrežinskem zdravstvenem okraju (1. nadstropje, zadnja soba desno) na voljo ob četrtkih, od 11. do 12. ure.

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA obvešča cenjene obiskovalce, da bo odprta s poletnim urnikom (8.00-16.00) do 4. septembra. Zaprta bo od 10. do 21. avgusta.

DUHOVNE VAJE za žene in dekleta bodo še danes, 19. avgusta, v Domu Blagor (Le Beatitudini). Vodil bo pater Silvin Krajnc. Prijave na tel. št. 040-299409 (Norma).

ELIC - Proste šole za otrokovo raziskovanje vabi na brezplačna srečanja-delavnice v vrtu Rivoltella (ne-

daleč od Ostržka) v petek, 21. in 28. avgusta, od 9. do 12. ure »Znanost in igra«. V torek 4., petek, 8. in petek, 11. septembra, bodo od 16. do 18. ure na programu likovne delavnice »Mozaiki iz barvnega papirja«. Vabljeni! Za informacije: 040-55273 ali 320-0488202.

KMEČA ZVEZA IN PATRONAT INAC v Trstu obveščata da so uradi zaprti zaradi počitno 21. avgusta.

OBČINE OKRAJA 1.1 (DEVIN NABREŽINA, ZGONIK IN REPENTABOR) in Zadruga »L'Albero Azzuro« obveščajo, da bo brezplačna ludoteka delovala v Igralnem kotičku »Palček« v Naselju Sv. Mavra tudi med poletjem v petek, 21. avgusta popoldne, od 16. do 18. ure. Ludoteka je namenjena otrokom od 1 do 6 let starosti. Delavnica: »Igrajmo se alkimista - igre z vodo«, »Znaki...stripov«. Za informacije se lahko obrnete do Igralnega kotička »Palček« v Naselju Sv. Mavra tudi med poletjem v petek, 21. avgusta popoldne, od 16. do 18. ure. Ludoteka je namenjena otrokom od 1 do 6 let starosti. Delavnica: »Igrajmo se alkimista - igre z vodo«, »Znaki...stripov«. Za informacije se lahko obrnete do Igralnega kotička »Palček« na tel. št. 040-299099 od ponedeljka do sobote od 8. do 13. ure.

TAJNIŠTVO GLASBENE MATICE obvešča cenjene stranke, da bo zaradi dopusta zaprto do petka, 21. avgusta.

11. USTVARJALNA DELAVNICA ZSKD v Mladinskem hotelu v Pliškovici se prične v nedeljo, 23. avgusta, ob 17. uri in zaključí v petek, 28. avgusta, prav tako ob 17. uri. Udeleženci pridejo in odidejo v spremstvu staršev. Info: Zveza slovenskih kulturnih društev, ul. San Francesco 20 (II. nad.), tel. št.: 040-635626, fax: 040-635628, e-mail: trst@zskd.org, www.zskd.eu.

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM IN ZSŠDI organizirata »Poletni plesni center« v telovadnici OŠ Bevk na Opčinah, od 24. do 28. avgusta, ter od 31. avgusta do 4. septembra. Kamp je namenjen deklicam in dečkom od 3 do 12 let. Vpis je možen na tel. št.: 349-759763 (Nastja), 335-6278496 (Nikol) ali na info@cheerdancemillennium.com.

COERVERJEVA NOGOMETNA ŠOLA DOBERDOB - ŠZ Mladost vabi ob ponedeljku, 24. do sobote, 29. avgusta, na igrišče v Doberdobo na poletni kamp, namenjen izpopolnjevanju nogometnih veščin mladih igralcev od 6. do 15. leta starosti. Udeleženci bodo razdeljeni po starostnih skupinah ter bodo pod strokovnim vodstvom trenerja Daria Frandoliča in sodelavcev vadili tehniko nogometne igre po tako imenovani Coerverjevi metodi. Predpisnine sprejemamo preko sledečih tel. št.: Domenico Donda 334-6989857, Fulvio Battistuta 338-3681964, Juren Igor 335-6041844, info@juren.it.

OBLAČENJE NOŠE (ob bližnji Kraški ohceti) - Skupina žensk za šivanje noše pri KD F. Prešeren obvešča, da bo v ponedeljek, 24. avgusta, ob 20.30 v društveni dvorani v gledališču F. Prešeren v Boljuncu srečanje: Praktična navodila za zavezovanje rute na glavi in oblačenje noše. Zainteresirane naj prinesejo ruto.

OPZ IN MPS SLOMŠKA vabita nove pevce v svojo sredo. Pevski teden za OPZ 6-10 let bo od srede, 26., do petka, 28. avgusta, v Slomškovem domu Bazovici. Za MPS od ponedeljka, 31. avgusta, do petka, 4. septembra, v Savinjski dolini. Informacije na tel. št. 040-226841 (Sandra) ali 040-226480 (Zdenka) po 20. uri.

KNJIŽNICA PINKO TOMAŽIČ IN TOVARIŠI bo v avgustu zaprta.

KRUT obvešča, je da poletni urnik uradov sledeči: od 9. do 13. ure.

OBČINSKA KNJIŽNICA V BOLJUNCU bo od julija do septembra odprta ob sredah od 15. do 17. ure. Bralci, lahko vrnejo izposojene knjige tudi v uradu za kulturo Občine Dolina: od ponedeljka do petka, od 9. do 13. ure.

POKRAJINSKI URAD VZPI-ANPI v Ul. Crispi 3 obvešča, da bo avgusta zaprt. Telefonska tajnica in fax bosta redno delovala: 040-661088.

ANED - Združene bivših deportirancev v nacistična taborišča obvešča, da bo urad v Ul. Rio Primario št.1 v Trstu zaprt do 31. avgusta.

BREZSKRBE POČITNICE za otroke in starše! SPD Krasje ponuja osnovnošolcem in nižješolcem delavnice, na katerih bodo pod strokovnim vodstvom dokončali pisanje nalog in ponovili ter utrdili vse, kar naj bi med poletjem predelali za šolo. Obenem se bodo v prijetni družbi

lotili tudi umetniških in razvedrilnih dejavnosti. Srečanja bodo na sedežu SPD Krasje v Trebčah od 31. avgusta do 4. septembra vsako jutro od 9. do 13. ure. Prijavite se čim prej (ne nujno za vseh pet dni)! Info na tel. št.: 333-1176331 (Nidia).

DELAVNICA LIČENJA Za vse mlade od 14. do 29. leta starosti, ki si želijo preobrazbe. Od 31. avgusta do 5. septembra se lahko na Festivalu mladinske ustvarjalnosti brezplačno naučite kako poudariti svoj obraz. Kraj dogajanja: Finžgarjev dom na Opčinah (Dunajska 35). Za informacije in prijave Živa Kušče tel. 339-1693030 ali MOSP: tel. 345-2669860, e-naslov: rast_mladi-ka@hotmail.com.

FESTIVAL MLADINSKE USTVARJALNOSTI Otvoritev in sejem mladinske ustvarjalnosti ter modna revija v ponedeljek, 31. avgusta. Od 1. septembra do 5. septembra brezplačne delavnice za mlade od 14. do 29. leta starosti: gledališka, plesna, likovna, fotografska, kulinarčna, kantavtorska, ličenje, debatna. V soboto, 5. septembra, ob 10. uri okrogla miza na temo Inovativnost in ustvarjalnost mladih v zamejstvu. Kraj dogajanja: Finžgarjev dom na Opčinah (Dunajska 35). Za informacije in prijave MOSP: tel. 345-2669860, e-naslov: rast_mladi-ka@hotmail.com.

FOTOGRAFSKA DELAVNICA Želite boljše ujeti za večno najlepše trenutke? Od 31. avgusta do 5. septembra Festival mladinske ustvarjalnosti ponuja možnost, da se brezplačno preizkusite v umetniški fotografiji. Toplo vabljeni vsi od 14. do 29. leta starosti. Kraj dogajanja: Finžgarjev dom na Opčinah (Dunajska 35). Za informacije in prijave MOSP: tel. 345-2669860, e-naslov: rast_mladi-ka@hotmail.com.

GLEDALIŠKA DELAVNICA Festival mladinske ustvarjalnosti vabi na brezplačno gojenje gledaliških talentov. Celo tedenska delavnica je namenjena mladim od 14. do 29. leta starosti ter članom M.O.S.P.-a ter S.K.K.-ja. Kdaj: od 31. avgusta do 5. septembra, kraj dogajanja: Finžgarjev dom na Opčinah (Dunajska 35). Za informacije in prijave Lučka Peterlin tel. 338-6820498 ali MOSP: tel. 345-2669860, e-naslov: rast_mladi-ka@hotmail.com.

KANTAVTORSKA DELAVNICA Če se vam v mislih rojevajo pesmi in ne poznate sredstev kako jih spraviti na dan, se lahko udeležite Kantavtorske delavnice, ki je namenjena vsem glasbenim ustvarjalcem od 14. do 29. leta starosti. Vabljeni! Kraj dogajanja: Finžgarjev dom na Opčinah (Dunajska 35). Za informacije in prijave MOSP: tel. 345-2669860, e-naslov: rast_mladi-ka@hotmail.com.

KULINARIČNA DELAVNICA Za vse od 14. do 29. leta starosti, ki si želijo boljše spoznati pristno kraško kulinarčno zakladnico, lahko od 31. avgusta do 5. septembra obiščete Festival mladinske ustvarjalnosti in se udeležite brezplačne Kulinarčne delavnice. Kraj dogajanja: Finžgarjev dom na Opčinah (Dunajska 35).

Za informacije in prijave MOSP: tel. 345-2669860, e-naslov: rast_mladi-ka@hotmail.com.

LIKOVNA DELAVNICA od 31. avgusta do 5. septembra bo v Finžgarjevem domu na Opčinah potekale brezplačne urice namenjene likovnemu ustvarjanju. Toplo vabimo mlade od 14. do 29. leta starosti ter članice likovne skupine M.O.S.P.-a da se na Festivalu mladinske ustvarjalnosti pod mentorstvom Mateja Sussija prepušijo svetu barv. Za informacije in prijave MOSP: tel. 345-2669860, e-naslov: rast_mladi-ka@hotmail.com.

OBČINSKA KNJIŽNICA V SALEŽU bo za poletni dopust zaprta do 31. avgusta.

PLESNA DELAVNICA Vsi navdušenci za ples od 14. do 29. leta starosti ter članice plesne skupine M.O.S.P.-a vabljeni na brezplačno delavnico sodobnega plesa, ki bo potekala v sklopu Festivala mladinske ustvarjalnosti od 31. avgusta do 5. septembra v Finžgarjev dom na Opčinah (Dunajska 35). Za informacije in prijave Raffaella Petronio tel.339-7046331 ali MOSP: tel. 345-2669860, e-naslov: rast_mladi-ka@hotmail.com.

SLORI obvešča, da bo do 31. avgusta

odprt za javnost od 9. do 13. ure ali po dogovoru.

SVET SLOVENSКИH ORGANIZACIJ sporoča, da bosta urada v Trstu in Gorici do 31. avgusta imela sledeči urnik: od ponedeljka do četrta od 9. do 13. ure, ob petkih bosta zaprta.

SEJEM MLADINSKE USTVARJALNOSTI: OD IDEJE DO IZDELKA IN MODNA REVIJA Vabimo vse mlade ustvarjalce od 14. do 29. leta starosti, da 31. avgusta predstavijo svoje izdelke. Brezplačno. Kraj dogajanja: Finžgarjev dom na Opčinah (Dunajska 35). Za informacije in prijave MOSP: tel. 345-2669860, e-naslov: rast_mladi-ka@hotmail.com. Toplo vabljeni vsi na otvoritev Festivala mladinske ustvarjalnosti in ogled Sejma mladinske ustvarjalnosti.

44. ŠTUDIJSKI DNEVI DRAGA 2009 - Park Finžgarjevega doma - Opčine (TS), Dunajska cesta 35: petek, 4. septembra, ob 16.30 dr. David Bandelj, ... Mi se imamo radi (pregled in vizija medkulturnih, medosebnih in medliterarnih odnosov med Slovenci v Italiji in Sloveniji); sobota, 5. septembra, ob 16.30 dr. Boštjan Žekš, Slovenci v zamejstvu in po svetu po padcu meja, v obdobju globalizacije; nedelja, 6. septembra, ob 10. uri, dr. Edvard Kovač, »Postkrščanska era ali vek novega krščanstva?«, ob 16. uri dr. Matej Makarovič, Slovenija, Evropa in globalizacija. V nedeljo, 7. septembra, ob 9. uri bo na prireditvenem prostoru za udeležence Drage sv. maša. Spremna prireditve: Brezmejni študijski dnevi - tri desetletja izrazov v soboto, 5. septembra ob 11. uri, v Bambičevi galeriji na Opčinah, Proseška ul. 131 (nasproti župnijske cerkve).

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM prireja »Cheerleading Free Open Day« v soboto, 5. septembra, od 9. do 16. ure v telovadnici F.Bevk na Opčinah. Brezplačni dan s plesnimi in navijaškimi delavnicami ter demonstracijami društvenih skupin. Namenjen je osnovnošolcem, srednješolcem in višješolcem. Prijave in info na tel. št. 349-7597763 (Nastja) ali info@cheerdancemillennium.com.

DEBATNA DELAVNICA Inovativnost in ustvarjalnost mladih v zamejstvu. Koliko možnosti imajo mladi? Kakšno pot je potrebna za uveljavitev idej in projektov? Je tujina edina možnost? To so teme o katerih si bodo lahko mladi od 14. do 29. leta starosti izmenjali mnenja in jih ob koncu Festivala mladinske ustvarjalnosti 5. septembra predstavili na okrogli mizi na temo »Inovativnost in ustvarjalnost mladih v zamejstvu«. Vabljeni vsi, ki imate kaj za povedati. Kdaj: od 31. avgusta do 5. septembra, kraj dogajanja: Finžgarjev dom na Opčinah (Dunajska 35). Za informacije in prijave MOSP: tel. 345-2669860, e-naslov: rast_mladi-ka@hotmail.com.

OKROGLA MIZA NA TEMO »INOVATIVNOST IN USTVARJALNOST MLADIH V ZAMEJSTVU« 5. septembra ob 10. uri se bo pričela okrogla miza, kjer bodo mladi iz zamejstva ter udeleženci poletnega dela Drage mladih predstavili zaključke na temo. Vljudno vabljeni vsi. Kraj dogajanja: Finžgarjev dom na Opčinah (Dunajska 35). Za informacije MOSP: tel. 345-2669860, e-naslov: rast_mladi-ka@hotmail.com.

ZSKD obvešča članice in stranke, da bodo uradi do petka, 11. septembra poslovali z naslednjim urnikom: od ponedeljka do petka med 9. in 13. uro.

ZVEZA SLOVENSКИH KULTURNIH DRUŠTEV obvešča da bodo uradi do 11. septembra poslovali od 9. do 13. ure.

60-LETNIKI Z OPČIN in okolice organizirajo 13. septembra enodnevni izlet z avtobusom na Koroško s splavarji. Prijave na agenciji Ideja turizem v Sežani (bivši Kompas). Dobrodošli so tudi soproge in soprogi slavljenec. Za informacije: 040-213682 (Igor), 040-215033 (Ana) v večernih urah.

SK DEVIN prireja tečaje smučanja na plastični stezi v Nabrežini vsako soboto in nedeljo s pričetkom 19. septembra. Vpisovanja na info@skdevin.it ali pa na 040-209873.

LETNIKI 57 od Milj do Devina organizirajo v soboto, 26. septembra,

enodnevni izlet. Za informacije tel. št.: 340-8321902 (Marta); 040-327019 (Renzo) v večernih urah.

Prireditve

PUPKIN KABARETT - prvič v Dolini Glinščice: razburljiva poletna noč v produkciji gledališča Miela in v organizaciji »Parovel events«, bo omamila in predramila vso Dolino Glinščice! Humor za sladkokusce, glasba za dušo, vse to se bo dogajalo v kleti Parovel v Boljuncu v četrtek, 20. avgusta ob 21. uri. V slučaju slabega vremena bo predstava 21. avgusta ob isti uri. Tel. št.: 346-7590953 - www.parovelevents.com.

OBČUTENA VSEMARNŠINSKA PROSLAVA NA BAZOVSKI GMAJNI se bo letos odvijala v nedeljo, 6. septembra, ob 15. uri. Zbori bodo skupno zapeli pesmi Žrtvam, Bazovica, Stoji tam v gori partizan in Vstajenje Primorske. Notno gradivo je na razpolago na tržaškem sedežu ZSKD, Ul. San Francesco 20, tel. št.: 040-635626. Skupna pevska vaja bo v četrtek, 3. septembra, ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah. Vljudno vabljeni vsi pevci.

BAMBIČEVA GALERIJA prireja v soboto 5. septembra, ob 11. uri odprtje fotografske razstave Petra Cvelbarja Brezmejni študijski dnevi - Tri desetletja izrazov Drage. Uvodna beseda Saša Martelanc. Sodelovanje z DSI iz Trsta in s prispevkom Pokrajine Trst. Ogled do 28. septembra.

Mali oglasi

BLIŽA SE KRAŠKA OH CET - pohitite, če vam rabi naramna ali naglavna ruta. Imam jih na razpolago še nekaj. Kličite na tel. št. 040 - 299820.

PRODAJAM učbenike za vse razrede znanstvenega in klasičnega liceja. Pokličite na tel. št. 040-226323 v jutranjih urah.

PRODAM orehovo kraško skrinjo, motiv rože »intarzirane«, dolžina 1,50, 50x50. Tel. 339-7396098.

PRODAM otroško posteljico/stajico za kamping »baby relax«, mere 125 cm x 65 cm x h.80 cm, stolček »Prima pappa Peg Perego« in hojico, vse v odličnem stanju. Tel. v večernih urah na tel. št. 040-946702.

Prispevki

Danes bi praznoval svoj rojstni dan najin dragi Edi. V njegov spomin darujeta Ivana in Lidja 50,00 evrov za TPPZ Pinko Tomažič.

V spomin na starše daruje Olimpija 30,00 evrov za vzdrževanje spomenika padlim v NOB na Opčinah.

V spomin na dragega Mariota Leghisso darujejo Edi, Luisa, Valentina in Kristina Ferluga 50,00 evrov za Sklad Luchetta-Ota-D'Angelo-Hrovatin.

Ob 13. obletnici smrti Aleksandra Ciacchija daruje družina 50,00 evrov za MePZ Lipa in 50,00 evrov za cerkvene potrebe.

V spomin na Milkota Luxo darujeta Ivanka in Franco Cipollino 20,00 evrov za Godbeno društvo Prosek.

† Nepričakovano nas je zapustil

Pepi Starc

Žalostno vest sporočajo

žena Vesela, hči Katja, zet Luigi, vnuka Martin in Lara ter ostalo sorodstvo

Pokojnik bo ležal v ulici Costalunga v četrtek, 20. avgusta od 11.00 do 12.30. Sledil bo pogreb s sv. mašo ob 13. uri v kontovelski cerkvi.

Kontovel, 19. avgusta 2009

Pogrebno podjetje Lipa - San Giusto

Ob izgubi bivšega odbornika Pepija Starca izrekamo družini iskreno sožalje.

ŠD Kontovel

GORICA - Palača Attems Petzenstein

Čudoviti kostumi za nepozabne filmske mojstrovine

Na ogled oblačila, ki so jih za filme slovitih režiserjev izdelali v okviru ateljeja Tirelli

Na levi sliki kostum Casanove za istoimenski Fellinijev film, desno pa čudovita plesna obleka, v kateri je Claudia Cardinale plesala v Gattopardu Luchina Viscontija

V sugestivnih prostorih Palače Attems Petzenstein v Gorici lahko še do 6. septembra doživimo sanjsko vzdušje z razstavo edinstvenih, umetniško dodelanih in zamišljenih uni-

katnih kostumov priznane rimske modne hiše Tirelli, ki so bistveno prispevali k uspehu filmov in predstav. Ni naključje, da so pod okriljem ateljeja Tirelli nastala oblačila, ki so zazna-

movali zgodovino filma, kot sta Ludwig Luchina Viscontija (v osrednjem salonu prvega gosposkega nadstropja se razstava začne) prav s temi oblačili) in Pasolinijeva Medea; prestižno

nagrado oskar so si med drugim zaslužili Fellinijev Casanova, Čas nedolžnosti Martina Scorseseja, Angleški pacient Anthonyja Minghelle, Marie Antoniette Sophie Coppola, Tre-

nutki slave Hugh Hudsona in številni drugi.

Srečujemo se z oblekami, ki so jih nosili edinstveni igralci in igralke za filme prav tako umetniško navdihnutih nepozabnih režiserjev, kot so Pasolini, Olmi, Zeffirelli, Tornatori, Scorsese, S. Coppola, Gibson in drugi.

Leta 1964 je Umberto Tirelli ustanovil znano modno hišo in vzporedno zbiral kot pravi modni arheolog antična oblačila, ki jih je iskal in kupoval pri aristokratskih družinah in na tržnicah po celem svetu, sprva v študijske namene, danes pa šteje zbirka preko 15.000 avtentičnih oblačil in je nedvomno med pomembnejšimi tovrstnimi na svetu. Tirelli si je obenem prizadeval, da so edinstvene obleke na razpolago vsem, ki želijo tematiko študijsko poglobiti, zato je številna oblačila podaril pomembnim svetovnim zbirkam, kot so newyorški Moma, Institut za oblačila v Tokiu in Le musée des Arts décoratifs v Parizu, najštevilnejšo donacijo 300 oblek pa je zapustil Muzeju kostumov palače Pitti v Firencah.

Prvi kostumi, ki jih je Tirelli ustvaril, so bili za rimsko gledališče, in sicer za uprizoritev opere Tosca. Odtlej se je njegova dejavnost z naglimi koraki razvijala tako v smeri gledališča in opere kot tudi filmske produkcije. Tirelli je omogočil številnim italijanskim in tujim ustvarjalcem, da so se v njegovem ateljeju profesionalno izoblikovali in sledili nastavljenim smernicam. Na področju gledališkega modnega oblikovanja izstopa Pier Luigi Pizzi, na filmskem pa Piero Tosi, številni drugi so, kot je npr. Maurizio Millenotti, dosegli mednarodni sloves.

Razstava ponuja na ogled izbor 83 izvornih kostumov, 35 pripravnih osnutkov, plakatov, črno belih fotografij, projekcije odlomkov posameznih filmov in daljši dokumentarec s pričevanji posameznih kreatorjev kostumov, režiserjev, igralcev poleg posnetkov iz modnega ateljeja. Na zidovih razstavnih dvoran zaživijo gibljive slike in na njih tudi obleke v nepozabnih prizorih, kjer npr. Claudia Cardinale zapeše v Gattopardu ali elegantna Silvana Mangano, ki gosposko nosi veliki klobuk v filmu Smrt v Benetkah, vse do čarobne moči Monice Bellucci in pravljичni obleki inscenacije pravljice bratov Grimm.

Za sugestivno postavitev je poskrbela kostumistka in scenografinja Flora Brancatella, ki nas vodi preko posameznih tematskih sklopov obenem po časovnem zaporedju. Vsaka obleka ima posebej navedene podatke o avtorju, času nastanka in filmu, za katerega je nastala. Tudi po Tirellijevi smrti je svetovno priznani modni atelje uspešno nadaljeval svojo dejavnost in še nadaljuje s svojo tradicijo.

Prava poslastica za oči in dušo: enkratni kroji, edinstvena platna z nepovplivnimi barvnimi in svetlobnimi odsevi, domiselni okrasni prepleti in vzorci vzbujajo v gledalcu globoke emocije, delujejo kot utelešene sanje, ki sežejo do tistega prvinskega občutja stvarjenja in ustvarjanja, ki presega na raven mitov.

Vzporedno z razstavo se odvija tudi projekcija filmov, ki jih organizira goriška pokrajinska Mediateca, danes bo ob 21. uri gledališka uprizoritev krajše zgodovine filma, od mitov do današnjih dni »Da Lumière a Pasolini«, ki jo prireja združenje Grado teatro. V sredo, 26. avgusta bo projekcija filma »Hiroshima Mon Amur« Alana Resnaisa in 2. septembra se bo odvijal še večer proze »Ernest Hemingway v Gorici«.

Ob razstavi je izšel bogat katalog v založbi pokrajinskih muzejev, ki ga je uredila kuratorica Raffaella Sgubin.

Jasna Merku

SALZBURG - The Sound of Silence na festivalu

Koncert, ki ga Simon & Garfunkel leta 1968 nista izvedla v Rigi

Leto 1968 je postalo simbol obdobja globalnih študentskih gibanj za radikalno spremembo družbenih ustrojov, pravi pojem tudi za predstavnike generacije, ki je spoznala to revolucijo le iz pripovedovanja svojih staršev. Med temi je latvijski režiser Alvis Hermanis (letnik 1965), ki je po vtisih in posrednih spominih spremenil nostalgijo nikoli doživete v gledališko predstavo »The Sound of Silence« z duhovitim podnaslovom »Koncert, ki ga Simon & Garfunkel leta 1968 nista izvedla v Rigi«. Pravzaprav je revolucija, z njenimi pisanimi »flower-power« stranskimi učinki, dosegla Latvijo le v bolj rahli obliki, kot nek vonj po novem sredi sivine dolgoletne sovjetske okupacije. Država takrat ni doživela globalnih gibanj v političnem duhu, temveč v estetskem in etičnem smislu; revolucija je našla edino možno pot skozi knjige in spremembe v navadah vsakdanjega življenja. V tem duhu je nastala tudi režija predstave, ki je z izbiro vezne niti mehke folk-pop glasbe Simona & Garfunkla prikazala nekonvencionalen, ironičen, namerno naiven in nedolžen pogled na ideološki naboj tistih let. Triurno predstavo popolnoma brez besed in brez prave zgodbe sestavlja vrsta komičnih in poetičnih, večkrat absurdnih prizorov s svežim priokusom improvizacije; v njih se je odlični igralski ansambel poigral z glasbo, jo »oblekel« v barve domišljije v živahnem tempu, ki ga dolžina predstave sploh ni otežila. Kar se dogaja v petih, precej dotrajanih in »neformalno« opremljenih sobah, so čisto preproste stvari: ženske v kričečih minikrilih in moški z dolgimi, neurejenimi lasmi se družijo, igrajo, spoznajo ljubezen, se poročijo, imajo otroke, sanjajo. V glavnem se ne dogaja nič nenavadnega, toda način prikazovanja stalno niha med resničnostjo in nekim humorističnim tolmačenjem in doživljanjem te realnosti, od najstniško naivnega »tečaja poljubljanja« do likanja las ali smešnega omamljenja z neko mlečno tekočino. Scenografija Monike Pormale uokvirja te situacije tudi z vrsto vintage rekvizitov, ki okrepijo komični učinek s prepoznavnim pečatom kolektivnega spomina iz domačega podstrešja. Glasba kot

vezna nit predstavlja tisti okus po novem, ki so ga mladi iskali v vsaki stvari: zato igralci poslušajo pesmi, ko pritisnejo na gumb radia ali magnetofona, ampak tudi, na bolj duhovit in nadrealističen način, v vazah, kozarcih, v knjigah, jo lovijo z antenami, da bi plesali, sanjali in preprosto živeli v ritmu uspešnic, kot so Mrs. Robinson, Bye bye love, The boxer, Cecilia ali A most peculiar man.

Predstava se konča z osuplostjo teh »dobrih ljudi« pred nenadno smrtjo tistega, ki je predolgo in pregloboko gledal v dno škafo, polnega vode in glasbe, tiste »Bridge over troubled water«, ki je tudi naslov albuma, s katerim se je sodelovanje legendarne ameriške dvojice končalo. Grenka nota, ki jo nadrealizem oblaži, opozarja verjetno tudi na konec neke dobe in predvsem neke etike, saj predstava govori predvsem o nostalgiji po nedolžnosti. Najbolj presenetljiva pri vsem je bila naivnost duhovite in preproste pripove-

di, ki je v nasprotju z govoricami mnogih drugih režiserjev Hermanisove generacije zvenela »prijazno« provokativno. Ravnatelj Novega gledališča v Rigi, dobitnik nagrade kot najboljši mlad režiser na salzburškem festivalu leta 2003 in eden od najbolj zanimivih talentov sodobne evropske gledališke scene ne išče inovacije za vsako ceno, saj je prepričan, da je bolj staromodno posredovanje preprostih čustev postalo najbolj radikalno stališče sredi namernih izzivov mnogih, intelektualistično oboroženih ustvarjalcev in splošnega pomanjkanja bolj srčnih umetnikov. V predstavi ni bilo ničesar spornega ali angažiranega, kar sploh ne pomeni, da je njena rahla govorica bila brez smisla, saj je prikazovala izgubljene vrednote generacije, ki je po besedah režiserja doživela »zadnjo kolektivno utopijo zahodne civilizacije, kar je danes možno podoživljati le v umetnosti, predvsem v gledališču«.

Rossana Paliaga

AFGANISTAN - Naraščanje napetosti pred jutrišnjimi volitvami

Samomorilski napad v Kabulu in nove grožnje talibanov

Med sedmimi mrtvimi v afganistanski prestolnici tudi pripadniki sil Isaf in ZN

KABUL - Dva dni pred predsedniškimi volitvami je včeraj samomorilski napadalec v afganistanski prestolnici Kabul v napadu z avtomobilom bombo ubil sedem ljudi, ranil pa 51. Med žrtvami naj bi bili civilisti in pripadniki sil Isaf, pa tudi uslužbenci Združenih narodov. Odgovornost za napad so prevzeli talibani.

V silah zveze Nato Isaf so povedali, da je eksplozija odjeknila blizu ameriškega oporišča na ključni cesti, ki vodi zahodno od Kabula. Tarča napada je bil vojaški konvoj Isafa. Dodali so, da so bili v napadu ubiti in ranjeni tudi vojaki Isafa, a o številkah in narodnosti vojakov niso dali podatkov. Predstavniki ZN v Kabulu je povedal, da sta bila v napadu ubita dva afganistanska delavca ZN, eden je bil ranjen. Pretresenosti in zgroženosti zaradi njihove smrti je že izrazil posebni predstavnik ZN za Afganistan Kai Eide.

Kabul je bil pred tem včeraj tarča raketnega obstreljevanja. Afganistanski predstavniki in predstavniki mednarodnih sil so potrdili, da so bile dve ali tri rakete izstreljene na območje Kabula. Niso pa mogli potrditi navedb talibanov, ki so prevzeli odgovornost za napad, da so rakete zadele predsedniško rezidenco. O napadih poročajo tudi iz drugih krajev v državi. Pred vojaško postojanko nedaleč od mesta Tirin Kot, prestolnice province Uruzgan na jugu države, se je danes razstrelil samomorilski napadalec ter pri tem ubil tri vojake in dva civilista. Džalalabad je bil prav tako tarča raketnega obstreljevanja talibanov, v katerem je bilo ranjenih deset ljudi.

Vrhovni poveljnik sil zveze Nato (Isaf) v Afganistanu, ameriški general Stanley McChrystal pa je včeraj ocenil, da so talibani zdaj močnejši kot kdajkoli po strmoglavljenju njihovega režima pred skoraj osmimi leti. "Položaj tukaj je resen," je dejal. Upor v Afganistanu je narasel, je v pogovoru z nemškimi mediji v Kabulu dejal McChrystal, ki pa je obenem ocenil, da so se povečale tudi sposobnosti afganistanske vlade, vojske in policije. "Tu imamo pravi izziv za suverenost in Afganistan," je še dejal ameriški general, kljub temu pa izrazil prepričanje, da bodo v boju z uporniki zmagali. Varnostne razmere v državi naj bi bile po njegovih besedah kljub temu zadostne, da bi se lahko volitve jutri odvijale "v večini regiji". Prestolnica države Kabul naj bi bil poleg tega, če izključimo nekatere posamezne dogodke in včerajšnji atentat, varnejša kot pred letom dni.

Razdejanje po samomorilskem napadu z avtomobilom bombo na konvoj sil Isaf v predmestju Kabula

ANSA

"Medtem ko so stvari, ki so jih dosegli uporniki, je tudi ogromno število stvari, ki jih je skupaj s koalicijskimi silami dosegla afganistanska vlada," je dejal McChrystal.

Talibani so včeraj znova zagrozili z napadi na volišča in volivce pozvali k bojkotu volitev. Po njihovem prepričanju z izjemo nekaterih večjih mest in prestolnic določenih provinc volitev ne bo mogoče pripraviti. "Vsi mudžahidi bi morali izvesti operacije proti sovražniku na osnovi določenega programa, da bi propadla ta zarota sovražnikov islama in države," so talibani zapisali v sporočilu za javnost. "Znova vse rojake obveščamo, da se ne bi smel udeležiti tega procesa, ki ga vodijo Američani. Nasprotno, treba ga je bojkotirati," so še poudarili in dodali, da če bo kdorkoli v procesu volitev ranjen zaradi talibanov, bo za to kriv sam, saj so objavili že več opozoril.

Medtem ko se volitve vse bolj bližajo, pa je organizacija Human Rights Watch (HRW) opozorila, da utegnejo biti zaznamovane z nizko volilno udeležbo, prevarami in zastraševanjem. Po ugotovitvah organizacije, ki ima sedež v New Yorku, so med 25. aprilom in 1. avgustom zabeležili najmanj 13 politično motiviranih ubojev in najmanj deset ugrabitev volilnih uslužbencev, kandidatov in sodelavcev v predvolilni kampanji. (STA)

ŠKOTSKA - Teroristični napad nad Lockerbiejem

Al Megrahi po umiku pritožbe upa na izpustitev

EDINBURGH - Škotsko sodišče je včeraj zaprtemu avtorju terorističnega napada nad Lockerbiejem, Libijcu Abdelbasetu Aliju Mohamedu al Megrahiju dovolilo umik njegove zadnje pritožbe na obsodbo. Odvetniki al Megrahija, ki boleva za rakom na prostatici, so po odločitvi sodišča dejali, da je nekdanji libijski agent zelo oslabiljen, v hudih bolečinah, njegova želja pa je, da bi umrl obkrožen s svojo družino. Trenutno sicer zaradi napada na letalo družbe PanAm leta 1988, v katerem je umrlo 270 ljudi, prestaja najmanj 27-letno zaporno kazen.

Včerašnja odločitev sodišča pomeni eno oviro manj pri izpolnitvi njegove želje, saj zaporniki, katerih pritožba je v teku, ne morejo biti premeščeni v drugo državo. Prav zaradi tega je al Megrahi tudi zaprosil za umik pritožbe, ki jo je vložil v začetku leta. Škotsko sodišče mora sicer obravnavati še ločeno pritožbo vlade, ki meni, da je 27-letna zaporna kazen za al Megrahija prenizka. Sodna obravnava v tem primeru je sklicana za 8. september.

ALI MOHAMED AL MEGRAHI

Obenem se je včeraj sestala tudi škotska vlada, ki razpravlja o tem, ali naj osvoboditi oziroma premesti al Megrahija v libijski zapor. Škotski pravosodni minister Kenny MacAskill je nedavno napovedal, da bo odločitev o nadaljnji usodi obsojenca sprejel v naslednjih dveh tednih.

Nekateri mediji so sicer poročali, da naj bi se 57-letni obsojenec v domovino vrnil še pred muslimanskim svetim mesecem ramadanom, ki se začne v soboto. Na škotski vladi medtem še vedno zatrjujejo, da ni bila sprejeta še nobena odločitev. (STA)

Obtožen kraje podatkov 130 milijonov kreditnih kartic

NEW YORK - Zvezni tožilci v ameriški državi New Jersey so v ponedeljek vložili novo obtožnico proti 28-letnemu Albertu Gonzalesu iz Miamijsa, ki je že v zaporu in čaka na sojenje zaradi kraje informacij 40 milijonov kreditnih kartic. Tokratna obtožnica zajema krajo informacij 130 milijonov kreditnih kartic. Gonzales je nekdanji obveščevalec tajne službe, ki ji je pomagal loviti podobne nepridivce, obenem pa je domnevno te nepridivce opozarjal na preiskave oblasti. Ameriški rekord kraje osebnih podatkov je Gonzales po trditvah ameriškega tožilstva podrl s krajo podatkov 40 milijonov kreditnih kartic, za kar so ga obtožili lani. Skupaj s sodelavci je ukradel podatke o karticah iz baze podatkov trgovskih hiš, kot so T.J. Maxx, Barnes & Noble, Sports Authority in OfficeMax. V tem primeru mu grozi dosmrtni zapor.

Zadnji primer, za katerega je obtožen in mu grozi 20 let zavora, je kraja informacij kartic iz trgovin 7-Eleven, Hannaford Brothers, pa tudi podjetja Heartland Payment Systems, ki procesira podatke o kreditnih karticah. Skupaj z Gonzalesom sta obtožena še dva sodelavca iz Rusije.

Septembra se bo proti njemu začel sodni proces v New Yorku zaradi kraje informacij kreditnih karticah strank mrež restavracij Dave in Buster's, ki naj bi jih nato pošiljal "strankam" v Kaliforniji, Illinoisu ter tudi v Latviji, Ukrajini in na Nizozemskem.

Zapornika ušla

s pomočjo posteljnine

NÜRNBERG - Z vrvo iz posteljnine je dvema jetnikoma preiskovalnega zapora v ponedeljek uspel vratolomen pobeg prek strehe stavbe zapora v Nürnbergu. Enega izmed ubežnikov, 30-letnega Poljaka, je policija sicer kmalu po pobegu ponovno prišla, njegovega rojaka pa še iščejo. Zapornika sta skrivaj predrla lesen strop stranišča v njuni celici. Za to potrebno orodje - najverjetneje izvijač - pa naj bi v celico pretihotapila iz delavnice zapora. Iz stranišča sta se povzpela na podstrešje, od tam pa na zunanjo steno zapora. Celo bodeča žica ni več mogla ustaviti njunega bega na svobodo. S strehe sta se s pomočjo vrvi iz posteljnine spustila na parkirišče, do katerega ju je ločilo kar 15 metrov višinske razlike.

RUSIJA - Po ponedeljkovi nesreči v hidroelektrarni

Število žrtev naraslo na dvanajst Za 64 pogrešanih zelo malo upanja

MOSKVA - Število žrtev ponedeljkove nesreče v največji ruski hidroelektrarni v kraju Sajano-Šušenskaja ob reki Jenisej na jugu Sibirije se je po besedah ruskega ministra za izredne razmere Sergeja Šojguja povzpelo na 12. Kot je za rusko tiskovno agencijo Interfax dejal Šojgu, pa okoli 64 ljudi, ki so bili v času nesreče v strojnici, ki jo je zalila voda, pogrešajo.

Povedal je, da iskalna akcija poteka pod in nad vodo, čakajo pa roboti, ki bo iskal pod vodno gladino. Na terenu so tri ekipe potapljačev, v iskanju pa sicer sodeluje več kot 1000 ljudi. Tiskovni predstavnik lastnika elektrarne, družbe RusHydro, Vasilij Zubakin pa je dejal, da je malo verjetno, da bodo našli preživele, se pa iskanje nadaljuje.

Vzrok nesreče še ni povsem znan. Po besedah ruskih preiskovalcev je med popravilnimi deli razneslo transformator. Eksplozija je uničila stene in strop v strojnici, kjer se nahajajo turbine, prostor pa je poplavlila voda. RusHydro pa medtem pravi, da je do poplave prišlo zaradi naraslega pritiska v ceveh z vodo.

TEHNOLOGIJA - Raziskave za razvoj LTE-A

EU bo investirala v razvoj mobilnih omrežij 4G

BRUSELJ - EU bo po 1. januarju prihodnje leto namenila 18 milijonov evrov za raziskave, ki bodo podprle naslednjo generacijo mobilnih omrežij 4G. Evropska komisija je namreč že julija sprejela odločitev o začetku financiranja raziskav za razvoj tehnologije LTE-A (Long Term Evolution Advanced), ki ima po njenem mnenju zelo velik potencial. Pri LTE-A gre za izboljšano različico tehnologije LTE, ki naj bi med drugim okreplila zmogljivosti operaterjev omrežij in jim omogočila, da zagotovijo hitrejši mobilni širokopasovni dostop do interneta za več uporabnikov ob nižjih cenah.

Tehnologija LTE-A bo tako povečala hitrosti mobilnega širokopasovnega dostopa na en gigabit na sekundo in tako omogočila mobilnim uporabnikom, da v celoti izkoristijo zahtevne internetne storitve, kot sta visokokakovostna televizija ali video na zahtevo. Kot poudarjajo v Evropski komisiji bi lahko tudi prispevala k zmanjšanju "digitalnega prepada" med podeželskimi in mestnimi območji, saj bi mobilni širokopa-

sonni internet prinesla v redkeje naseljene regije. Konec leta 2008 namreč slaba četrtina (23 odstotkov) prebivalstva na podeželskih območjih EU še vedno ni moglo skleniti naročniškega razmerja za širokopasovni (DSL) dostop do interneta.

EU bo v obdobju 2007-2013 v raziskave glede omrežij prihodnosti tako skupno vložila preko 700 milijonov evrov, polovica teh sredstev pa bo namenjena brezžičnim tehnologijam, ki prispevajo k razvoju omrežij 4G in omrežij za še naprednejše tehnologije. LTE je trenutno najsodobnejša brezžična tehnologija, ki omogoča mobilnim napravam internetni dostop s hitrostjo do 100 megabitov na sekundo, kar je desetkrat več, kot omogočajo mobilna omrežja 3G. V Evropi jo trenutno preizkušajo mobilni operaterji na Finskem, v Nemčiji, na Norveškem, v Španiji, na Švedskem in v Veliki Britaniji.

Pričakovati je, da bo na Švedskem in Norveškem komercialno dostopna že v prvem polletju prihodnjega leta. (STA)

ROMJAN, RONKE, DOBERDOB - Združenje staršev potrebuje pomoč institucij

Prevoz v slovenske šole letos pod vprašajem

V minulem šolskem letu se je te storitve posluževalo okrog 40 otrok iz Laškega

Čez manj kot en mesec se bo po slovenskih šolah in v vrtcih goriške pokrajine začel pouk, nekatera pomembna »logistična« vprašanja pa ostajajo brez odgovora. Med temi je prevoz otrok, ki obiskujejo slovenske šole in vrtce v Laškem. Združenje staršev iz Romjana, ki je več kot deset let zagotavljalo pomembno storitev šoloobveznim otrokom in njihovim družinam, je namreč že v prejšnjih mesecih napovedalo, da bo prevoz v prihodnjem šolskem letu lahko zagotavljalo le v primeru, da bo prejelo primeren prispevek. O denarju ni zaenkrat ne duha ne sluha, zato starši tvegajo, da bodo morali od septembra dalje sami skrbeti za prihod svojih otrok v šolo.

Združenje staršev je v minulem šolskem letu nudilo prevoz približno 40 otrokom iz celega tržiškega mestnega okrožja. Le-te je vsako jutro s tremi kombiji pripeljalo v slovensko osnovno šolo in vrtce v Romjano ter nižjo srednjo šolo v Doberdolu. »Glede na rastoče število vpisov v omenjene ustanove bi bilo v novem šolskem letu število otrok, ki bi potrebovalo prevoz, še višje,« je povedala predsednica Združenja staršev Damiana Kobal. Po njenih besedah so v minulem šolskem letu krili stroške za prevoz z mesečninami, ki so jih plačevale družine, in s prispevkom dežele Furlanije-Juljske krajine, treba pa bi bilo najti dolgoročno in dokončno rešitev, ki bo zagotavljala kontinuiteto oz. prevoz za vse stopnje obveznega šolanja. »Staršem, ki nujno potrebujejo to storitev in vpišejo sina v slovenski vrtce, bi bilo treba vnaprej zagotoviti, da bo za prevoz poskrbljeno tudi takrat, ko bo otrok obiskoval osnovno in nižjo srednjo šolo. Starši se včasih tudi na podlagi tega odločajo, v katero šolo bodo vpisali otroke,« je ocenila Kobalova.

Združenje staršev je občine, pokrajino Gorica, slovenske ustanove in starše seznanila s problemom že ob koncu šolskega leta, v prihodnjih tednih pa pričakuje, da bo prišlo na ta račun do sestanka. »Pristojne ustanove poznajo in razumejo naš problem, po drugi strani pa denarija primanjkuje. Do strukturne rešitve bo vsekakor treba priti, saj gre za šoloobvezne otroke,« je zaključila Kobalova. (Ale)

TRŽIČ - Kriza V pristanišču 25-odstotni upad pretovora

Tržiško pristanišče kaže prve znake porasta pretovora, potem ko so luko v prejšnjih mesecih prizadele posledice svetovne gospodarske krize. Julija je bil sicer pretovor še vedno pod vplivom recesije, toda kaže, da bodo podatki za september po daljšem času spet pozitivni. V prejšnjem mesecu so v Tržiču raztovorili 286.298 ton blaga, kar je za približno 10.000 ton več kot junija, v primerjavi z istim mesecem lani pa kar za 27 odstotkov manj.

Od začetka leta do konca julija so v Tržiču raztovorili 1.810.565 ton blaga; v primerjavi z lanskim letom je skupni pretovor upadel za 25 odstotkov, še najbolj pa se je znižala količina raztovorjenega premoga (-25%) in metalurških polizdelkov (-31%). Če se bo dosedanj trend nadaljeval do decembra, naj bi letošnje leto sklenili s 25-odstotnim upadom pretovora glede na lansko leto.

GORIŠKA BRDA - Začetek trgatve že konec tedna

Sladko in kakovostno

Prve meritve zgodnjih sort grozdja navdajajo vinogradnike z optimizmom - Briško vino prodrlo na češki trg

Na letošnje trgatve so v Goriških Brdih že pripravljene. Vinogradi naj bi oživelji že ta konec tedna. Prve meritve zgodnjih sort grozdja kažejo na visoke sladkorne stopnje in na zelo kakovosten letnik.

Vinska klet Goriška Brda s svojimi 650 člani zadrugi, ki so tudi 100-odstotni lastniki kleti, upravlja s 1.400 hektarji vinogradov. Nekateri bodo oživelji že konec tedna, saj se bo letos trgatve v Goriških Brdih po besedah vodje svetovne službe v kleti Gorana Jakina začela vsaj osem dni prej kot lani, torej prve dni septembra, za nekatere sorte pa že čez nekaj dni. »Začelo se bo z zgodnjimi sortami, kot so chardonnay, beli in sivi pinot, še prej pa s sortami za proizvodnjo penecih vin, torej s trganjem chardonnaya in modrega pinota,« pojasnjuje Jakin. »Pričakujemo normalno trgatve, ki se bo količinsko razlikovala od sorte do sorte,« pravi direktor vinske kleti Silvan Peršolja, Jakin pa pritrjuje: »Nekatere sorte so obrodile več, druge manj, a pričakujemo normalen letnik, to je od 9.000 do 9.500 ton grozdja.« Oba ob tem omenjata vremenske razmere. »Sivega pinota in tokaja (sauvignonnasa) bo manj, a v Brdih letos nismo doživele nobene večje ujme, ki bi znižala kakovost grozdja,« pravi Peršolja in dodaja, da je h kakovosti svoje letos prispevala »uspešna zaščita, saj smo letos res pridelovali naravi prijazno, z občutno manj škropljenj. Želimo si le, da bi bila jesen suha. To bo zdaj v največji meri vplivalo na kakovosten izdelek.« Dober izkupiček napovedujejo že prve, te dni opravljene meritve zgodnjih sort grozdja. »Kažejo dobre sladkorne stopnje, tako da pričakujemo kakovostno zelo dober letnik. Vse to zato, ker je imela trta celo leto zelo ugodne pogoje za rast. V začetku nismo vreme, junija in del julija dež, kar je pospešilo rast in trti dalo dovolj vlage, pred dozorenjem imamo spet lepo in suho vreme. Bole bi bilo sicer, če bi bilo manj vroče, a če bo šlo tako naprej, bodo sladkorne stopnje še višje,« je prepričan Jakin.

Prvi grozdi iz briških vinogradov naj bi v klet prispeli že konec tedna, še teh nekaj dni pa bodo v kleti izkoristili za zadnje priprave. Prvi mož kleti sicer pravi, da tehnične priprave stečejo kmalu po praznični češenj: »Vsako leto veliko vlagamo v to, da je ob začetku trgatve vsa tehnologija brezhibno pripravljena, saj le tako lahko v polni meri izkoristimo potencial, ki je v grozdju.« Te dni v kleti zaključujejo s posodobitvijo kar 300.000 evrov vrednega hladilnega sistema, sicer pa je bilo v posodobitev najnujnejših naprav letos vloženi kar milijon evrov. Mirno spanje v Brdih zagotavljajo tudi pičle zaloge. »Zaloge v Brdih že nekaj let niso problem, pravzaprav moram reči, da v kleti še nikoli nismo imeli tako malo zaloga, kar je posledica količinsko revnejših trgatve v zadnjih treh letih,« pravi Peršolja, ki je pogled uprl tudi že v prihodnost. Prodaja kleti, ki je v sedemdesetih odstotkih odvisna od domačega trga, je pod vplivom globalne krize, ki bolj kot v obsegu prinaša spremembe v strukturi prodaje. »Opažamo manj porabe vina v gostinstvu, razveseljivo pa je to, da je več prodaje v izvozu. Očitno je, da se v tujini kupci odločajo za to, da za svoj denar kupijo kakovost. To je naša prednost. Zato letos upravičeno pričakujemo, da bomo četrtino prihodkov dosegli s prodajo na tuje. A to je delo na dolgi rok, saj se vino povezuje s teritorijem. V tujini nas morajo prepoznati kot vinsko deželo. V Italiji nas šele zdaj, pet let po vstopu v EU, bolje prepoznavajo širše množice kupcev, prej so nas samo poznali,« pojasnjuje Peršolja, ki dodaja, da so bili lani zadovoljni predvsem s

Trgatev se bo pričela z zgodnjimi sortami, kot so chardonnay, beli in sivi pinot, še prej pa s sortami za proizvodnjo penecih vin, torej s trganjem chardonnaya in modrega pinota

FOTO T.B.

prodajo na Japonskem. »Letos pa je prijetno presenečenje Češka. Tam smo bili sicer prisotni, a veliko upov v ta trg nismo polagali. Letos se je vendarle nekoliko bolj odprlo,« je optimističen direktor največje slovenske zadrugi kleti, ki je spregovoril tudi o oddaji briškega grozdja v Italijo. »Vpliv recesije se pozna tudi pri vinarjih čez mejo, kjer pa obstaja enostaven razmislek: kadar kake sorte zmanjka, potem nekoliko bolj gledajo čez mejo. Ko imajo svojega pridelka dovolj, jih odkup grozdja v Sloveniji ne zanima,« je prepričan Peršolja, ki še meni, da se o tem veliko več govori kot dogaja. »Sicer pa pričakujem določeno zanimanje za rebulo. Rebula je bila speča lepota, ki se v zadnjih letih prebujala. Tudi na oddaljenih trgih, kot je Amerika, zaznamo povečano zanimanje. Ker je v Furlaniji ni zelo veliko, gre pričakovati iskanje rebule, kaj več pa ne.

Zavedati se moramo, da si je v vinogradništvu za ustvarjanje dobre zgodbe treba prizadevati za dolgoročne odnose. Poleg cene so taki odnosi glavni motiv za oddajo grozdja. Kadar se kak vinar odloča, da v Sloveniji odkupi grozdje, se mora zavedati, da mu prenos grozdja iz enega okoliša v drugi prinaša izgubo porekla. Ob tem mora s primerno, to je višjo ceno od tržne pridelovalca prepričati, da se odpove varnosti, ki jo ta ima tam, kjer mu zagotavljajo dolgoročne odnose,« zaključuje Peršolja.

Vinska klet Goriška Brda je te dni na trg poslala novost, vino Muškat - verduc Quercus; na pot ga je pospremila s opisom »sladka bela zvrst polnega telesa, v katerem se prepoznavna aromatika muškata združuje z vonjem akacijevih cvetov, značilnim za staro briško sorto verduc.«

Tamara Benedetič

GRADEŽ - Poostren nadzor policije

Prijavili štiri mlade vandale iz Avstrije

Da bi zagotovili varnost in red med vrhuncem poletne sezone, so policisti izvajali poostren nadzor v Gradežu, ki ga je v dogovoru s tamkajšnjo občinsko upravo odredil goriški kvestor Antonio Tozzi. Policisti je s svojimi izvidnicami postavili deset kontrolnih točk, pri katerih so skupno pregledali dokumente 121 oseb in 77 avtomobilov.

V prejšnjih dneh so policisti izsledili štiri mlade Avstrijce, ki so se izživljali z vandalskimi dejanji. Mladenci so vlomili v strukturo ob pokritem šotoru pri gradeškem prireditvenem prostoru in poškodovali

nekaj materiala, ki je bil tam shranjen. Hišniki so jih zalotili med dejanjem, namesto da bi mladenci nehali in odšli, pa so le-te fizično napadli. Zaradi tega je na kraju posredovala policija. Agenti so pomirili strasti štirih avstrijskih državljanov, potem ko so ugotovili njihovo istovetnost, pa so jih zaradi vandalskih dejanj in fizičnega napada prijaviili sodnim oblastem. Vsi štirje razgrajali so mladoletni, v mestu ob laguni so se mudili na poletnih počitnicah.

V Gradežu bo policijska izpostava delovala do zaključka turistične sezone.

RENČE

Stečajni postopek za Pejo Šampionko

Okrožno sodišče v Novi Gorici je sprožilo začetek stečajnega postopka za družbo Pejo Šampionka. Za stečajno upraviteljico je sodišče imenovalo Marijo Magdaleno Šantl. Upniki imajo do 13. novembra čas, da prijavijo terjatve ter ločitvene in izločitvene pravice v stečajnem postopku.

Direktor in manjšinski lastnik družbe Pejo Šampionka Sebastjan Vežnaver je potrdil, da je podjetje prezadolženo in potrebno sanacije, predlog za začetek stečajnega postopka pa je zaradi insolventnosti vložila družba sama. Kot je še dejal Vežnaver, naj bi bil za slabo stanje v podjetju odgovoren predvsem njegov nekdanji lastnik Edvin Pejovič, ki naj bi Pejo Šampionki odvzel določen del kapitala, določene posle pa prenesel na svoje lastno podjetje. Vežnaver upa, da bo stečajna upraviteljica razveljavila nekatere posle, ki jih je družba Pejo Šampionka sklepala v zadnjem letu dni, in tako dosegla, da se sredstva povrnejo v stečajno maso. Z razveljavitvijo omenjenih poslov bi se po Vežnaverjevih navedbah v stečajni masi nabralo dovolj sredstev za poplačilo vseh obveznosti do upnikov.

Med škodljivimi posli Vežnaver omenja predvsem prodajo več nepremičnin v lasti družbe Pejo Šampionke Pejovičevemu podjetju Pejo. Šlo naj bi za 12 hiš, stanovanjski blok v Hrpeľjah-Kozini in parcelo v Ankaranu, kar naj bi družba Pejo kupila za skupno štiri milijone evrov. Vežnaver, ki je na čelu družbe Pejo Šampionko od avgusta lani, je še zanikal, da bi sam kakorkoli oškodoval družbo. V Pejo Šampionki so lani sicer beležili izgubo, po Vežnaverjevih navedbah predvsem, ker so morali odpisati določne »fiktivno prikazane stvari.«

V zvezi s tožbo, ki jo je zoper Pejoviča pred meseci vložila srbska družba Beohemija, je Vežnaver dejal, da upa, da bo svoj del dobil povrnjen, ter da »imajo več konkretnih dokazov za goljufijo.« Ob tem mora s primerno, to je višjo ceno od tržne pridelovalca prepričati, da se odpove varnosti, ki jo ta ima tam, kjer mu zagotavljajo dolgoročne odnose,« zaključuje Peršolja.

Vinska klet Goriška Brda je te dni na trg poslala novost, vino Muškat - verduc Quercus; na pot ga je pospremila s opisom »sladka bela zvrst polnega telesa, v katerem se prepoznavna aromatika muškata združuje z vonjem akacijevih cvetov, značilnim za staro briško sorto verduc.«

Tamara Benedetič

Stečajna upraviteljica Marija Magdalena Šantl v ponedeljek podrobno v zvezi s poslovanjem družbe še ni poznala, saj ji iz podjetja še niso posredovali poslovnih knjig in bilanc. Kot je dejala, je stečajnemu dolžniku že v petek posredovala dopis, v katerem je predlagala, naj jo v roku treh dni z njo stopi v stik. Sam predlog za začetek uvedbe stečajnega postopka je po njenih besedah skopo napisan, saj naj bi pisalo le, da je družba insolventna.

Sicer je do ustanovitve družbe Pejo Šampionka prišlo leta 2006. Takrat so namreč družbe Vipa holding, Salonit Anhovo in Vipa prodale svoj 75-odstotni lastniški delež v družbi Šampionka iz Renč podjetju Pejo trading iz Kozine. Pred prevzemom so v renški Šampionki proizvajali od kisa do čistilnih sredstev; v podjetju Pejo Šampionka je danes 65 zaposlenih. (sta, ur)

ŠTANDREŽ - Namestili plakat o obletnici prvega poleta bratov Rusjan

Edvard in njegovo letalo že opozarjata na stoletnico

Pripravljena tudi vabila za slovesnost, ki bo 5. septembra na letališču na Rojah

Brescia in Mucci med postavljanjem transparenta na trgu v Štandrežu

BUMBACA

V Štandrežu so že začeli s praznovanjem stoletnice prvega poleta bratov Rusjan. Na vaškem trgu so namreč v ponedeljek namestili transparent, s katerega bosta črno-bela podoba Edvarda Rusjana in obris njegovega letala do konca prihodnjega leta opozarjala mimoidoče na pomemben podvig v zgodovini letalstva, do katerega je pred sto leti prišlo na goriškem letališču. »Še dva enaka transparenta bomo postavili na križišče pri industrijski coni in k vhodu na letališče,« sta pojasnila predsednik rajonskega sveta Marjan Brescia in predstavnik društva Skultura 2001 Mario Mucci in pet poudarila, da je namestitev letakov omogočila novogoriška občina.

Pripravljene so tudi zgibanke oz. vabila za slovesnost Vrnitev domov bratov Rusjan, ki bo potekala 5. septembra na letališču na Rojah. Na tem dogodku, ki ga bodo v Gorici reklamizirali z letaki, so predstavniki društva 4^e Stormo, ZSSDI, združenja Skultura 2001 in krajevne sveta Štandrež ter drugi posamezniki začeli delati že pred meseci, po občini Nova Gorica pa so jim podporo zagotovile goriška pokrajina, občina Gorica in občina Šempeter-Vrtojba. Slovesnost se bo začela ob 15. uri. Na ogled bo kopija letala Eda 5, ki naj bi v spremstvu letal aero klubov priletelo iz Ajdovčine, pred nagovori pa bo zaigrala godba na pihala Kras. Prisotni si bodo lahko ogledali tudi razstavo fotografij, ki so jih posneli med snemanjem filma Leteča brata Rusjan. Nečakinja »letečih bratov« Gra-

zia Rusjan bo ob tej priložnosti odkrila kip in spominsko ploščo, ki so ju na pobudo združenja Skultura 2001 izdelali dijaki Šole mozaika iz Spilimberga in Akademije za umetnost iz Ljubljane.

Organizatorji so prireditev uskladili z bogatim nizom pobud, ki jih ob stoletnici poleta Ede 5 prirejajo novogoriška občina. Poklon Rusjanom se bo na slovenski strani meje začel v petek, 4. septembra, s slovesnostjo, ki ji bo sledila projekcija filma Leteča brata Rusjan v režiji Borisa Palčiča. Na slovesnosti, ki jo bo režiral Radoš Bolčina, bo slavnostna beseda pripadla Grazii Rusjan. V soboto, 5. septembra, bodo v avli mestne občine odprli razstavo o bratih Rusjan Sto let brnenja, nato pa se bo

dogajanje preselilo na goriško letališče na Rojah. Dvodnevno dogajanje se bo zaključilo s koncertom ob stoletnici prvega poleta, na katerem bo pred novogoriško mestno hišo nastopila skupina Elvis Jackson.

Pobude, s katerimi bodo ovrednotili dosežke bratov Rusjan, se bodo v Gorici nadaljevali tudi po septembru. Na njih bo delal širši odbor, ki ga je na začetku avgusta ustanovil predsednik goriške pokrajine Enrico Gherghetta. Vanj so vstopili goriška pokrajina in občina, aeroklub Giuliano, aeroklub Alpe Adria, aeroklub Isonzo, združenje Arma Aeronautica, združenje padalcev, združenje Frecce tricolori, ustanova ENAC FJK, dežela, posamezniki in družba Fincantieri. (Ale)

SUPERENALOTTO - Vrste v trafikah

Loterijska vročica zajela Tržič in Gorico

Mlada priseljenca upata v dobiček

BONAVENTURA

Loterijska vročica je zajela tudi Gorico in še predvsem Tržič, kjer so bile večeraj dopolne vrste pred trafikami, v katerih je mogoče poskusiti srečo z igranjem Superenalotta. Številke so na srečke zapisovali igralci vseh starosti, v mestu ladjedelnice pa se je za igranje odločilo tudi veliko tujcev;

le-tem - in seveda ne samo njim - bi namreč jackpot, ki presega sto trideset milijonov evrov, nedvomno še kako dobro prišel. Med igralci so bili tudi priseljenca iz Bangladeša, veliko pa je bilo tudi državljanov bivših jugoslovanskih republik, ki so zaposleni v tržiški ladjedelnici in v drugih tovarnah.

ŠTANDREŽ - Začelo se je poletno središče

Posvetili se bodo vodi

Ob pisanju domačih nalog čakajo otroke delavnice, športne dejavnosti, igre in zanimive ekskurzije

Voda je rdeča nit letošnje izvedbe poletnega središča v Štandrežu, ki ga že vrsto let prirejata župnija sv. Andreja in štandreški rajonski svet v sodelovanju z domačimi društvi Val, Mak, Juventina in Šilec. Poletno središče, ki se je začelo v ponedeljek, bo trajalo do 4. septembra, ob pisanju domačih nalog, igrah, športu in delavnicah pa bodo otrokom kot vedno ponudili tudi nekaj ekskurzij.

V tem tednu obiskuje poletno središče približno 40 otrok iz Štandreža, ki bodo v prihodnjem šolskem letu obiskovali osnovno šolo in nižjo srednjo šolo. V glavnem gre za učence slovenske osnovne šole Fran Erjavca. Z vzgojiteljicami Nikol Kerpan, Roberto Marussi, Carol Frandoli, Beatrice Cijan, katerim se bosta prihodnji teden pridružili še Greta Zavadlav in Mateja Nanut, bodo otroci vsak dan med 8.30 in 10.30 pisali naloge. Po odmoru se bodo posvečali najrazličnejšim dejavnostim, in sicer skupinskim igram, kajakaštvu in drugim športnim panogam, plavanju v bazenu, ki so ga namestili na župnijskem dvorišču, kuharski delavnici z Joanno Škorjanc (pripravljali bodo pico in piškote) ter umetniški delavnici z Mileno Zavadlav.

V prihodnjih dneh in tednih se bodo otroci udeležili ekskurzije v Slovenijo, kjer si bodo ogledali slapova Kozjak in Boka, obiskali pa bodo tudi goriško poveljstvo gasilcev. 31. avgusta se bodo odpeljali v Trst, kjer si bodo ogledali zanimiv morsk akvarij. V načrtu sta še zabava v vodnem parku Acquasplash Franciacorta v bližini Brescie ter ogled izvira v kraju Fleons v občini Forni Avoltri.

Poletno središče v Štandrežu obiskuje okrog 40 otrok

BUMBACA

TRŽIČ - Včeraj Skuterist trčil v avto

V Gorici padec v stanovanju

V katinarski bolnišnici se zdravi 41-letni R.E., ki je včeraj ob 14.30 doživel prometno nesrečo na drevoredu Cosulich v Tržiču. Skuterist je trčil v avtomobil, s katerim naj bi 48-letna domačinka C.B. naenkrat zavozila s parkirnega mesta v smeri proti središču mesta. Moški se ni uspel izogniti trku in silovito zadel vozilo. Na kraju mu je nudilo pomoč osebje službe 118, potema pa so ga s helikopterjem prepeljali na zdravljenje na Katinaro.

Včeraj zjutraj je osebje službe 118 nudilo pomoč tudi starejšemu moškemu, ki se je ponesrečil na svojem domu v ulici Svevo v Gorici. Moškega, ki se po padcu ni več mogel dvigniti na noge in je zato začel klicati na pomoč, je okrog 9. ure slišal poštar. Ker so bila vhodna vrata zaklenjena, je zavrtel številko rešilne službe, ki je na kraj prišla z goriškimi gasilci. Le-ti so v notranjost stanovanja v prvem nadstropju prišli po oknu, nato pa so odprli vrata in omogočili vstop zdravniškega osebja.

MEDANA - Prihodnji teden tradicionalni festival

Vrhunci sodobne poezije na Gradnikovi domačiji

Festival Dnevi poezije in vina v Medani že tradicionalno naznanjajo zaključek poletja. Tako bo tudi letos, ko bo med 25. in 29. avgustom v Brdih svojo poezijo prebiral kar 30 pesnikov in pesnic z vsega sveta. Festival, letos že 13. po vrsti, ni le skupen vinar in poezije, vse bolj se prepleta tudi z drugimi vejami umetnosti. Vodja festivala Jelka Ciglencečki je na današnji novinarski konferenci še posebej omenila dva častna gosta, Rumena Leonidova iz Bolgarije in Dursa Grünbeina iz Nemčije. Ob tej priložnosti sta pri Beletri izšli njuni pesniški zbirki.

Grünbeinove Pregibe in pasti je skupaj z Alešem Štegrovom prevedla Urška P. Černe, ki je v vzhodnonemškem Dresdnu rojenega pesnika označila za osamljen vrh nemškega pesništva. Doslej je izdal kar 40 knjig poezije, esejev in prevodov, zanj pa je značilno, da nenehno reflektira stanje umetnosti. Čeprav ga nekateri interpreti-

rajo kot izrazito intelektualističnega pesnika, se Černetovi zdi hkrati tudi zelo čuten, čustven, mestoma sarkastičen. Zbirka Pregibi in pasti je izbor iz pesnikovih 12 pesniških zbirk, s katerimi dokazuje, da sodi v sam vrh sodobne nemške poezije. Grünbein je leta 1995 kot daleč najmlajši pesnik prejel Büchnerjevo nagrado, omeniti velja tudi, da je član berlinske Akademije znanosti in umetnosti.

Drugega častnega gosta, Rumena Leonidova je predstavil eden od prevajalcev pesniške zbirke Z vrha jezika Metod Čepar. Leonidova razume kot misleca, potopljenega v vsakdanjost velenosti, do katerega pa ves čas ohranja distanco. Pesnik ne želi ugajati, resico išče tudi v slabi novici, je dejal Čepar. Pod prevode pesmi se podpisujejo še Borut Omerzel in Namita Subiotto. Sicer pa bo 13. festival privabil še številne druge pesnice in pesnike, ki bodo, kot je to običajno, brali v čarobnem vzdušju na

domačiji Alojza Gradnika. Letos bo moč goče prislusniti kar 18 različnim jezikom.

Festival spremlja tudi zbornik nastopajočih, ki je, tako Jelka Ciglencečki, poseben projekt, saj že 13. leto tvori »največjo antologijo sodobne poezije«. Festival Dnevi poezije in vina se bo 25. avgusta začel z dogodki Medana pred Medano. Branja bodo potekala v Ljubljani, na Ptuj, Padni, Vrbi, Volčah in Krškem. Potem se bo dogajanje preselilo v Medano, kjer igra vsaj tako pomembno vlogo kot poezija tudi vrhunsko vino. A program se pri tem ne ustavi: organizatorji pri Študentski založbi obljublajo koncerte, razstave in predstave. Letošnja okrogla miza je posvečena pesništvu in utopiji, na drugem srečanju pa bo beseda tekla na temo vode. Do nedelje poteka tudi že uveljavljeni natečaj SMS poezije, tokrat z dobrodelno noto. Z vsakim SMS-jem bo šel evro za ohranitev čistih voda. (sta)

24 ur prej objavljen na oglasnih deskah tržaškega in goriškega urada.

Izleti

POHOD OD ŽELINA DO VOJSKEGA - v spomin na prenos več kot sto ranjencev od Cerknega do Črnomlja leta 1944 - bo potekal 29. avgusta. Zbirališče in odhod sta predvidena ob 7. uri, prihod na Vojsko ob 16. uri, po slovesnosti bo povratek z avtobusi v smeri Idrije in Želina; informacije, vpis in zavarovanje na tel. 348-5298655.

SPDG priredi 20. septembra avtobusni izlet na Koroško z ogledom soteske Garnitzen pri Modrinji vasi (Moederndorf) pri Šmohorju. Pohod skozi sotesko po urejeni in opremljeni poti traja okrog tri ure, okrog dve uri pa je potrebnih za povratek na izhodišče. Priporoča se planinska oprema, zlasti pa primerna obutev. Avtobus bo odpeljal ob 6.30 iz Gorice, povratek okrog 20. ure; informacije in prijave na tel. 0481-882079 (Vlado) v opoldanskem času ter 20. avgusta od 19. do 20. ure na sedežu društva.

SDPG obvešča, da izlet na Pelmo v petek, 28. in soboto, 29. avgusta, odpade zaradi organizacijskih težav.

DRUŠTVO SLOVENSКИH UPOKOJENCEV za Goriško prireja od 13. do 18. oktobra tradicionalni izlet »Po poteh spominov« in »Na mandarine« za obisk krajev Bihač, Kozara, Drvar, Jajce, Travnik, Sarajevo, Foča, Čaplina, Medžugorje, Mostar, dolina Neretve, Gradac itd. Je še nekaj prostih mest v avtobusu. Vabljeni so tudi prijatelji s Tržaškega; vpisujejo Saverij R. (tel. št. 0481-390688), Ivo T. (0481-882024), Ema B. (0481-21361) in Ana K. (0481-78061).

Čestitke

S **PAVLOM SPAZZAPANOM** in njegovo izvoljenko **ERIKO DORNIK**, ki sta v soboto, 15. avgusta, stopila pred oltar, se skupaj veselimo vsi v **ZZSO** in jima enoglasno kričimo »Hip, hip! Hura!«

Obvestila

DRŽAVNA KNJIŽNICA v ul. Mameli v Gorici bo do 22. avgusta zaprta. Možni bosta le izposoja in vrnitev knjig med 10. uro in 12.30.

FUNDACIJA GORIŠKE HRANILNICE obvešča, da bodo uradi zaprti do 21. avgusta.

KMEČKA ZVEZA sporoča, da bo njen goriški urad zaprt zaradi dopusta do 21. avgusta.

KNJIŽNICA DAMIR FEIGEL obvešča, da je odprta od 8. do 16. ure. Za dopust bo zaprta do 28. avgusta.

OBČINA DOBERDOB obvešča, da bodo v avgustu anagrafski, davčni urad in tajništvo zaprti v popoldanskih urah.

OBČINA GORICA obvešča, da bodo v avgustu vsi uradi odprti samo v jutranjih urah med 8.45 in 12. uro, razen urada za elektronske osebne izkaznice, ki bo odprt ob ponedeljkih med 15.15 in 17. uro ter urada za decentralizacijo, ki bo odprt ob ponedeljkih in sredo med 9.30 in 12.30; uradi v centru Lenassi bodo odprti od ponedeljka do petka med 10. in 12. uro, uradi v večnamenskem centru v ul. Baia-monti pa ob ponedeljkih in sredo med 9. in 11. uro; okence za slovensko in furlansko manjšino bo odprto samo ob ponedeljkih med 9. in 12. uro; ob sobotah bo deloval urad za najavo rojstev in smrti pri anagrafskem uradu kot običajno med 9. in 11. uro.

URAD ICI goriške občine je odprt ob ponedeljkih in sredo med 8.45 in 12. uro ter med 16.30-17.30.

URAD MLADINSKEGA DOMA bo zaprt zaradi dopusta do 21. avgusta; informacije na tel. 0481-536455.

URADI DRUŽBE FILOLOGICA FRIULANA v ul. Bellini 3 v Gorici bodo zaprti do konca avgusta.

DRUŠTVO SLOVENSКИH UPOKOJENCEV za Goriško sporoča članom in prijateljem, da bo v prihodnjih mesecih do konca leta 2009 izvedlo naslednje dejavnosti: od 13. do 18. oktobra bo šestdnevni izlet na mandarine, v Medžugorje in po poti spominov na kraje nekdanje Jugoslavije, tudi iz časa NOB; 25. oktobra bo tradicionalna koncertna revija Starosta mali princ v Kulturnem domu v Gorici, povezana z ju-

tranzjo ekskurzijo v Oglej, v sodelovanju s Krut-om; v nedeljo, 8. novembra, bo martinovanje v znani vinski kleti na Dobrovem; v torek, 29. decembra, bo silvestrovanje prav tako v kleti na Dobrovem. Obvestila glede vpisovanja za vsako prireditev bodo objavljena ob pravem času v našem časopisu.

OBČINA SOVODNJE obvešča, da je bila sprejeta s sklepom občinskega sveta št. 27 z dne 21. julija 2009 varijanta št. 8 splošnega občinskega regulacijskega načrta. Omenjena varijanta v vseh sestavnih delih je vsem na vpogled v občinskem tehničnem uradu (ponedeljek in petek med 12. in 13. uro, sredo med 16. uro in 17.30) do 11. septembra. Vsakdo bo lahko v tem obdobju vložil pripombe na občino.

OKVAL IN ZSŠDI prireja od 24. do 28. avgusta v telovadnici v Štandrežu in od 31. avgusta do 4. septembra v telovadnici v Doberdobi odbojarski kamp za deklice in dečke od 6. do 12. leta starosti. V Štandrežu bo potekal med 15. in 19. uro, v Doberdobi pa med 7.45 in 13. uro (brez kosila). Kamp bo vodil odbojarski trener Leon Hrovat. Društvo bo poskrbelo za prevoz iz sosednjih občin; informacije in vpisovanje na tel. 328-1511463 (Ingrid) ali 393-2350925 (Sandro v večernih urah).

GLASBENA MATICA GORICA obvešča, da bodo uradi zaprti do petka, 28. avgusta. Izjema bo samo petek, 21. avgusta, v jutranjih urah, ko bodo sprejemali vpise za poletno delavnico, ki bo potekala v Doberdobi od 24. do 28. avgusta za otroke od 6. do 11. leta starosti.

DRUŠTVO SLOVENSКИH UPOKOJENCEV za Goriško sporoča, da bo društveni sedež na korzu Verdi 51 zaprt do 31. avgusta.

COERVERJEVA NOGOMETNA ŠOLA DOBERDOB - SZ Mladost prireja od ponedeljka, 24. do sobote, 29. avgusta, na igrišču v Doberdobi poletni kamp, namenjen izpopolnjevanju nogometnih veščin mladih igralcev od 6. do 15. leta starosti. Udeleženci bodo razdeljeni po starostnih skupinah ter bodo pod strokovnim vodstvom trenerja Daria Frandoliča in sodelavcev vadili tehniko nogometne igre po tako imenovani Coerverjevi metodi; informacije in vpisovanje na tel. 334-6989857 (Domenico Donda), 338-3681964 (Fulvio Battistuta), 335-6041844 (Igor Juren), info@juren.it.

MPZ SKALA obvešča člane zbora, da bo prva vaja nove sezone v torek, 25. avgusta, ob 20.30 v Gabrjah.

MOŠKI PEVSKI ZBOR JEZERO obvešča vse člane - zaželeni so tudi novi - bo prva vaja za skupen nastop v Prešernovem gaju v Kranju (4. septembra) v torek, 25. avgusta, ob 20.30 v prostorih Društva Skala v Gabrjah.

Prireditve

NA DVORCU LANTIERJEV v Gorici bodo priredili koncerta v okviru tečaja v igranju kontrabasa International Doublebass Masterclass. V četrtek, 20. avgusta, ob 20. uri bo nastopila mentorica tečaja, kontrabasistka Christine Hoock, s spremstvom pianistke Tomoko Takahashi. V četrtek, 27. avgusta, ob 20. uri bodo koncert sooblikovali tečajniki. Vstop na oba večera je brezplačen do zasedbe mest; vhod v palačo je možen po prehodu mimo gradbišča, ki zaseda trg Sv. Antona.

Pogrebi

DANES IZ GORICE: 11.30, Emilio Sorgo in splošne bolnišnice v cerkev Sv. Lovrenca v Ronkah (12.00) in v Spineo za upepelitev.

DANES V GORICI: 9.30, Margherita Grassi vd. Leban in splošne bolnišnice v cerkev Sv. Ignacija in na glavno pokopališče; 10.00, Anna Blaskovic vd. Sanic iz splošne bolnišnice v Trst za upepelitev; 11.30, Maria Schonberger (sestra Clara) iz Inštituta »Nostra Signora« na glavno pokopališče.

DANES V TRŽIČU: 9.50, Cesare Nerone Trevisan iz mrtvašnice splošne bolnišnice v cerkev Sv. Josipa in v Trst za upepelitev; 11.30, Luisa Belci vd. Stanig iz mrtvašnice splošne bolnišnice v cerkev glavnega pokopališča in v Trst za upepelitev; 12.30, Alcibiade Danieli iz mrtvašnice splošne bolnišnice v Trst za upepelitev.

RONKE - Ob ljudskih hišah Pater

Temeljito čiščenje

Pokosili travo, posekali grmovje, odpeljali zapuščene avtomobile in mopede - Občina hoče prekvalificirati območje

V Ronkah je v prejšnjih dneh občinska uprava poskrbela za čiščenje območja ljudskih hiš Pater, ki so v lasti sklada ATER in od katerih jih je dvanajst že dalj časa brez stanovalcev. Občinski uslužbenci so posekali grmovje in pokosili travo, odpeljali stare avtomobile in motorna kolesa, ki so bili na tem območju nezakonito zapuščeni. Dvanajst praznih hiš ima zazidana okna in vrata, tako da je vanje vstop nemogoč, sicer pa je celotno območje že več let degradirano.

Hiše stojijo ob cesti, ki iz Ronk vodi proti Foljanu. Leta 1939 jih je na pobudo ustanove za javne gradnje ICAM zgradilo podjetje Pater, po katerem so tudi dobile ime. Že mnogo let se govori o njihovi obnovi, pred kratkim pa je ronška uprava vložila na deželo prošnjo za prispevek za prekvalifikacijo območja. Občina hoče stare hiše porušiti, namesto njih pa zgraditi enako velika poslopja.

Ena izmed hiš Pater v Ronkah

BONAVENTURA

zejske zbirke je urnik nespremenjen. Najavljene skupine si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika; informacije in najave na tajništvu Goriškega muzeja (tel. 003865-3359811).

NA DVORCU DOBROVO v Brdih je na ogled razstava s tematskim naslovom Trgovina z vinom in meje. Zgodovina podjetja bratov Abuja v Gorici 1899-2009, ki jo je oblikoval in uredil goriški zgodovinar Giangiacomo Della Chiesa; na ogled bo s prostim vstopom do jesenskih mesecev od torka do petka med 8. in 16. uro, ob sobotah in nedeljah med 10. in 18. uro. Z istim urnikom si je mogoče ogledati tudi zbirko grafik slikarja Zorana Mušiča in zapuščino rodbine Bager.

V KNJIGARNI EDITRICE GORIZIANA na korzu Verdi 67 v Gorici poteka do sobote, 29. avgusta, prodajna razstava »Stampantica Estate 2009« od torka do sobote med 8.30 in 12.30 in med 15.30 do 19.30.

V HOTELU LIPA V ŠEMPETRU je do četrta, 20. avgusta, na ogled likovna razstava Silve Stantič Prinčič z naslovom »Moji pogledi«; urnik: od 10. do 12. ure ter od 15. do 17. ure.

V PALAČI ATTEMS PETZENSTEIN na trgu de Amicis 2 v Gorici je na ogled razstava z naslovom »L'atelier degli oscar. I costumi della sartoria Tirelli per il grande cinema«; do 6. septembra od torka do nedelje med 9. in 19. uro, vsako soboto in nedeljo ob 17.30 brezplačni vodeni ogledi.

Koncerti

NOTE V MESTU 2009: danes, 19. avgusta, ob 20.30 v župnijski dvorani na Rojcah koncert dua Daniela Brusello (flavta) in Serena Vizutti (harfa); 20. avgusta ob 20.30 v dvorani v ul. Brigata Pavia 21 koncert Gary Guitar Quartet;

25. avgusta ob 20.30 v parku Attems v Podgori koncert kvarteta Sax4et; 2. septembra ob 20.30 v cerkvi pri Madonini koncert gojencev, ki so se udeležili tečaja kitare glasbene fundacije »Città di Gorizia«.

Šolske vesti

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE obvešča, da so bile ponovno objavljene pokrajinske lestvice učnega osebja slovenskih šol, dopolnjene s kandidati, uvrščenimi na lestvice goriške pokrajine, ki pa so zaprosili za vpis tudi na rep tržaških lestvic.

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE obvešča, da bo zaradi novih pravil letos podeljevanje letnih suplenc za tržaško in goriško pokrajino potekalo skupno, in sicer v petek, 28. avgusta, v prostorih Nižje srednje šole »S. Kosovel« na Opčinah, Bazoviška ulica, št. 7, in sicer ob 10.00 za vrtnice in osnovno šolo ter ob 11.30 za nižje in višje srednje šole. Kdor bi se podelitve ne mogel udeležiti, lahko v ta namen izpolni pooblastilo. Tozadevni obrazci so na voljo tako na tržaškem kot na goriškem sedežu Urada. Seznam razpoložljivih mest bo vsaj 24 ur prej objavljen na oglasnih deskah tržaškega in goriškega urada.

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE obvešča, da bo zaradi novih pravil letos podeljevanje letnih suplenc za tržaško in goriško pokrajino potekalo skupno, in sicer v petek, 28. avgusta, v prostorih Nižje srednje šole »S. Kosovel« na Opčinah, Bazoviška ulica, št. 7, in sicer ob 10.00 za vrtnice in osnovno šolo ter ob 11.30 za nižje in višje srednje šole. Kdor bi se podelitve ne mogel udeležiti, lahko v ta namen izpolni pooblastilo. Tozadevni obrazci so na voljo tako na tržaškem kot na goriškem sedežu Urada. Seznam razpoložljivih mest bo vsaj

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI OBČINSKA 1, ul. S. Michele 108, tel. 0481-21074.

DEŽURNA LEKARNA V ŠLOVRENCU SORC, trg Montesanto 1, tel. 0481-80023.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU BRAČAN (FARO), ul. XXIV Maggio 70, tel. 0481-60395.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU OBČINSKA 1, ul. Aquileia 53, tel. 0481-482787.

DEŽURNA LEKARNA V ZAGRAJU LUCIANI, ul. Dante 41, tel. 0481-99214.

Kino

GORICA **KINEMAX:** zaprt do 20. avgusta.
TRŽIČ **KINEMAX:** zaprt do 20. avgusta.

Razstave

GORIŠKI MUZEJ KROMBERK - NOVA GORICA (Grajška cesta 1, Kromberk) obvešča, da so muzejske zbirke Goriškega muzeja odprte s poletnim urnikom: muzejska zbirka grad Kromberk od ponedeljka do petka od 8. do 19. ure, sobota zaprta, nedelja in prazniki od 13. do 19. ure; muzejska zbirka Sv. Gora je zaprta zaradi obnovitvenih del; muzejska zbirka grad Dobrovo ponedeljek zaprto, od torka do petka od 8. do 16. ure, sobota, nedelja in prazniki od 10. do 18. ure; muzejska zbirka Kolodvor od ponedeljka do petka v skladu z urnikom Turistične agencije Lastovka, sobota od 12. do 19. ure, nedelja od 10. do 19. ure. Za ostale mu-

FOLKLORA - 40. izvedba najstarejše tovrstne prireditve v FJK

Festival src v Čenti

Od danes do 25. avgusta bo svoje tradicionalne plesne predstave predstavilo deset skupin z vseh celin

Skupina z otočja Vanuatu (levo), spodaj pa plesalci iz indijskega Mumbaja

Potovanje okrog sveta v sedmih dneh, bi lahko naslovili letošnjo jubilejno, 40. izvedbo Festivala src. V Čenti bo namreč v sedmih dneh nastopilo deset folklornih skupin s petih svetovnih celin, ki bodo občinstvo popeljale na pravo kulturno potovanje okrog sveta.

Uvod v letošnjo izvedbo bo nocojšnji dogodek na Trgu Roma. Ob 21. uri bosta nastopili dve skupini: Futuna Fatuana z otočja Vanuatu in Folklorna skupina Urbanitas iz Mark. Plesalci in glasbeniki z otočja, ki se razprostira sredi turkiznega Pacifiškega oceana, bodo predstavili svoje plemenske plesne, ki pripovedujejo o bratomornih vojnah, a tudi naravnih lepotah, ribičih, religiji.

Skupina Urbanitas iz Apira, ki deluje že preko se-

demdeset let, pa širi predvsem agrarno kulturo in tradicijo dežele Marke. S svojimi plesi pripovedujejo o raznih sezonskih opravilih, na primer žetvi ali trgatvi.

Uradno odprtje festivala bo jutri, ko bodo v parku osnovne šole nastopile vse skupine, ki se udeležujejo letošnje izvedbe. Zastopane so naslednje države: Čile, Slovenokošena obala, Indija, Rusija, Ukrajina, Republika Vanuatu in Italija. Apeninski polotok bodo ob skupini Urbanitas predstavljali še plesalci s Sardinije, iz Lacija in domače Čente.

Popoln spored folklornih večerov, a tudi številnih spremnih pobud, ki bodo zaživele predvsem v soboto in nedeljo, je na voljo na spletni strani www.festivaldei-cuori.it.

GLASBA

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA PRISTANIŠČE SAN ROCCO (MILJE) Kongresna dvorana

V soboto, 22. avgusta ob 21.00 / Velika komorna glasba: poklon Haydnu in Mendelssohnu. Dirigent: Romolo Gessi.

SLOVENIJA

LJUBLJANA

Festival Ljubljana 09

Danes, 19. avgusta ob 20.30, Križanke / Asimetrias, Andrés Marinš in flamenco balet.

Jutri, 20. avgusta ob 20.00, Cankarjev dom / Londonski simfonični orkester. Dirigent: Valerij Gergijev.

V ponedeljek, 24., v torek, 25. in v sredo, 26. avgusta ob 20.00, Cankarjev dom / Akademski državni Bolšoj teater iz Rusije, Peter Iljič Čajkovski: Jevgenij Onjegin, opera. Dirigent: Aleksander Vedernikov.

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Zgodovinsko-umetniški muzej in la-

pidarij, (Trg pred stolnico 1): na ogled lokalni arheološki predmeti iz prazgodovine, skulpture iz rimljanskih in srednjeveških časov in pa egipčanski, grški, rimljanski in antični predmeti z italijanskega polotoka; numizmatična zbirka, fototeka in knjižnica. Urnik: od torika do nedelje od 9.00 do 13.00, ob sredah od 9.00 do 19.00, ob ponedeljkih zaprto.

Rižarna pri Sv. Soboti: nacistično koncentracijsko uničevalno taborišče, fotografska razstava in knjižnica. Urnik: odprto vsak dan od 9.00 do 19.00. Vstop prost.

Palača Gopčević: na ogled je razstava z naslovom Fulvio Tomizza »Destino di frontiera« (Obmejna usoda). Odprta bo do 15. septembra in sicer vsak dan od 9.00 do 19.00 in brez vstopnine.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

OPČINE

Atelier Dom Art (Dunajska cesta 17/A): do septembra, bo na ogled razstava Vivjane Kljun pod naslovom »Prepovedane stolice«.

REPEN

Kraška hiša: do 23. avgusta bo na ogled fotografska razstava Zdenka Vogriča

»Bila so Brda ...«. Ob priliki razstave bo na ogled tudi originalna goriška ljudska noša iz fundusa Odseka za zgodovino pri Narodni in študijski knjižnici v Trstu. Odprto ob nedeljah in praznikih od 11.00 do 12.30 in od 15.00 do 17.00.

NABREŽINA

Kavarna Gruden: do oktobra, bo na ogled razstava »Umetniške fotografije o Barkolani« Miloša Zidariča. Urnik ogleda v času odprtja Kavarne.

GORICA

Galerija Kulturnega doma: do 31. avgusta bo na ogled razstava »Sonce miru 2009«, ki je letos posvečena afriškim in brazilskim otrokom iz favelas Ria de Janeiro. Na razstavi sodelujejo tudi trije afriški likovni umetniki: Ade, Mikā in Mali. Možnost ogleda od ponedeljka do petka od 10.00 do 13.00.

V palači Attems Petzenstein (Trg de Amicis 2): do 6. septembra, bo na ogled razstava pod naslovom »L'atelier degli oscar. I costumi della sartoria Tirelli per il grande cinema«. Urnik: od torika do nedelje med 9.00 in 19.00.

ROMANS

V langobardski dvorani v občinski stavbi je na ogled stalna razstava »Vojščaki svetega Jurija - Svobodni možje, zemljiški gospodje, premožni lastniki«; od ponedeljka do petka med 11.00 in 13.00, ob ponedeljkih in sre-

BUDIMPEŠTA Rekordni festival Sziget

Na letošnji izdaji šestdnevnega glasbenega festivala Sziget so zabeležili rekorden obisk, 390.000 poslušalcev. Največ ljubiteljev glasbe je festival pritegnil v petek, ko se je na enem mestu znašlo kar 70.000 ljudi, je poročala francoska tiskovna agencija AFP. Letošnjega Szigeta so se udeležila velika imena svetovne glasbene scene, denimo Lily Allen, The Offspring, Primal Scream, The Prodigy, Nouvelle Vague in drugi. V šestih dneh je na več odrih nega največjih evropskih festivalov nastopilo kar 200 glasbenikov. Organizatorji so sporočili, da je bilo letos tudi več tujcev kot minula leta. Še posebej veliko jih je prispelo iz Francije, Italije in z Nizozemske.

Obsežnost festivala ima svoje posledice. Potem ko se je v nedeljo festival končal, je nastopil čas za čiščenje, ki bo trajalo kar 14 dni. (STA)

dah tudi med 16.00 in 18.00; informacije na tel. 0481-966904.

VIDEM

Občinski muzeji na gradu: do 23. avgusta bo na ogled znamenito Tiepolovo delo »Consiliun in arena«.

SLOVENIJA

SEČOVLJE

Krajinski park Sečoveljske soline: odprto vsak dan od 8.00 do 20.00, na ogled film o solinah, slikarska razstava ter sprehod po solinski poti z obiskom multimedijskega centra. Vstopna točka je na Seči.

PADNA

Galerija Božidarja Jakca: grafike in risbe Božidarja Jakca in arheološke najdbe stare Padne, stalni razstavi. Ključ galerije na voljo v Padni pri hiši št.1 (Pucer), 0038665-6725028.

STRUNJAN

Galerija Talasa Term Krka: do 7. oktobra se z akrili na platnu predstavlja slikar Miran Kordež.

LOKEV

Vojaški muzej Tabor: stalna razstava orožja in opreme. Ogled je možen ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 12.00 in od 14.00 do 17.00, za najavljene skupine tudi izven urnika. Informacije: Srečko Rože, 05/7670581, 041/516586.

DIVAČA

V prostorih knjižnice bo do 24. avgusta razstava »Življenje med nebom in zemljo«. Razstava predstavlja sedem območij Natura 2000, ki so bila razglašena zaradi ohranjanja ogroženih vrst ptic in je nastala v okviru Natura Primorske (PPS Interreg IIIA Slovenija - Italija 2000-2006).

TOMAJ

Kosovelova domačija in soba Srečka Kosovela: ogled je možen vsako nedeljo med 14. in 16. uro ali po predhodnem dogovoru. Informacije: Dražica Sosič (05/7346425).

ŠTANJEL

Grad Štanjel, Galerija Lojzeta Spacala: Lojze Spacal - stalna razstava grafik. Odprto od 10.00 do 14.00, ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 18.00, ob ponedeljkih zaprto.

Stolp na vratih: do 23. septembra je na ogled slikarska razstava oljnih slik avtorice Margarete Selene. Odprto ob sobotah in nedeljah ter praznikih od 12.00 do 18.00.

AJDOVŠČINA

Vojašnica Janka Premrla Vojka: vojaški muzej, orožje, oprema, dokumenti, osebni predmeti vojakov s soške fronte, stalna razstava.

BRANIK

Grad odprt ob sobotah, nedeljah in praznikih od 14.00 do 19.00 (ob slabem vremenu zaprto), za večje skupine tudi med tednom po predhodnem dogovoru (tel. +386(0)53334310, gsm +386(0)31324101).

MIREN

Galerija Oskarja Kogoja: na ogled monografska zbirka ter prostori obnovljenega materinega doma, Miren, št. 125.

LOS ANGELES Michael Jackson bo pokopan na rojstni dan

Ameriški pevec Michael Jackson, ki je umrl 25. junija, bo pokopan 29. avgusta, ko bi sicer praznoval svoj 51. rojstni dan, je v pogovoru za časnik New York Daily News razkril pevčev oče Joe Jackson. Družina kralja popa se je dogovorila, da ga pokopljejo na pokopališču Forest Lawn v Los Angelesu, je še dejal. Ločna medijska poročila medtem navajajo, da bo zvezdnik morda pokopan v neoznačenem grobu, s čimer bi njegove posmrtno ostanke zaščitili pred oboževalci, ki bi kraj lahko poškodovali ali pa uničili mirno vzdušje na pokopališču, piše nemška tiskovna agencija dpa.

Jackson je v 50. letu starosti umrl v Los Angelesu 25. junija, njegova smrt pa je sprožila čustvene izlive pretresenih oboževalcev, pa tudi preiskavo Jacksonove zdravnika Conrada Murrayja. Ta naj bi Jacksonu v urah pred smrtjo dal močno pomirjevalo propofol in druga pomirjevala. (STA)

NOVA GORICA

Muzejske zbirke Goriškega muzeja: Grad Kromberk od ponedeljka do petka od 8. do 19. ure, ob sobotah zaprta, ob nedeljah in praznikih pa od 13. do 19. ure; Sv. Gora ob sobotah, nedeljah in praznikih od 10. do 18. ure; Grad Dobrovo v ponedeljek zaprta, od torika do petka od 8. do 16. ure, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 13. do 17. ure; Kolodvor od ponedeljka do petka po urniku Turistične agencije Laštovka, ob sobotah od 12. do 19. ure, ob nedeljah pa od 10. do 19. ure. Najavljene skupine si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika (tel. 003865-3359811).

Paviljon poslovnega centra HIT (Delpinova 7a): do 1. septembra je na ogled razstava slik Nataše Gregorič. Odprto vsak dan med 10. in 19. uro.

LOKAVEC

Kovaški muzej: orodje in oprema, stalna razstava.

KANAL

V Melinkih na št. 5 je na ogled stalna razstava etnološko-rezbarske zbirke Franca Jerončiča.

Mestni muzej: odprto vsak dan od 9.00 do 18.00.

TOLMIN

Tolminska muzejska zbirka: od ponedeljka do petka od 9.00 do 15.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 13.00 do 17.00.

IDRIJA

Grad Gwerkenegg: do 30. avgusta bo na ogled razstava Milene Gregorič »Spomini, grafike z idrijsko čipko«.

CERKNO

Cerkljanski muzej: do 23. avgusta - razstava čipk cerkljanske klekljarske sekcije Marjetica.

KOBARID

Kobariški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan od 9.00 do 18.00.

TRENTA

Trentarski muzej: razstava o Triglavskem narodnem parku in etnološka zbirka, stalni razstavi. Urnik: vsak dan od 10.00 do 18.00.

LJUBLJANA

Muzej novejšje zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprt od 10.00 do 18.00.

Slovenski etnografski muzej (Metelkova 2): do 18. oktobra bosta na ogled gostujoči razstavi iz Finske, prva »Marimekko« je več kot pol stoletna uspešna zgodba finskih tekstilij in mode svetovnih razsežnosti, druga »Trije pogledi na Sever« je fotografska pripoved antropologa, pohodnikov, popotnikov in romantika o nordijskih prostranstvih, kjer živijo Samiji.

Ljubljanski grad, Galerija »S«: do 14. oktobra, bo na ogled fotografska razstava »Glasbeni svet 60., ujet v objektiv« ob 90-letnici fotoreporterja Edija Šelhausa.

VOJSKO

Partizanska tiskarna Slovenija: kulturno zgodovinska dediščina, odprto vsak dan od 15. oktobra od 9.00 do 16.00.

ATLETIKA - 12. svetovno prvenstvo v Berlinu

Četrty dan trije najboljši letošnji izidi na svetu

Dosegli so jih Britanec Ildowu v troskoku ter Američana Richardsova na 400 m in Clement na 400 m ovire

KONČNE ODLOČITVE

Moški

400 m ovire: 1. Kerron Clement (ZDA) 47,91; 2. Javier Culson (Port) 48,09; 3. Beshawn Jackson (ZDA) 48,23; 4. Jehue Gordon (Tri) 48,26; 5. Periklis Jakovakis (Grč) 48,42; 6. Danny McFarlane (Jam) 48,65; 7. David Greene (VBr) 48,68; 8. Felix Sanchez (Dom) 50,11

3000 m zapreke: 1. Ezekiel Kemboi (Ken) 8:00,43; 2. Richard Kipkemboi Mateelong (Ken) 8:00,89; 3. Bouabdellah Tahri (Fra) 8:01,18; 4. Paul Kipsiele Koech (Ken) 8:01,26; 5. Yacob Jarso (Eti) 8:12,13; 6. Roba Gary (Eti) 8:12,40; 7. Birmin Kiprop Kipruto (Ken) 8:12,61; 8. Jukka Keskinen (Fin) 8:14,47.

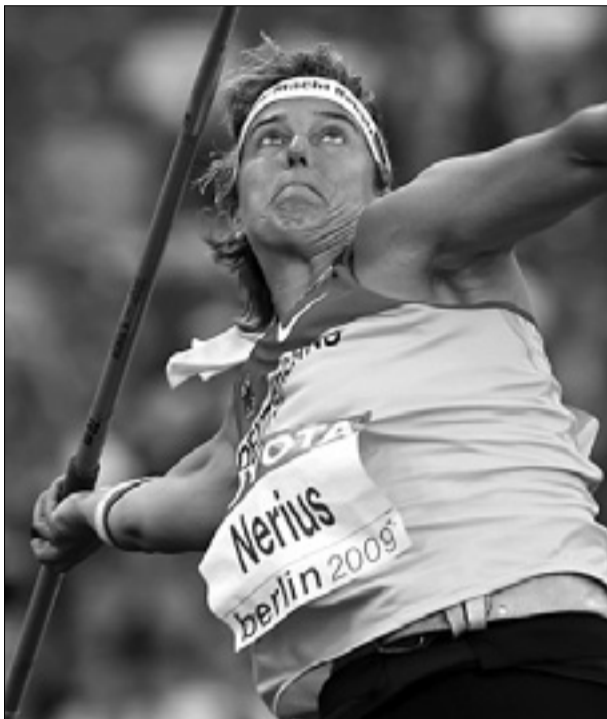
Troskok: 1. Phillips Ildowu (VBr) 17,73; 2. Nelson Evora (Por) 17,55; 3. Alexis Copello (Kub) 17,36; 4. Leevan Sands (Bah) 17,32; 5. Arnie David Girat (Kub) 17,26; 6. Yanxi Li (Kit) 17,23; 7. Igor Spasovhodskij (Rus) 16,91; 8. Jael Gregorio (Bra) 16,89

Ženske

400 m: 1. Sanya Richards (ZDA) 49,00; 2. Shericka Williams (Jam) 49,32; 3. Antonina Krivosapka (Rus) 49,71; 4. Novlene Williams Mills (Jam) 49,77; 5. Christine Ohuruogu (VBr) 50,21; 6. Debbie Dunn (ZDA) 50,35; 7. Anastasija Kapačinskaja (Rus) 50,53; 8. Amatile Montsho (Boc) 50,65

Kopje: 1. Steffi Nerius (Nem) 67,30; 2. Barbara Špotakova (Češ) 66,42; 3. Marija Abakumova (Rus) 66,06; 4. Monica Stoian (Rom) 64,51; 5. Christina Obergföll (Nem) 64,34; 6. Linda Stahl (Nem) 62,23; 7. Olisdeilys Menendez (Kub) 63,11 8. Savva Lika (Grč) 60,29; 11. Martina Ratej (Slo) 57,57.

Današnji finali: 20.10 disk, moški; 20.25 1.500 m, moški; 21.15 100 m ovire, ženske; 21.35 800 m, ženske.

Steffi Nerius je osrečila Nemčijo z zmago v metu kopja

ANSA

BERLIN - Četrty dan 12. atletskega svetovnega prvenstva v Berlinu je bilo pet končnih odločitev, naslove pa so z najboljšimi letošnjimi izidi na svetu osvojili Britanec Phillips Ildowu v troskoku (17,73 m), Američanka Sanya Richards na 400 m (49,00) in njen rojak Kerron Clement na 400 m ovire (47,91). Kenijec Ezekiel Kem-

boi je z rekordom prvenstev (8:00,43) zmagal na 3000 m zapreke, v metu kopja pa je slavila Nemka Steffi Nerius (67,30 m).

Štiriindvajsetletna Richardsova, ki je sicer dominantna tekačica na 400 m ovire v zadnjih letih, je s tem dobila zadoščenje za neuspehe na zadnjih velikih tekmah. Za SP leta 2007 v Osaki se ji ni uspelo prebiti iz ameriških kvalifikacij, na lanskih OI pa je po dramatičnem finišu končala na tretjem mestu.

V troskoku se je Ildowu, svetovni dvoranski prvak iz Seville (2007), oddolžil Portugalcu Nelsonu Evori, branilcu naslova iz Osake, za olimpijski poraz v Peking. S Portugalcem, ki je skočil 17,55, sta tako zamenjala mesti glede na OI, Kubanec Alexis Copello pa je do bron prišel prav s svojim zadnjim poskusom (17,36 m).

Tudi na 3000 m zapreke je bron v zadnjem trenutku zamenjal lastnika, Kemboi pa je brez večjih težav zmagal in po treh zaporednih srebrnih medaljah na SP končno stopil tudi na najvišjo stopničko. V troboju za ostali odličji je trojno kenjsko slavje prepričal Francoz Bouabdellah Tahri z evropskim rekordom (8:01,18). Drugi je bil Richard Kipkemboi Mateelong (8:00,89).

NAŠ POGOVOR - Claudia Coslovich

»Nicola si je urezal prst med zapiranjem stekleničke na kontroli dopinga«

»Nicola je bil zelo razočaran, ker se je zavedal, da je zamudil izjemno prilžnost, da bi osvojil medaljo, saj je bila raven finala res nizka. Letos je imel izid 79,74 metra, kar bi mu v Berlinu navrglo srebrno medaljo,« je dan po finalu meta kladiava nastop »azzurra« Vizzonija komentirala njegova zaročenka, naša nekdanja najboljša atletinja Claudia Coslovich, ki že nekaj let živi v Toskani, zdaj pa je doma na dopustu. Vizzoni je po dveh neveljavnih metih dosegel znakomno 73,70, kar je bilo dovolj le za 9. mesto. Od leta 2001, ko je na SP osvojil 4. mesto, se nikoli ni bil tako blizu uvrstitve v finalno fazo zadnjih treh metov.

Kako si spremljala njegove mete?

Po prvem neveljavnem metu sem bila še vedno dokaj mirna, po drugem pa je bilo že kritično. Kar zadeva zadnjega pa je tako: če vržeš z edinim namenom, da se kvalificiraš, sta možnosti le dve: ali ti uspe zelo dober ali zelo slab met, Nicola je žal uspel slab. 73 metrov je namreč izid, ki ga on doseže med ogrevanjem. Sicer pa je bil prvi neveljaven met dolg 77

metrov. Res smola.

Smola je bila tudi v tem, da se je pred prvenstvom poškodovala.

In še kako. Do bil je ureznino med palcem in kazalcem desne roke, ko mu je v roki počila steklenička z urinom med kontrolo dopinga po državnem prvenstvu. Stekleničke so opremljene z zamaškom, ki je tako narejen, da ga ne moreš več odpreti, da ne bi prišlo do manipulacij. Moraš pa kar pošteno pritisniti, da zapreš steklenico, njemu pa je počila v roki in se je urezal. V bolnici so mu nadelji šive, en teden ni mogel ustrezno trenirati. Zaradi pomankanja časa je izpustil del sklepne vadbe z lažjim kladivom, kar se je poznalo na hitrosti.

Bo še tekmoval?

Seveda bo, saj je letnik 1973, je eno leto mlajši od mene.

Kaj pa Kozmus?

TEČE JIH VELIKO, MEČE PA ŽE MANJ

Teža zlata ni vedno enaka

Svet občuduje Bolta, slovenski narod modernega Krpana, Rusi se tolažijo s hitro hojo, Nemci so na hitro odkrili mete itd. Na tablici osvojenih kolajn, ki bo verodostojnost pridobila komaj po polovici prvenstva, je vsako odličje enako vredno. Je pa v resnici tako? Pogledimo oba teka na 100 metrov. Pojem vrhunskosti za najboljšo, ali pa panoga, ki jo premore vsakdo ne, da bi tvegala mišične poškodbe, zadihanost ali srčni infarkt. In to sledijo varianto na veliko dokazujejo številke.

Pri moških je startalo 92 tekačev iz 71 različnih držav, torej niti ne pretirano širok izbor glede na nezahtevnost panoge v množici preko 200 nastopajočih političnih ali športnih enot iz tihomorskih in karibskih otočkov. Za Slovence tako radodaren met kladiava je zabeležil 33 nastopajočih iz 24 držav. V teku na 100 metrov so rezultati segali od svetovnega rekorda do smešnega časa 12,29, ki ga je dosegel 18-letnik iz NMI (Northern Marianas islands). V kladivu je ob najboljšem dosežku Kozmusa (80,84 m), najslabši bil atlet iz Turkmenije, ki je zmagel samo nekaj preko 57 metrov, naslednji na lestvici navzgor pa je že imel dostojno razdaljo 66 metrov in več. Brez dvoma bi marsikateri otoček - že zaradi turistične propagande - lahko poslal po nekaj metalcev krogle za mete okoli 10 metrov ali skoke v daljino po 5 metrov, stvar pa bi izpadla zelo klavarno, ker bi bila že organizacija v težavah. Nekdo bi na primer pri doskoku ne dosegel peska, za met drugega pa bi se morali presenečeni sodniki pomakniti krepko proti izmetišču, da bi izmerili dolžino. V teku na 100 metrov je vse lažje. Vse naprave ostanejo na mestu, le ura se za počasne ustavi kasneje. Tako si atletski veljaki štejejo v posebno čast, da na sve-

tovnem prvenstvu nastopi tekačica iz Afganistana, ki ima ob času 14,24 edino nalogo v tem, da »mednarodno skupnost« spomni, da obstaja tudi ta nesrečna država in, da se seveda pomika proti razvoju.

Tudi v ženski konkurenci je bil tek na 100 metrov najbolj množično zastopan. Iz startnih blokov se je poglano 63 tekačic iz 48 različnih držav. Časi so segali od 10,73 zmagovalke do 14,38, ki ga je tekla predstavnica otokov Kiribati (pohvala tistemu, ki jih bo na zemljevidu našel v manj kot dveh minutah). Torej tudi nekaj zadoščenja za Muqumyar Rubino: kljub temu da je iz Afganistana, ni bila zadnja.

Zelo razredčena je vedno tudi ženska krogla. V Berlinu je suvalo 28 atletinj iz 17 držav. Ena od Američank je bila očitno v težavah, saj je dosegla samo 14,98 m, vse ostale pa razdalje, ki so bili vsaj blizu prve črte, ki je gledalcem olajševala ocenjevanje razdalj.

Glede na število nastopajočih in držav, ki imajo svoje predstavnike, je torej teža zlata, srebra in bronah lahko bistveno različna. Nad problematiko lebdijo najprej diskriminacija nad tistimi, ki še vsaj petdeset let ne bodo imeli možnosti, da se naučijo metati kladivo ali skakati s palico. Po drugi strani so močno prikrajšani tisti, ki kljub normalnemu življenjskemu standardu, nimajo dovolj centimetrov in kilogramov, da bi lahko kroglo sunili preko 20 metrov. Nekateri športniki, predvsem borilni, so demokratično razdelili nastopajoče v kategorije in tako dali tudi 52 kg težkemu in 161 cm visokemu Tajcu možnost, da postane svetovni prvak. Razdelitev poznajo tudi v aristokratskem veslanju. Za atletiko očitno velja samo načelo najmočnejšega.

Bruno Križman

NOGOMET V Lizboni ugodno za Fiorentino

LIZBONA - V prvi tekmi predkroga Lige prvakov sta se Sporting Lizbona in Fiorentina razšla pri neodločenem izidu 2:2. Po prvem delu je Fiorentina vodila z 1:0 po голу Vargasa v 6. minuti. Portugalci so v drugem polčasu obrnili izid sebi v prid (Vukčević v 13. in Veloso v 21. min.), končni izid pa je z lepim golom v 34. minuti postavil Gilardino. Vsekakor boljši Sporting, ki je po izidu 1:12 igral z igralcem manj, bi lahko povedel na 3:1, na koncu pa bi Jovetić lahko dosegel izid 3:2 za Fiorentino.

Ostali izidi: Celtic - Arsenal 0:2, København - Nikozija 1:0, Šerif Tiraspol - Olympiakos 0:2, Timisoara - Stuttgart 0:2.

PIZARRO - Perujski nogometaš Chelseaja Claudio Pizarro bo že v prihajajoči sezoni spet oblekel dres nemškega prvligaša Werderja iz Bremna. Tridesetletnik je že minulo sezono kot posojeni igralec branil barve Werderja, ob vrnitvi v London pa mu ni uspelo navdušiti novega trenerja modrih Carla Ancelottija. Ancelotti je Pizarro pustil na klopi tudi za minuli prvenstveni obračun proti Hull Cityju (2:1).

LORBOK IN ZUPAN - Slovenska reprezentanta Erazem Lorbek in Miha Zupan sta našla našlo novi košarkarski središči. Erazem Lorbek se iz moskovskega CSKA seli h katalonskemu velikanu Barceloni, Miha Zupan pa se bo iz Uniona Olimpije preselil v Grčijo k ekipi Trikali 2000. Prvi je podpisal dveletno pogodbo, drugi enoletno. Zupan odhaja k izredno ambicioznemu klubu, ki že dve leti igra v prvi grški ligi.

TUDI ZDA - Na sklepno fazo moškega odbojarskega SP 2010, ki bo v Italiji (ena skupina tudi v Trstu) se je uvrstila tudi reprezentanca ZDA. Zadnji dve ekipi, ki bosta še nastopili. Za še dve razpoložljivi mesti se bodo konec meseca udarili vrsti Kanade, Paname in Dominikanske republike.

CHAVANEL - Francoski kolezar Sylvain Chavanel je zmagovalec 4,4 km dolgega prologa na dirki po Beneluxu, ki šteje za točke ProToura Slovenec Borut Božič (Vacansoleil) je dobil uvodno etapo na dirki Tour de Limousin, z zmagoslavjem na 159,6 km dolgi preizkušnji od Limogesa do Ussela pa je tudi prevzel vodstvo v skupni razvrstitvi.

Kako je metal, ste sami videli. Osebo ga ne poznam, sem se pa nekajkrat pogovarjala z njegovim trenerjem Kevom.

Ženske so v kvalifikacijah dosegle dobre rezultate, še vedno pa je bil za uvrstitve v finale dovolj met pod 60 metrom. Ti je kdaj žal, da ne tekmuješ več?

Na tekmovalja me vežejo lepi spomini, žal pa mi ni.

Tvoj osebni rekord znaša 65.30 metra in je še vedno najboljši izidi Slovenke z novim kopjem. Se pa ti je slovenska reprezentantka Mateja Rataj zelo približala z meti čez 63 metrov.

»Ona je na kvalifikacijah v Berlinu (63,42) presenetila (v finalu, 57,57, je nato pogorel, op.ur.a) Vedela sem, da napreduje, nisem pa mislila, da je zmožna doseči tak rezultat na velikem tekmovalju.

Coslovicheva, udeleženka olimpijskih iger v Sydneyju in Atena, se je športno upokojila lani, zdaj pa je osebni trener več kopjašev in kopjašic v kraju Marina di Pietrasanta (ak)

KOŠARKA - Jadran bo letos edina ekipa naših društev v državni C-ligi

Optimistično v novo sezono s širokim izborom igralcev

Novi trener Dražen Grbac obljublja dinamično igro - Število sedežev na Opčinah bodo povečali

Jadranovi košarkarji v telovadnici na Opčinah

KROMA

NOGOMET - Goričan novi trener Hajduka

Reja bo debitiral na reški Kantridi

Edi Reja (v sredini) med tiskovno konferenco v Splitu

HAJDUK.HR

V vlogi nogometnega upokojenca ni zdržal dolgo. Edy Reja, 63-letni strokovnjak iz Ločnika, je od včeraj spet na igrišču. Po 32 letih treniranja v Italiji se je preselil v tujino, a ne v Slovenijo, kot so mnogi mislili in upali, temveč v Split k Hajduku. Človek, ki mu je uspelo toliko let obdržati trenerski stolček v »vročem« Neaplju, si je za novo delovno mesto izbral nič kaj bolj »mirno« klop. V taboru dalmatinskega prvoličja in med njegovimi vročekrvnimi navijači namreč vre, saj je moštvo, velikim napovedim navkljub, zelo klavrno začelo sezono. Upanja, da se bodo v letošnji sezoni vendarle uspešno postavili po robu večnemu tekmeču Dinamu, so se že sesula, saj imajo Zagrebčani po šestih krogih prve hrvaške lige že deset točk prednosti pred Splitčani, povrhu so ti že izpadli tudi iz evropske lige. Reja bo letos na klopi Hajduka že četrti trener. Ante Miše je kmalu odstopil, njegovega naslednika Ivana Kalinića pa je že po prvi tekmi zadela infarkt in je moral v bolnišnico, nazadnje je ekipo začasno treniral Joško Špranjic.

»Govorim slovensko. Razumel sem, kaj je uvodna povedal predsednik kluba, vendar govori zame prehitro. Vsekakor bom nadaljeval v italijanski, da bom tudi bolj jasan,« je pred prvim večernim treningom povedal Reja hrvaškemu novinarjem na svoji prvi tiskovni konferenci v Splitu. Dodal je, da ima na glavi že toliko sivih las, da se prav dobro spominja, kaj je v preteklosti pomenil Hajduk tudi na mednarodni ravni, zaradi tega pa je za njega velika čast, da ga zdaj lahko vodi. »Predsednik vašega kluba (Joško Svagusa, op.ur) je velik entuziast, pro-

gram, ki mi ga je predstavil, pa je prepričljiv, zato sem brez oklevanj podpisal dveletno pogodbo,« je še povedal Reja, s tem pa (zaenkrat) zamašil usta tistim, ki so si ga želeli videti na mestu selektorja slovenske reprezentance Matjaža Keka po koncu letošnjega cikla kvalifikacijskih tekem za nastop na SP v Južni Afriki. Po pisanju krajevnih medijev naj bi Hajduk sicer pred Rejo kontaktiral Alberta Zacheronija, vendar naj bi bila zahteva slednjega po 700.000 evrih letne plače za klub prehud zalogaj, Reja pa se je menda »zadovoljil« z dohodkom v višini 400.000 evrov. Do Reje je Hajduk prišel preko Ivica Šurjaka, nepozabnega nogometarja Hajduka, ki je v '80 letih prejšnjega stoletja igral tudi za Udinese in ločniškega strokovnjaka dobro pozna. V pogovoru za spletno stran tuttomercatoweb je Reja priznal, da bo letošnje prvenstvo prehodno (hrvaške medije je sicer laskal z obljubo, da se bodo še naprej borili za naslov), cilj pa, da je uvrstitev v evropsko ligo, v naslednji sezoni pa naj bi se Hajduk resno potegoval za naslov prvaka.

Reja bo s Hajdukom debitiral v nedeljo (ob 20.15) na reški Kantridi proti Rijeki.

Jan Koprivec v B-ligi

Mladi slovenski vratar Udineseja, 21-letni Koprivec Jan Koprivec bo v novi sezoni kot izposojeni igralec branil vrata in barve Gallipolija (Lecce) v B-ligi. Novince v drugi ligi vodi nekdanji zvezdnik Rome Giuseppe Giannini, ekipa pa je nekaj dni pred pričetkom lige še nepopolna. Vodstvo kluba je v teh dneh prevzel furlanski podjetnik Daniele D'Odorico, ki ima velike načrte.

V ponedeljek zvečer so v openski telovadnici Polisportive Opicine začeli s pripravami Jadranovi košarkarji, ki bodo v letošnji sezoni edina ekipa naših društev v državni C-ligi. »Plavici«, pod taktirko novega trenerja Dražena Grbca, so se že prvi dan predstavili v popolni postavi: petnajst igralcev, ki se bo borilo za mesta v glavni peterki. Le Peter Sosić se je predstavil v »civilu«, ker je lažje poškodovan, bo pa mogoče na parket stopil že proti koncu tedna. S člansko ekipo so priprave začeli tudi trije perspektivni mladinci: Borut Ban, Ivan Bernetić in Luca Dellisanti, ki bodo najbrž tudi med sezono - če se bodo potrudili in še napredovali - dobili priložnost, da se izkažejo v prvenstvu C-lige. Podobnega mnenja je tudi 'team manager' Sandi Rauber: »Izboljšati moramo lansko uvrstitev in čimprej doseči obstanek v ligi. C-liga je zahtevno prvenstvo. Prepričan pa sem, da imamo solidno

ekipo, ki lahko presenetiti tudi najboljše. Z dobrimi rezultati bi tudi napolnili športno dvorano na Opčinah.« Trener Dražen Grbac, ki se je rodil na Reki, živi pa v Novi Gorici, je na kratko predstavil načrt letošnji priprav: »Prvenstvo se bo začelo že konec septembra, tako da bomo do konca meseca trenirali vsak dan. Prihodnji teden bomo igrali že kako prijateljsko tekmo. Vseskozi bomo trenirali na Opčinah, tako da se bomo privadili na nov parket. Lanskega trenerja Bobana Popovića zelo cenim, tako da ne bo večjih sprememb iz taktičnega vidika. Skušali bomo igrati bolj dinamično. Zahvaliti se moram Jadranovemu vodstvu, ki mi je zaupal in mi dal to čast, da vodim to ekipo. Že od samega začetka si moramo postaviti visoke cilje in ne le zgolj obstanka v ligi. Samo tako bomo lahko tehnično napredovali in bili uspešnejši. Obenem želim, da bi na vsaki domači tekmi napolnili telovadnico. Tudi pomoč občinstva in navijačev bo več kot dobrodošla.«

Letošnji izbor igralcev je precej širok. »S trenerjem Grbcem smo se odločili, da bodo na začetku trenirali tudi nekateri mladinci. Velika konkurenca bo v vlogi play-makerja. Letos imamo na razpolago kar pet graditeljev igre. To so Saško in Kristjan Ferfoglija, mladi Borut Ban, Alex Vitez, ki lani ni igral, ker je bil v Avstraliji, ter 'zimzeleni' Dean Oberdan, ki pa ne bo glavni play. Oberdan bo priskočil na pomoč, le v primeru večjih težav oziroma poškodb,« pravi Rauber, ki je obenem dodal, da bo letos Francesco Coco najbrž dobil večjo minutažo. »Coco se je na koncu lanske sezone izkazal in bil med najzaslužnejšimi za obstanek v ligi,« ga je pohvalil Jadranov odbornik. Kaj pa Alen Semec? »Alen bo dva tedna treniral z nami, nato pa se bo sam odločil, kje bo igral.«

Kako pa je z opensko telovadnico? »Za sedaj lahko sprejme le 100 gledalcev. Dodali pa bomo nove sedeže oziroma novo tribuno, ki sicer ni prav poceni, in tako zmogljivost telovadnice povečali na 250 ljudi. Zasilni izhodi so, dodali bomo še nekaj gasilnih aparatov in tako bo vse urejeno,« je dejal odbornik Robert Daneu. (jng)

JADRAN 2009-10

JADRAN: Dean Oberdan, Saša Ferfoglija, Kristjan Ferfoglija, Borut Ban, Alex Vitez, Christian Slavec, Francesco Coco, Peter Sosić, Luca Dellisanti, Alen Semec, Peter Franco, Matteo Marusic, Daniel Zaccaria, Ivan Bernetić.

Trener: Dražen Grbac, pomožni trener: Eriberto Dellisanti.

ODBOJKA

Deželni pokal: Sloga-Kontovel bo edini derbi

Za moštva, ki bodo v novi sezoni nastopala v deželnih odbojarskih ligah, se bo sezona uradno začela 12. septembra, ko bo na sporedu 1. krog deželnega pokala. To pred prvenstveno tekmovanje tudi letos ni želo prevelikega zanimanja med klubi, saj je bil vpisan vanj zelo skromen. V moški konkurenci se je vpisalo samo sedem ekip, ženskih ekip pa je enajst, kar je vsekakor izjemno malo, če vemo, da je pravico do nastopa imelo 26 moških in 28 ženskih ekip.

Med tistimi, ki so se odločili za nastop, je tudi nekaj slovenskih ekip. Tako bodo fantje Olympie TMedie igrali v skupini A proti Vivilu, Basillanu in PAV Natisonii, Sloga pa bo v skupini B merila moči s trziškimi Fincantierjem in Triestino Volleyjem. Val, Soča in Naš prapor so se nastopu odpovedali.

Med ženskami bosta tretjeligaš Sloga in četrtoligaš Kontovel igrala v skupini B, njun nasprotnik pa bo še goriški Millenium. Tekma med Slogo in Kontovelom bo tudi edini slovenski derbi v kvalifikacijski fazi. Bor Breg in Govolley ne nastopata.

Obvestila

AŠD SOKOL pod pokroviteljstvom ZŠSDI organizira na odprtem igrišču v Nabrežini naslednje poletne priprave v košarki: Letniki 1998, 1999 in 2000 od ponedeljka 31. avgusta do sobote 5. septembra 2009 od 17.30 do 19. ure. Letniki 1996 in 1997 od ponedeljka 31. avgusta do sobote 5. septembra 2009 od 8. do 12. in 30.

ŠD KONTOVEL in **AŠD SOKOL** organizirata v sodelovanju z ZŠSDI odbojarski kamp od ponedeljka, 31. avgusta do petka, 4. septembra od 8.30 do 16.00. Kamp je namenjen deklicam letnikov 2002-1996. Vpis neposredno pred začetkom kampa. Zbirališče bo v ponedeljek, 31. avgusta (ob 8.30) na igrišču na Kontovelu. INFO: 3383277407 (Nicole) in 3397702957 (Anja).

ŠZ BOR GIMNASTIČNI ODESK obvešča, da bodo potekale intenzivne priprave za vsa dekleta od 6. leta dalje, ki se že ukvarjajo z ritmično gimnastiko od 31.8. do 9.9. do 12. Za informacije in prijave pokličite na tel. 3282733390 (Petra)

OKVAL in **ZŠSDI** prirejata od 24. do 28. avgusta v telovadnici v Štandrežu in od 31. avgusta do 4. septembra v telovadnici v Doberdolu odbojarski kamp za deklice in dečke od 6. do 12. leta starosti. V Štandrežu bo potekal med 15. in 19. uro, v Doberdolu pa med 7.45 in 13. uro. Društvo bo poskrbelo za prevoz iz sosednjih občin; informacije in vpisovanje na tel. 3281511463 (Ingrid) ali 3932350925 (Sandro v večernih urah).

CHEERDANCE MILLENIUM in **ZŠSDI** organizirata »Poletni plesni center« v telovadnici OŠ Bevk na Opčinah, od 24. do 28. 8., ter od 31. 8. do 4. 9. Kamp je namenjen deklicam in dečkom od 3 do 12 let. Vpis je možen na tel. št.: 3497597763 (Nastja), 3356278496 (Nikol) ali na info@cheerdancemillennium.com.

Tečajniki Čupe že uspešno tekmujejo

Mladi tečajniki so po končanem tečaju jadriranja na deski, ki ga je organizirala sesljska Čupa, nastopili na Trofeji Roberto Lipizer v Marini Julii pri Trziču. Tečajniki, ki sta jih spremljala trenerja Jasna Tuta in Alex Busan, so odnesli domov sedem pokalov. V kategoriji kids je Ivan Roici zasedel 3. mesto, v kategoriji U15 je Martin Milič osvojil 2., Albert Kerpan pa 3. mesto. V kategoriji U17 je bila Tamara Castlunger 2., Alessio Pincin pa je zmagal v kategoriji članov. Vsi so tekmovali z desko. V kategoriji »derive singole« (enojec) sta nastopili Petra Sossi in Johana Milič. Sossijeva je zasedla prvo mesto, Miličeva pa je bila 2. Na Trofejo Lipizer je nastopilo okrog 40 jadralcev. Glede na navdušenje, ki ga je požel tečaj deskanja, pri Čupi razmišljajo, da bodo v prihodnje organizirali tekmovalno skupino.

Bojan Brezigar

Iran, imperij razuma

Država stare civilizacije in prijaznih ljudi

2

Hvala bogu, imenujem se Sorab in ne Ali ali Mustafa. Besede zvenijo nenavadno, povsem tuje, pa vendar so upravičene. So prava šok terapija za vse, ki so o Iranu brali nekaj, malo, predvsem pa tisto, kar ponuja zahodni tisk: ljudje enostavno ne istovetijo sedanjega Irana z nekdanjo Perzijo; temu je delno krivo dejstvo, da je šah Reza Pahlavi spremenil ime državi. Perzija je postala Iran zaradi neke volje po modernizaciji, slabe kopije reforme, ki jo je v sosednji Turčiji tako učinkovito izvedel Kemal Mustafa Atatürk. Beseda Iran pomeni Dežela Arijev, nekakšne vzvišene rase, ki jo je nato na znan način povzel Adolf Hitler. Predvsem zaradi površnosti informacije in zaradi skupne vere (ki pa, kot bomo videli, ni povsem skupna), pa tudi zaradi pisave, se je v zahodnem svetu uveljavilo načelo, da so prebivalci Irana nekakšen podaljšek arabskega sveta. Tako ljudje običajno pozabijo na učenje o Perzijcih pri zgodovini, o njihovi slavni zgodovini, in ne razmišljajo o tem, da so prebivalci Irana Perzijci, nasledniki tistih Perzijcev, o katerih so se vsi učili v šolskih klopeh; ne razmišljajo, da je to ena najstarejših civilizacij na svetu.

Odtod tudi vprašanji, ki doletita domala vsakogar, ki si drzne zupati namero, da bo potoval v Iran. »Kaj boš tam počel?«, je prvo vprašanje. »Ali ne misliš, da je nevarno?«, je drugo vprašanje. Večinoma ljudje ne vedo, kaj bodo počeli v Iranu, in se res bojijo, da je vsaj malo nevarno. Navsezadnje je podoba, ki jo v zahodnem svetu ustvarjajo politiki in mediji, natanko taka: podoba zanične, neurejene arabske države, kjer uživajo zavetje največji teroristi na svetu, in jo človek lahko tudi skupi. Zato je res nesmiselno, da bi ljudje silili v nesrečo in potovali v Iran, ko pa je na svetu toliko drugih zanimivih krajev...

No, dejstvo je, da je Perzija najstarejša civilizacija na svetu, saj njene korenine segajo v 8. tisočletje pred Kristusovim rojstvom. Poleg tega so prebivalci Irana še danes potomci pripadnikov tiste civilizacije, kar denimo za Egipčane težko rečemo; so torej zelo omikan narod, prav nič zaničnega ni v njih, ponašajo se s slavno zgodovino, preživeli so veliko težkih časov, res pa je, da danes živijo v sistemu, ki ne sprejema mednarodno priznanih načel o splošnih vrednotah in o človekovih pravicah. Iran sodi med države, v katerih se še izvajajo smrtno kazni, kjer velja islamska zakonodaja o kamenjanju, kjer morajo imeti ženske obvezno pokrite lase, kjer se neporočene ženske ne smejo voziti v istem avtu z moškimi, razen če gre za sorodnike, kjer je veliko nasprotnikov oblasti v zaporih, kjer so v avtobusih ženske ločene od moških, in še bi lahko naštevali. Tako da tudi ugovori ljudi, ki sprašujejo, kaj neki bo nekdo počel v Iranu, temeljijo na nekaterih dejstvih, ki so resnična, ne samo na klišejskem prikazovanju te države.

Ni kaj, vse novice o Iranu, ki jih človek sliši na Zahodu, seveda vplivajo na njegovo počutje. Tako je izstop iz letala na novem teheranskem letališču, ki nosi ime po imamu Homeiniju, kljub vsemu vznemirljiv. Na letališču sicer ni prav nič, kar bi dajalo povod za vznemirjenje: običajna kontrola potnih listin z nekaj vrste in nekaj birokracije, ki pa še zdaleč ne dosežeta odnosa, ki jih imajo do prihajajočih tujcev na primer ameriški mejni organi, potem prevzem prtljage in nato odhod skozi carino, ki turistom ne namenja prav nobene pozornosti. Vse je zelo normalno, kot je normalno tudi letališče: novo, lepo,

čisto... pa nobenega prerivanja, nobenega kričanja, nobenega vsiljevanja taksijev ali kakršnihkoli drugih storitev. Prvi vtis je torej povsem normalen, z edino izjemo, da nosijo ženske ruto na glavi: domačinke tradicionalno črno ruto, odete v prav tako črno haljo, tujke pa po želji, pisane rute, sad iznajdljivosti in fantazije. Ob prihodu skrbno pokrite, ob odhodu pa veliko manj, rezultat najmanj tedenskega bivanja v Iranu in torej osebne izkušnje, da tudi v tej državi vseh pravil ne gre jemati natanko tako, kot so zapisana, in da res ne gre verjeti prav vsemu, kar o Iranu pišejo časopisi na Zahodu.

Ta prvi stik z Iranom je za zahodnjaka šok terapija. Televizija na Zahodu skoraj vsak dan posreduje posnetke o množicah moških, ki molijo v mošejah in o ženskah v črnih haljah z ruto na glavi. Seveda, vera je pomemben dejavnik islamske republike, ampak oba klišeja sta popolnoma zgrešena.

Res je, da veliko moških zahaja v mošejo, verjetno več kot na Zahodu v cerkev, vendar gre še vedno za majhen odstotek prebivalstva. Mošeje niso nič bolj polne kot denimo v sekularni Turčiji.

Res je tudi, da je pokrivalo za ženske obvezno in da velja pravilo, da za kršitev tvega ženska 72 udarcev z bičem. Res pa je tudi, da se ta kazen izvaja morda še v kaki zakotni vasi, ko človek hodi po mestih, pa vidi zelo liberalen pristop k temu določilo: veliko je deklet, ki nosijo ruto kot okrasek, izpod rute pa jim silijo košati lasje, pa tudi našminkane so do skrajnosti, čeprav naj bi islam tega ne dopuščal. Če pa se kateri razpne črna halja, lahko pod njo občuduje zadnji modni krik: drage torbice in obleke dragih tujih modnih kreatorjev. Včasih celo naleti na klobuke ali druga pokrivala, ki nimajo nič skupnega z islamom. Seveda, nobena ženska ne bo šla tako oblečena v petek opoldne, ob uri osrednje tedenske molitve,

pred mošejo. Sicer pa ima človek občutek, da se ruta res počasi pomika nazaj in da se bodo morale oblasti nekoč spoprijeti s tem vprašanjem.

Ločitev moških in žensk je ponekod stroga, drugod manj. V avtobusih sedijo ženske zadaj in moški spredaj, to »diskriminacijo« pa so baje uvedli na zahtevo žensk, da se izogonejo tipanju in ščipanju, kar je za iranske moške zelo značilno. Na letališčih je policijska kontrola ločena, vse drugo pa je skupno. Ženska pa ima v družbi pomembno vlogo: veliko žensk je v službi, na univerzah je vpisanih več deklet kot fantov, ženske opravljajo številne poklice, videti je celo žensko, ki vozi avtobus, in skoraj ga ni poklica, ki ga ne bi lahko opravljala tudi ženska. Ostaja pa pravilo o strogi ločitvi spolov, o katerem velja tudi naslednji dovtip: Vprašanje: »Zakaj ima predsednik Ahmadinežad prečo na glavi?« Odgovor: »Da loči moške uši od ženskih«.

Ločevanje med uradnim in dejanskim je ena temeljnih značilnosti Irana. Navsezadnje velja za vsako družbo pravilo, da se nobena juha ne poje tako vroča, kot se skuha. V Iranu je ta juha precej hladna. Razmišljanje o zaprti državi je torej zgrešeno, razmišljanje o zaprtih ljudeh pa celo žaljivo.

V mestu se sprehajata dva fanta, v roki imata vrečko pistacije, pride mimo tujec, pa mu ponudita pistacije.

Na travniku sedi družina pri pikniku, pride mimo skupina turistov, dve dekleti in fant, otroci družine na pikniku, vstanejo, in ponudijo turistom sadje.

Tujci se sprehajajo med stojnicami, in vsi ti nekaj ponujajo; ne prodajajo, ponujajo. V bistvu se na bazarju lahko naješ: kos sira, slaščico, suho sadje, oljke, ... prav povsod lahko obiskovalec seže z roko, se prijazno nasmehne in zahvali; nihče ga ne bo terjal denarja.

Tujec hodi po bazarju, ura je že pozna, ljudi je malo, pa se mu približa prodajalec. »Gospod, ali lahko govorim z vami?«, vpraša. In tujec odgovori: »Ničesar ne bom kupil!« »Ne, saj ni zato, samo pogovarjal bi se rad,« odvrne prodajalec, in začne pogovor, ne da bi tujcu karkoli ponujal.

Na trgu stoji turist in fotografira, približata se dve dekleti in ena vpraša v angleščini: »Gospod, ali govorite španščino?« »Da, zakaj sprašujete,« odvrne turist. »Radi bi nekoliko prakticerili španščino, ker je letos malo turistov iz Španije.« In pogovor steče.

Vsi sprašujejo isto: »Vam je všeč Iran?« In radovedni so, kakšen bo odgovor. Res, nikogar ni, ki bi mu Iran ne bil všeč. Še zlasti pa ni nikogar, ki mu ne bi bili všeč iranski ljudje.

Človek z Zahoda, ki se je pred obiskom te države ob vprašanju, ali ga ni strah potovanja v Iran, le nekoliko zamislil, se bo po povratku domov samo rahlo nasmehnil in dejal, da tako čudovitih ljudi še ni videl nikjer.

se nadaljuje

Veliko je deklet, ki nosijo ruto kot okrasek, izpod rute pa jim silijo košati lasje, pa tudi našminkane so do skrajnosti, čeprav naj bi islam tega ne dopuščal. Če pa se kateri razpne črna halja, lahko pod njo občuduje zadnji modni krik: drage torbice in obleke dragih tujih modnih kreatorjev. Včasih celo naleti na klobuke ali druga pokrivala, ki nimajo nič skupnega z islamom.

Rai Tre

SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Tv Kocka: Kamorkoli naokoli...po svetu - Kenguruji
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

6.10 Nad.: Incantesimo
6.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije
6.45 Aktualno: Unomattina Estate
9.35 Aktualno: Linea Verde Meteo Verde
10.40 Nan.: 14° Distretto
11.30 17.00 Dnevnik in vremenska napoved
11.40 Nan.: La signora in giallo
13.30 Dnevnik in Gospodarstvo
14.10 Variete: Verdetto finale
15.00 Nan.: Il Maresciallo Rocca
16.40 Nan.: Cotti e mangiati
17.15 Nan.: Le sorelle McLeod
18.00 Nan.: Il commissario Rex
18.50 Kviz: Reazione a catena
20.00 22.55 Dnevnik
20.30 Variete: Supervarietá
21.20 Film: Indovina chi (kom., ZDA '05, i. B. Mac, A. Kutcher)
23.20 Dok.: Passaggio a Nord Ovest
0.30 Nočni dnevnik

Rai Due

7.00 Variete: Cartoon Flakes
10.05 Atletika
13.00 18.30, 20.30, 23.25 Dnevnik
13.30 Aktualno: Dnevnik - Tg E...state con Costume
13.45 Aktualno: Sì, viaggiare
13.50 Aktualno: Tg2 Medicina 33
14.00 19.05 Nan.: 7 vite
14.25 Nan.: Numb3rs
16.00 Nan.: Alias
16.40 Nan.: Las Vegas
17.25 Nan.: Due uomini e mezzo
17.45 Risanke
18.05 Dnevnik - Kratke vesti in športne vesti
18.10 Atletika
21.05 Atletika
21.50 Nan.: Brothers & Sisters
23.40 Dok.: La Storia siamo noi
0.40 Film: La formula della morte (akc., Kan., '04, r. G. Wilding, i. E. Eleaniak)

Rai Tre

6.00 Dnevnik - Rai News 24, vmes Il caffè di Corradino Mineo, Italia, istruzioni per l'uso
8.05 Dok.: La Storia siamo noi
9.05 Film: Il dominatore di Chicago (dram., ZDA, '58, i. R. Taylor)
10.55 13.00, 14.45 Aktualno: Cominciamo Bene Estate
12.00 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
13.05 Nad.: Terra nostra
14.00 Deželne vesti, vremenska napoved in rubrike
14.55 Dnevnik - kratke vesti
15.00 Variete: Trebisonda - Melevisione
16.30 Košarka, Finska - Italija, kvalifikacije za EP
17.15 Nan.: Squadra Speciale Vienna
18.00 Dok.: Geo Magazine 2009
18.25 Dnevnik in vremenska napoved
19.00 Deželni dnevnik in vremenska napoved
20.00 Variete: Blob Moon Walk 1969/1999
20.15 Nan.: Wind at My Back
20.35 Nad.: Un posto al sole d'estate
21.05 Dnevnik
21.10 Dok.: Amore criminale (v. C. Raznovich)
23.20 Nočni deželni dnevnik in vremenska napoved
0.00 Dok.: C'era una volta

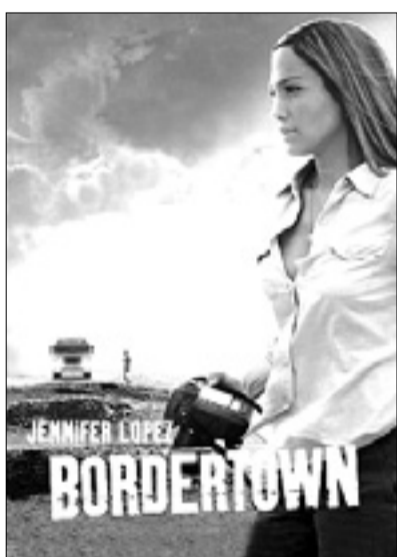
Rete 4

6.00 Nan.: La grande vallata
7.30 Nan.: T. J. Hooker
8.30 Nan.: Mc Gyver
9.20 Nad.: Vivere

10.20 Nad.: Febbre d'amore
10.35 Nan.: Giudice Amy
11.30 17.10 Dnevnik - kratke vesti in prometne informacije
11.40 Nan.: Doc
13.30 18.55 Dnevnik in vremenska napoved
14.05 Film: Serafino (kom., It., '68, r. P. Germi, i. A. Celentano)
16.10 Nad.: Sentieri
16.50 Film: Ma chi t'ha dato la patente? (kom., It., '70, r. N. Cicero, i. F. Franchi)
19.35 Variete: Ieri e oggi in Tv
19.50 Nad.: Tempesta d'amore
20.30 Nan.: Renegade
21.10 Nan.: Julie Lescaut
23.20 Nan.: The Unit
1.20 Nočni dnevnik

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska
7.55 Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar
8.30 Dok.: Miracolo degli animali
8.40 Film: Dunston - Licenza di ridere (kom., ZDA, '96, r. K. Kwapis, i. E. Lloyd)
9.40 16.00, 22.00 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
11.00 Nan.: Distretto di polizia 8
13.00 Dnevnik, okusi in vremenska napoved
13.40 Nad.: Beautiful
14.10 Nad.: CentoVetrine
14.45 Nan.: Il mammo
15.20 Film: Dream Hotel: Caraibi (kom., Avst.'08, i. C. Kohlund)
17.00 Film: Due valigie per un amore (kom., Nem., '05, i. W. Hedenbarth)
18.50 Kviz: Sarabanda (v. T. Mammucari)
20.00 Dnevnik in vremenska napoved
20.30 Variete: Paperissima Sprint
21.20 Film: Bordertown (dram., ZDA, '07, r. G. Nava, i. J. Lopez)

23.40 Aktualno: Matrix Estate
1.30 Nočni dnevnik in vremenska napoved

Italia 1

6.35 Nan.: Ti presento i miei
7.00 Nan.: Hercules
8.00 13.40, 17.25 Risanke
9.50 Nan.: Phil dal futuro
10.20 Nan.: Xena - Principessa guerriera
11.20 Nan.: Baywatch
12.25 Dnevnik, sledi Studio sport
15.00 Nan.: Dawson's Creek
15.55 Nan.: Il mondo di Patty
16.50 Nan.: Sleepover Club
18.30 Dnevnik in vremenska napoved
19.00 Športne vesti
19.25 Nan.: Love Bugs 3
19.40 Nan.: Buona la prima!
20.15 Kviz: Mercante in fiera
21.10 Aktualno: Mistero (v. E. Ruggeri)
23.20 Film: Urban Legend - Final cut (srh., ZDA, '00, r. J. Ottman, i. J. Morrison)

Tele 4

7.00 8.35 Jutranji dnevnik
7.25 Nan.: The flying doctors
8.10 Pregled tiska
9.30 Nan.: Don Matteo 5
12.00 Dnevnik - kratke vesti
12.05 Aktualno: Super Sea
12.50 19.00 Aktualno: Divertiamoci...
13.10 Aktualno: Pagine e fotogrammi
13.30 16.45, 19.30, 23.02 Dnevnik
13.50 Aktualno: ... Attualità
14.30 Klasična glasba
15.35 Dokumentarci o naravi
16.05 Nan.: Lassie

17.00 Risanke
20.00 Aktualno: Qui Cortina
20.30 Deželni dnevnik
20.55 Aktualno: Incontri al Caffè' de la Versiliana
22.45 Aktualno: Pagine e fotogrammi
23.45 Film: Brigadiere pasquale Zagaria (kom., It., '74, i. L. Banfi)

La 7

6.00 Dnevnik, horoskop in prometne informacije
7.00 Aktualno: Il meglio di Omnibus Estate, sledi il meglio di Omnibus Life Estate
10.10 Punto Tg, sledi Due minuti in un libro
10.25 Nan.: FX
11.25 Nan.: Mike Hammer
12.30 Dnevnik in športne vesti
13.00 Nan.: Hardcastle & McCormick
14.00 Film: Per un pugno di diamanti (pust., VB., '75, r. V. Guest, i. T. Savalas)
16.05 Nan.: Star Trek
17.10 Dok.: La7 Doc
18.05 Nan.: Due South - Due poliziotti a Chicago
19.00 Nan.: Murder Call
20.00 Dnevnik
20.30 Variete: Victor Victoria - Senza filtro (v. V. Cabello)
21.10 Dok.: La gaia scienza (v. M. Tozzi)

23.20 Nan.: Cold Squad

Slovenija 1

6.55 Kultura, sledi Odmevi
7.45 Na zdravje! (pon.)
9.00 Ris. nan.: Nekoč je bilo ...življenje (pon.)
9.25 Ris. nan.: Grimmove pravljice
10.00 Zlatko zakladko (pon.)
10.20 Harmonije evrope (pon.)
10.35 Dok. oddaja: Slovenski vodni krog
11.00 Knjiga mene briga (pon.)
11.55 Dok.: Angola, prezrta dežela (pon.)
13.00 Poročila, športne vesti in vremenska napoved
13.15 Vzporedna ekonomija
14.15 Alpe-Donava-Jadran (pon.)
14.50 Poročila
15.10 Mostovi - Hidak
15.45 Ris. nan.: Ferdi
16.10 Pod klobukom: Pariz (pon.)
17.00 Novice, slovenska kronika, športne vesti in vremenska napoved
17.30 23.50 Dok. odd.: Matične celice
18.25 Žrebanje lota
18.35 Risanke
18.55 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
20.05 Film: Prodajalka
22.05 Odmevi, kultura, športne vesti in vremenska napoved
23.15 Brez reza
0.20 Sedma moč osamosvojitve - Tv dnevnik 19.8.1991 (pon.)
1.05 Dnevnik (pon.)

Slovenija 2

6.30 9.00, 1.00 Zabavni infokanal
7.00 Infokanal
8.00 Otroški Infokanal
12.20 Sedma moč osamosvojitve - Tv dnevnik - 19.8.1991
12.50 Prava ideja!
14.10 Na utrip srca (pon.)
16.20 Kuharska odd.: Za prste obliznit (pon.)
17.15 Mostovi - Hidak
17.45 Črno beli časi
18.10 SP v atletiki, prenos
21.45 Prijateljska tekma v košarki: Slovenija - Litva

23.15 Slovenska jazz scena
23.50 Lutk. predstava za odrasle: Silvan Omerzu: Zbogom princ

Koper

13.45 Dnevni program
14.00 Čezmejna TV - TG R FJK - deželne vesti
14.20 Slovenski magazin
14.45 Dok. odd.: Nautilus
15.15 Arhivski posnetki
16.00 »Q« - trendovska oddaja
16.50 Biker explorer
17.15 Srečanje z...
18.00 Primorski mozaik
18.35 Vremenska napoved
18.40 1.00 Primorska kronika
19.00 22.15, 0.45 Vsedanes - TV dnevnik
19.20 Šport
19.25 Atletika - Svetovno prvenstvo, prenos
21.45 Dok. oddaja: Buon vento
23.50 Istra in...
0.50 ČezmejnaTV, TDD - TV dnevnik v slovenskem jeziku

Tv Primorka

8.00 Dnevnik Tv Primorka
8.20 1.00 Videostrani
9.00 10.00 Novice
9.05 22.00 Mozaik
10.05 17.20 Hrana in vino
10.35 Videostrani z novicami vsako polno uro
18.00 Mladinski kviz: Če me spomin ne vara
18.45 Kulturni utrinek
19.00 Športni ponedeljek (pon.)
20.00 23.00 Dnevnik Tv Primorka, kultura in vremenska napoved
20.30 Objektiv
21.00 Odprta tema
23.30 Nad.: Jelena

RADIO

RADIO TRST A
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Prva izmena - 1. del; 10.00 Poročila; 11.15 Poletni studio D; 11.30 Oglaševanje od začetkov do danes; 12.15 Ženski portreti; 13.20 Primorska poje; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Morski val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Mavrica - Odprta knjiga; 18.00 Koncerti v Donizettijevih operah; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na RK, kronika, OKC obveščajo; 7.00 Jutranjik; 9.00-12.30 Poletni dopoldan in pol; 10.00 Utrinki radijskega življenja; 11.30 Obisk v Vočjem gradu; 12.30 Opoldnevnik; 13.00-15.00 Aktualnosti; 16.20 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Pregled prireditev; 20.00 Glasbena razglednica; 20.30 Slovenci ob meji; 22.30 Crossroads.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.25 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.33 Pesem tedna; 8.40 Govorimo o; 9.00 Commento in studio; 11.00 Odprti prostor; 12.15 Sigla single; 12.28 Vremenska napoved, prometne vesti, dnevnik; 13.00 Chiacchieradio; 14.10 Leto šole; 14.45 Italo heroes; 15.05 Pesem tedna; 16.00 Ob 16-ih; 18.00 Etnobazar; 19.00 Le note di Giuliana; 20.00 Radio Capodistria Sera; 21.00 Odprti prostor; 21.55 Sigla single; 22.30 Commento in studio; 23.00 Prosa; 0.00 RSI.

SLOVENIJA 1
5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 6.45 Dobro jutro, otroci; 7.00 Kronika; 7.40 Priimkova delavnica; 7.55 Iz sporedov; 8.05 Svetovalni servis; 8.40 Obvestila; 9.10 Ali že veste?; 9.30 Violinček; 10.10 Intervju; 11.15 Storž - odd. za starejše; 11.45 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slov. glasbe; 12.30 Nasveti; 13.00 Danes do 13-ih; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 16.30 Evrozhenket; 17.00 Studio ob 17-ih; 19.00 Dnevnik; 19.30 Obvestila; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Gimnasilium; 21.10 Izlivi; 22.00 Zrcalo dneva; 22.20 Iz sporedov; 22.30 Info odd.; 22.40 Minute za šanson; 23.05 Literarni nokturmo; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2
6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 00.00 Poročila; 7.00 Kronika;

8.25 Vremenska napoved; 8.45 Kulturne prireditve; 9.15 Šport; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Avtomobilsko prometne minute; 11.35 Obvestila; 12.00 Kje pa vas čevljev žuli; 13.00 Danes do 13-ih; 14.00 Kulturne drobtinice; 14.20 Obvestila; 14.40 Glasbena uganka; 15.03 RS napoveduje; 15.15 Finančne krivulje; 15.30 DIO; 16.05 Popevki tedna; 16.45 Poslanci; 17.45 Šport; 18.00 Express; 18.10 Vzhodno od rocka; 18.30 Knjižni namig; 18.50 Večerni sporedi; 19.00 Dnevnik; 19.30 Ne zamudite; 21.00 V sredo; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Na piedestal; 23.30 Težka kronika.

SLOVENIJA 3
9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 00.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Jutranja kronika; 7.25 Jutranjica; 8.00 Lirični utrinek; 10.05 Skladatelj dnevnik; 11.05 Literarna matineja; 11.45 Intermezzo; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Danes smo izbrali; 14.05 Arsov forum; 15.00 Divertimento; 15.30 DIO; 16.15 Svet kulture; 16.30 Sodobna umetnost; 17.00 Glasbeni utrip; 18.00 Radijska igra; 18.10 Rondo; 19.30 Slovenski koncertino; 20.00 Arsov art atelje; 22.05 Zvočna iskanja; 23.00 Jazz session; 23.55 Lirični utrinek.

RADIO KOROŠKA
6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.00.00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sedmi dan (105.5 MHz).

Primorski dnevnik

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:
Družba za založniške pobude DZP doo z enim družabnikom PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ
Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
email: trst@primorski.eu
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 533382, fax 0481 532958
email: gorica@primorski.eu
Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cena: 1,00 €
Naročnina za Italijo 280,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347
Cena za Slovenijo: 1,00 €
Letna naročnina za Slovenijo 200,00 €
plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE
Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it
GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI
advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Fax +39.0481.32844
Cene oglasov: 1 oglašni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povisek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI
oglasit@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Fax +39.0481.32844
Cene oglasov: mali oglaš 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglaš po formatu, osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale na besedo. DDV - IVA 20%

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen v Evropsko zvezo manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7 in 13 uri.

Nad Evropo se v vseh legah razteza obsežen anticiklonski gredben toplega zraka, ki bo obdržal sončno in stanovito vreme do petka, ko se bo Alpam z Atlantika približala dolina zračnega pritiska.

Nad osrednjo Evropo in Sredozemljem se krepi območje visokega zračnega pritiska. Nad našimi kraji se zadržuje topel in suh zrak.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzhaja ob 6.10 in zahaja ob 20.06
Dolžina dneva 13.56

BIOPROGNOZA
Vpliv vremena na splošno počutje in razpoloženje ljudi bo danes večinoma ugoden, le po nekaterih nižinah bo sredi dneva in popoldne velika toplotna obremenitev.

MORJE
Morje je mirno, temperatura morja je 27,3 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C
500 m 27 2000 m 13
1000 m 21 2500 m 10
1500 m 16 2864 m 9

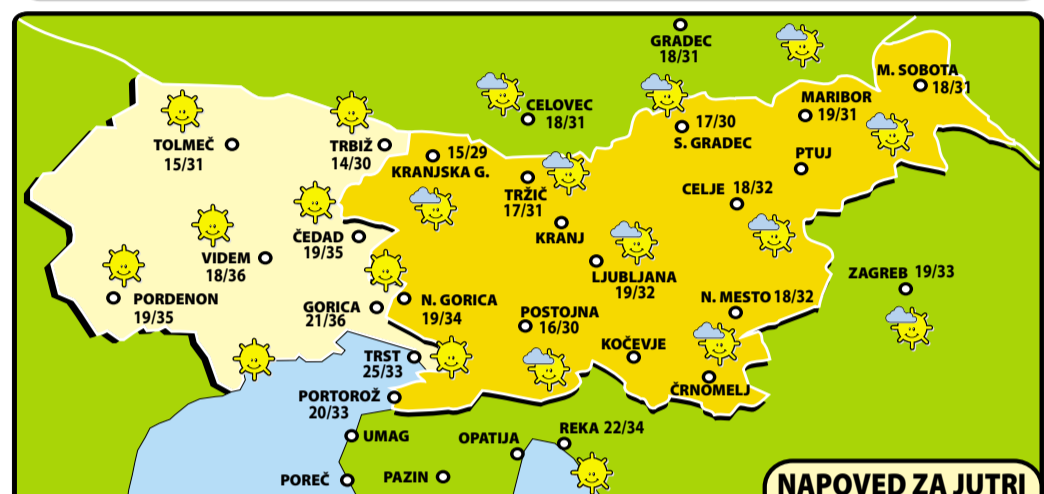
UV INDEKS
UV indeks bo sredi dneva ob jasnem vremenu dosegel po nižinah 7, v gorah 8.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

Po vsej deželi bo prevladovalo jasno vreme, v nižinah in na dnu alpskih in predalpskih dolin bo vroče in soparno, v gorah delno oblačno s posameznimi oblaki v popoldanskih urah, ki pa v glavnem ne bodo sprožili dežja. V prvih jutranjih urah bo ob obali pihal severovzhodnik, ki se bo kmalu spremenil v šibek lokalni veter.

Danes bo pretežno jasno, zjutraj bo lahko ponekod kratkotrajna megla. Najnižje jutranje temperature bodo od 14 do 19, najvišje dnevne od 28 do 33 stopinj C.

Po vsej deželi bo pretežno jasno in sončno vreme. V nižinah in v dolinah bo vroče in soparno. Ob obali bodo pihali lokalni vetrovi.

Nadaljevalo se bo sončno in vroče vreme.

AZIJA - Volitve med dvema ognjema

Afganistan bo izbiral predsednika

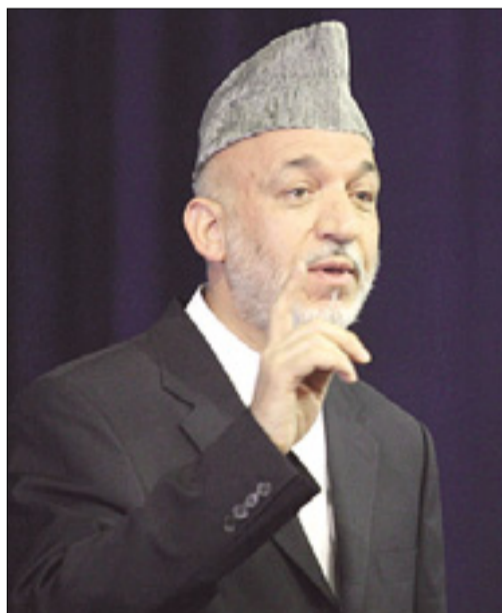
Sedanji predsednik Hamid Karzaj ima konkurenco - Zelo pomembna bo udeležba - Krivde vojaškega lobija »neoonov« - Grožnje talibanov pred jutrišnjimi volitvami

KABUL - Dnevne vesti iz Afganistana vsebujejo samomorilske bombne atentate, dva ubita ameriška vojaka, ponesrečen napad na italijansko patroljo, večanje proizvodnje heroina itd. V poplavi takih informacij pronicata tudi retorika v zvezi z jutrišnjimi predsedniškimi volitvami. Uradni rezultati bodo znani po dveh tednih, članice zveze NATO, ki skušajo uveljaviti nam znana merila o političnem delovanju, pa si od volitev obetajo možnost za pomiritev te nesrečne srednjeazijske države.

Zahodno vojaško zaveznitvo ima v Afganistanu vojake iz skoraj vseh članic. Prisotni so tudi vojaki z drugih delov sveta, borbena vnema pa je korenito različna. Vojaki iz ZDA in Velike Britanije sodelujejo v neposrednih bojih, ostali pa pretežno »nadzirajo«, »pomagajo ljudem pri normalizaciji življenja«, »gradijo ceste« itd. Nekaj stotin Nemcev si je na severu zgradilo pravi bunker turistične narave. Nekaj borbene vneme so včasih pokazali Nizozemci, ostali pa se gredo sicer zelo nevaren humanitarni adrenalinski turizem, ki nudi udeležencem mastne honorarje. Vse, kar naredijo ostali, je le delček tistega, kar na terenu uresniči vojska ZDA. Zahteve slednjih po večji aktivnosti ostalih so vsakdanji kruh. Volitve bi morale ustvariti ozračje političnega dialoga med domačimi narodi, plemeni in klanji, ki so med seboj skregani, odkar Afganistan obstaja v današnji obliki.

Jezikovno sestavlja Afganistan 38 odstotkov Paštunov, 25 Tadžikov, 19 Hazarov, 6 Uzbekov in 2 Turkmenov. Ostalih je kar za 10 odstotkov. Versko so suniti v veliki večini (preko 80 odstotkov). Šiiti so pretežno Hazari. Jezikovnim razlikam je treba prišteti plemena ali klane, katerih vplivno območje obsega določeno dolino ali samo vas. Le malokrat so ti narodi izrazili karizmatične voditelje, ki bi uspeli nekaj združiti. Pretežno so vplivni krogi štčitali zelo ozke interese in nastal je pojem »vojnih veljakov«, kaste, ki se je še posebno razbohotila po padcu vlade talibanov leta 2001. Od tedaj naprej je bila glavna skrb Američanov, da bi izsledili Osamo bin Ladna in ne, da bi spodnesli politična tla vojaško premaganim talibanom. V zame-no za informacije in logistiko so začeli izplačevati tej kasti milijonske dolarske zneske.

Vse več piscev omenja ključno vlogo, ki jo v tej tragediji odigrava Pakistan oziroma njegova vse-mogočna vojaška kasta, ki se je začela posebno rediti med sovjetskim posegom v Afganistanu od leta 1979 naprej. V polni hladni vojni je ves vojaški material, ki ga je zahod namenjal upornikom, romal preko Pakistana. Isto je veljalo za ogromne denarne zneske, ki so se pretirano lepili na dolge prste

Hamid Karzaj

visokih oficirjev. Še vedno je režija talibanske aktivnosti v Pakistanu, bodisi če je Osama bin Laden še živ ali ne. Do zamenjave politične garniture v ZDA je vse-mogočna pakistanska obveščevalna služba ISI (Inter Services Intelligence) redno in večkrat dokazano zalagala talibane z informacijami in vojaškim materialom, ki so ga nato uporabljali prav proti Američanom ali Britancem. V tej groteskni operaciji so visoki oficirji vzporedno z »izvozom« vpe-ljali še donosnejši »uvoz« v obliki heroina. Ustvaril se je zaprt krog, brez možnosti politične rešitve. Ne samo slabi, temveč kar obupni pogoji, v katerih živijo ljudje v obmejnih pokrajinah, znanih kot plemenski teritoriji, s skoraj ničnim vplivom osrednje pakistanske vlade, so še vedno idealna tla za gojenje upora proti »nevernikom«, ki so vsekakor za vse krivi. V Pakistanu se tako novačijo novi borci, novi samomorilski atentatorji in novi fanatiki. Celotno stvar bi lahko primerjali s situacijo v Iranu pred islamsko revolucijo (1978-1979), le da je tam obstajala politično bolj razvejana miselnost, ki je slonela na ostankih komunistične stranke Tudeh in je imela v Homeinijah karizmatičnega voditelja. V Afganistanu vsega tega ni. Le dva dni pred atentatom v New Yorku so na severu države ubili Tadžika Ahmeda Šaha Masuda, osebnost, ki je imela zelo široko politično vizijo in bi verjetno uspela celiti rane in strniti afganske narodnosti v homogeno celoto.

Abdullah Abdullah

Z likvidacijo Masuda se je stvar zrušila. Vojni veljaki so zgrabili vsak za svoje območje, Američanom so obljubljali pomoč pri iskanju Osame in od njih »pokasirali« milijone dolarjev za organizacijo zasebnih vojsk in za investicije v proizvodnjo in trgovanje s heroinom, ki ostaja skoraj edina izvozna postavka Afganistana, z daleč največjim deležem pri ustvarjanju denarnega prometa.

Za gojenje maka je najbolj primerna severna polovica države in ob mejah s Pakistanom so v zadnjih dveh letih zabeležili tudi za polovico večjo proizvodnjo. Marsikje so se plantaže relativno skrčile, slabo nadzirane meje s sosedi pa nudijo mastne zaslužke ob relativno majhnem tveganju. Miselnost tamkajšnjih ljudi je usmerjena vsekakor proti Zahodu. Čeprav se tudi na domačih tleh večja število narkomanov, je heroin konec koncev problem tistih, ki ga kupujejo daleč po svetu.

Z nastopom Baracka Obame se je nekaj let spremenilo. Pakistanska vojska je trdo posegla v severno-zahodnih pokrajinah Pakistana (vlada ne dovoli, da bi se pokrajina imenovala Paštunistan, kar bi bilo sredobežno, in področje imenuje North West Frontier Provinces). Morda so pakistanski generali dobili jasen znak, da se je končalo obdobje debelih krav, ki ga je vsilila garnitura ameriških »neoonov« z lobijem vojne industrije v ozadju. Kot posledica drugega pristopa se tudi drugi zahodni udeleženci pustolovščine skušajo otresti od-

govornosti in čimprej odnesti pete.

Volitve, ki se bodo zgodile jutri, bodo vsekakor prinesle nekaj sprememb, ne glede na to, kdo bo zmagal. Sedanji predsednik Hamid Karzaj je favorit predvsem zaradi močnega monopola, ki ga ima nad domačimi mediji. V zadnjih dneh ponuja roko sprave celo talibanom, jih vabi na volitve in omenja možnost pomilostitve. Njegova vlada deluje dejansko samo v prestolnici Kabul, ki je (zanimivo!) postala cilj adrenalinskih turističnih obiskov. Sicer so razna ministrstva prežeta s podkupovanjem in klientelizmom. V parlamentu (loja džirga) je več ljudi, ki so odkrito vključeni v trgovino z mamili. S Karzajem na čelu bo nova vlada težko kljubovala izzivom. Zaježiti je treba korupcijo in stopiti na prste vojnim veljakom. Pomanjkanje neke strategije za zagon Afganistana je že dalj časa na dnevnem redu politikov. Novi prijemi v obliki pomoči za razvoj gospodarstva pa bi močno načeli lobi vojne industrije in to ni vsem po godu. Zato po Afganistanu še vedno padajo rakete, je pa skrajno težko zgraditi nekaj, kar bi trajno služilo ljudem. Na veliko se investira v vojsko in policijo, zelo malo pa v šolstvo in zdravstvo. Upor nastaja avtomatično in krepi vrste talibanov, čeprav slednji vedo, da ne bodo spopada odločili v svojo korist.

Za prve predsedniške volitve leta 2004 se je prijavilo deset milijonov in pol državljanov, od teh kar 38 odstotkov žensk. Za letošnjo preizkušnjo je na volilnih seznamih skoraj štiri milijone več prijavljenih. Bolj kot dosežki kandidatov bo zanimiva dejanska udeležba, kajti talibani volivcem grozijo. Na startu bo 13 kandidatov, med katerimi je po napovedih v najboljšem položaju Hamid Karzaj (52 let), paštunske narodnosti, doma iz okolice Kandaharja, humanistično izobražen v Indiji. Zelo površne napovedi mu pripisujejo okoli 35 odstotkov glasov. Po napovedih naj bi mu od blizu sledil zdravnik Abdullah Abdullah (49 let), bivši zunanji minister. Abdullah je po narodnosti Tadžik in je bil svoj čas najtesnejši sodelavec ubitega Ahmeda Šaha Masuda. Nekaj časa se ga je omenjalo kot bodočega generalnega tajnika OZN. Važnejšo vlogo bi lahko odigrala Ašraf Ghani (že minister za socialne zadeve) in Ramazan Bašardost (že minister gospodarskih resorjev). Vsekakor oba gladko pod desetimi odstotki glasov. V poštev bi lahko prišla za morebitni drugi krog, ki bo neke ob koncu septembra, če nobeden od kandidatov ne bo presegel polovice oddanih glasov. Parlamentarne volitve v Afganistanu bodo prihodnje pomlad.

Bruno Križman